

Vuosikertomus

2016

SISÄLLYSLUETTELO

Puheenjohtajan katsaus	3
1. TALOUSELÄMÄ 2016	4
1.1 Yleinen taloudellinen tilanne	4
1.2 Maataloustuotanto Suomessa	5
2. MAATALOUSTUOTTAJAIN ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO 2016	8
2.1 Toimialue	8
2.2 Jäsenet	8
2.3 Hallinto, edustajat ja toimihenkilöt	9
2.4 MTK-Etelä-Pohjanmaan liiton ja tuottajayhdistysten jäsenmäärät vuoden 2016 lopussa	11
3. LIITON TOIMINTA 2016	12
3.1 Yleistä	12
3.2 Kokoukset	20
Yleiset kokoukset	20
Kevätkokous	20
Syyskokous	22
Johtokunnan kokoukset 2016	24
Johtokunnan sidosryhmätapaamiset ym.	26
Kirjelmät ja lausunnot ym.	27
Valiokuntien kokoukset	29
3.3 Toimihenkilöiden ja toimiston toiminta 2016	31
3.4 Muu toiminta	32
Kertomus teurastamotoiminnan tarkkailusta 2016	36
Hanketoiminta	37
Varavoimaa Farमारille Etelä-Pohjanmaalla -hanke	37
3.5 Järjestötyö 2016	38
Maataloustuottajayhdistysten toiminta	38
Maaseutunuorten toiminta	39
Kurssit ja koulutus	41
3.6 Liiton talous	42
4. TUOTTAJAIN KAUPALLISET JÄRJESTÖT 2016	48
Atrialaisten yhtiöiden vuosi 2016	48
Osuuskunta Maitosuomi ja Valio	49
5. MAANOMISTAJIEN ARVIOINTIKESKUS OY:N TOIMINTA VUONNA 2016	50
6. MAATALOUSYRITTÄJIEN ELÄKELAITOS	51
Mela-asiamiehet	51
7. OSOITE- JA HENKILÖHAKEMISTO 2017	52
Liiton johtokunta 2017	52
MTK:n valtuuskunnan eteläpohjalaiset edustajat 2017	52
Maataloustuottajain yhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit 2017	53
Jäsenrekisterin hoitajat = muu kuin mty:n sihteerit	56
Tuottajain tilitoimistot	56
Hyvinvointivastaavat 2017	56
Kuluttajavastaavat 2017	57
Ympäristöasiamiehet 2017	58
Yrittäjävastaavat 2017	58
8. MTK:N JÄSENEDET 2017	59
9. LIITON TOIMINTASUUNNITELMA 2017	63

PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

MTK-EP:n 99. toimintavuosi alkoi samassa kurimuksessa, johon edellinen vuosi loppui. Tuottajahinnat kyntivät syvällä, tuotantokustannukset olivat korkealla ja kauppa halpuutti. Eivätkä Mavin järjestelmät toimineet.

Ei siis ole ihme, että suomalaisten viljelijöiden kuppi meni nurin heti alkuvuodesta. Paine joukkovoiman käyttöön ja näyttöön kasvoi sitä mukaan kun maatalojen tilinpäätöksiä valmistui helmikuulla. Tiloilta oli rahat loppu. Jäsentensä vaatimuksesta MTK:n johtokunta päätti järjestää Traktorimarssin Helsingin Senaatintorille 11.3.2016.

Traktorimarssista tuli historiallinen ensinnäkin siksi, että kaikki traktorit, joita tuli paikalle ympäri Suomea, eivät mahtuneet Senaatintorille, vaan niitä pysäköitiin myös lähikatujen varsille. Etelä-Pohjanmaalta traktorimarssille osallistui noin 200 viljelijää, joista traktoreilla oli matkassa toistakymmentä. Näkymä Senaatintorilla oli ikimuis-toinen, satoja traktoreita parkkeerattuna ja tori täynnä suomalaisia viljelijöitä. Tunnelma oli käsin kosketeltava ja tiivis. Väki oli kokoontunut paikalle tekemään selväksi sen, että suomalaisella viljelijällä menee huonosti ja että nyt on viimeinen hetki tehdä asialle jotain.

Toiseksi traktorimarssista tekee historiallisen se, että muu yhteiskunta, valtakunnan media mukaan lukien, oli meidän puolella. Yhtään todella negatiivista tai nuivaa uutista ei tuottajien voiman näytöstä tullut julkisuuteen, ei ennen marssia, marssin aikana eikä sen jälkeen. Ja katujen ja teiden varsilla peukutettiin, keskisormea ei näytetty.

Totisia ja vakavia ministereitä nähtiin puhujalavalla MTK:n puheenjohtajan Juha Marttilan hiillostettavana viljelijöiden ahdingosta ja keinoista sen helpottamiseksi. Niin pääministeri Sipilä kuin valtionvarainministeri Stubbkin lupasivat tehdä kaikkensa, että viljelijöiden tilanteeseen saadaan helpotusta jo kevään 2016 lisäbudjetissa. Maa- ja metsätalousministeri Tiilikainen lupasi mm. laittaa Mavissa hommat toimimaan niin, että tukimaksatukset toimivat luvattuina aikoina. Samoin hän lupasi, että MAVIn ja EVIRAn mahdollinen yhdistäminen selvitetään.

Kevään lisäbudjetti ei tuonut talonpojille yhtään mitään. MTK nosti pikkuhiljaa valmiustilaansa kohti syksyn budjettiriihtä, sillä pelkona oli ettei senkään sato tuottajien laariin päädy. Mutta toisin kävi, syksyn budjettiriihen tuloksena maataloudelle tuli 50 M€:a. Traktorimarssi kantoi hedelmää ja sen ansiosta tiloille saatiin helpotusta vaikeaan taloudelliseen tilanteeseen. Pitää kuitenkin muistaa, että pysyvästi tilojen kannattavuus paranee vain sillä, että elintarvikemarkkinat toimivat terveesti. Sitä kautta tuottajahinnat nousevat.

MTK-Etelä-Pohjanmaa teki kesällä 2016 järjestön 99. vuotisessa historiassa ainutlaatuisen voimannostuksen osallistumalla omalla osastollaan Seinäjoen asuntomessuille. Osasto oli yhteinen metsälinjan kanssa. Kun yhdistyksille ja jäsenille kerrottiin, että asuntomessuille mennään omalla osastolla, tuli myös ihmettelyä ja kritiikkiäkin, että onko messut meidän paikka. Olihan se, sillä reilun kuukauden aikana MTK-EP:n osastolla tavoitettiin noin 100 000 kuluttajaa. Ei tuki kaikkia puhutettu, mutta jo se, että järjestö näkyi elintarvikemaakunnassa järjestetyssä suurtahtumassa, on arvo sinänsä.



MTK-EP:n messuosastolla tehtiin puhtaasti kuluttajatyötä kahden helpon kysymyksen avulla. Tavoitteena oli saada levitettyä alkuperämerkintätietoutta ja metsien kasvun määrää suomalaisille kuluttajille. Messuviikkojen aikana käytiin monia hyviä keskusteluja messuvieraiden kanssa. Sen nämä keskustelut todistivat, että MTK:n tekemää kuluttajatyötä tarvitaan paljon ja pitkään. Osastolla tekivät vuorollaan töitä liiton toimihenkilöt, metsälinjan kenttäpäällikkö ja yhdistysaktiivit. Palaute liiton osastosta ja messuille osallistumisesta on ollut positiivista niin messuvierailta kuin omilta jäseniltäkin. Joskus kannattaa lähteä oman mukavuusalueen ulkopuolelle.

Kuluttajatyötä MTK-EP edistää myös marraskuun alussa alkaneella Maaseutu tutuksi-hankkeella. Hankkeen tarkoituksena on luoda tuottajaliiton toimialueelle verkosto maataloista, jotka ovat valmiita ottamaan vastaan koululais- yms. ryhmiä. Hankkeessa tuotetaan tiloille materiaalia ja koulutusta vierailuja varten. Niin ikään hankkeessa on tarkoitus kouluttaa viljelijöitä pitämään oppitunteja koulussa. Tuottajayhdistyksiltä on pyydetty ehdotuksia mukaan lähtevistä tiloista, mukaan mahtuu vielä. Hanketta vetää Helena Möro ja rahoituksensa hanke saa Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmiltä, pois lukien Suupohjan Kehittämissyhdystys.

Maatalouden heikko kannattavuus ja tilojen maksuvalmiusongelmat kärjistyivät vuoden 2016 aikana myös Etelä-Pohjanmaalla. Viljelijöiden jaksamisesta työssään oltiin huolissaan ja MTK-EP päätti hakea ELY-keskuksetta hankerahoitusta Varavoimaa Farमारille Etelä-Pohjanmaalla -hankkeeseen. Myönteinen hankepäätös saatiin syksyllä ja hanke lähti käyntiin 1.11.2016. Hankevetäjänä aloitti Marja Lamminen ensimmäisenä työhönsä tehdä hanke ja itsensä tunnetuksi niin viljelijöille kuin sidosryhmillekin. Varavoimaa farमारille -hankkeen tarkoitus on auttaa syystä tai toisesta vaikeuksissa olevia maataloja löytämään apua ongelmiinsa. Millekään tilalle hanke ei mene ellei tilalta ole saatu lupaa. Vuoden 2016 loppu meni lämmitellessä, mutta kuluvan vuoden ensimmäisenä kuukausina toiminta on räjähtänyt käyntiin. Tarvetta siis on.

MTK-Etelä-Pohjanmaan 99. toimintavuosi oli monella tapaa historiallinen. Se loi pohjan lähteä kohti 100-vuotijuhlavuotta täysillä eteläpohjalaisen maaseudun ja sen elinkeinojen puolesta.

Johanna Kankaanpää

1. TALOUSELÄMÄ 2016

1.1 YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE

Suomen taloudellinen tilanne helpottui hieman kertomusvuonna 2016 Suomen päästessä vihdoin neljän vuoden jälkeen muun euroalueen kasvuvauhtiin. Bruttokansantuote kasvoi 1,4 prosenttia. Kasvu tuli kotimarkkinoilta, sillä viennin kasvu oli edelleen vähäistä ja nettovienti, eli viennin ja tuonnin erotus, oli edelleen negatiivinen.

Kertomusvuonna maailmankaupan piristyminen heijastui yritysten ja kotitalouksien toimintaan niin Suomessa kuin muuallakin Euroopassa. Suomessa investoinnit kasvoivat merkittävästi. Rakentamisen lisäksi liikennevälineinvestoinnit kasvoivat reippaasti.

Suomen talouden kehitys on ollut vahvasti sidoksissa euroalueen kasvuun, mutta vientivetoisena taloutena maamme on ollut korostetun riippuvainen myös muun maailmantalouden tilanteesta. Euroomaana Suomi on kärsinyt hintakilpailukykyongelmista ja euroalueen monista muistakin vaikeuksista. Kreikan velkaneuvottelut ja pankkien vakavaraisuusongelmat pitivät edelleen yllä luottamuspulaa. Maailmantaloudessa epävarmuutta aiheutti myös Yhdysvaltojen hallinnon vaihtuminen presidentinvaalien seurauksena.

Tuotanto kasvuun

Kertomusvuonna Suomen bruttokansantuotteen volyyymi kasvoi 1,4 prosenttia. Vuosina 2012-14 luku oli negatiivinen ja vasta 2015 lievästi positiivinen. Kansantalouden tuotantoa kuvaava bruttokansantuote oli 214 miljardia euroa vuonna 2016.

Kansantalouden kysyntä kasvoi viime vuonna 1,7 prosenttia. Kysyntää kasvattivat erityisesti investointien lisääntyminen sekä kotitalouksien kulutusmenojen kasvaminen. Investoinnit olivat 5,2 prosenttia suuremmat kuin vuotta aiemmin. Lisäksi kysyntää lisäsivät yksityisen kulutuksen kasvu ja myös julkisen kulutuksen kasvu. Kasvanutta kysyntää täytettiin valitettavasti tuonnilla, sillä tuonnin volyyymi kasvoi 2,5 prosentilla. Viennin volyyymi kasvoi 0,5 prosenttia, mikä tarkoitti tältä osin maamme velkaantumista.

Kuluttajahinnat nousivat 0,4 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Edellisvuoden deflaatiotilanteesta siirryttiin siis lievän inflaation puolelle. Kertomusvuonna työllisyystilanne parani hieman ja työttömyysaste oli 8,8 prosenttia, kun se edellisessä vuonna oli 9,4 prosenttia.

Kansantulo plussalla

Nettokansantulo kasvoi viime vuonna nimellisesti 2,9 prosenttia, mutta reaalisesti 2 prosenttia. Kansantulo oli henkeä kohti 32 000 euroa. Kotitalouksien palkkatulot kasvoivat 1,6 prosenttia ja palkansaajakorvauksien osuus kansantulosta oli 59,1 prosenttia. Kansantalou-



MTK-Etelä-Pohjanmaa osallistui suomalaisen kotieläintuotannon vastuullisuuden kuluttajaviestintään julkaisemalla infokuvaa antibioottien käyttöeroista eri EU-maissa.

den omaisuus- ja yrittäjätulot kasvoivat 4,3 prosenttia ja niiden osuus kansantulosta nousi 24,8 prosenttiin.

Kotitalouksien reaalitulot kasvoivat

Kotitalouksien käytettävissä oleva tulo kasvoi vuonna 2016 nimellisesti 1,6 prosenttia ja reaalisesti 1,1 prosenttia. Kotitalouksien oikaistu käytettävissä oleva tulo kasvoi nimellisesti 1,4 prosenttia ja reaalisesti 0,7 prosenttia. Oikaistu tulo sisältää myös hyvinvointipalvelut eli julkisyhteisöjen ja järjestöjen kotitalouksien hyväksi tuottamat yksilölliset palvelut kuten koulutus-, terveys- ja sosiaalipalvelut.

Velkaantuminen jatkui

Julkisyhteisöjen rahoitusasema eli nettoluotonanto oli 4,1 miljardia euroa alijäämäinen, kun alijäämä edellisessä vuonna oli 5,7 miljardia euroa. Alijäämä oli 1,9 prosenttia suhteessa bruttokansantuoteeseen. Edellisessä vuonna alijäämä oli 2,7 prosenttia suhteessa bruttokansantuoteeseen. EU:n vakaus- ja kasvusopimuksen kynnyksarvo on 3,0 prosenttia, jonka alla luvun tulisi pysyä.

Valtion verotulot kasvoivat 3,9 prosenttia. Eniten kasvoivat tulot muun muassa ajoneuvo- sekä autoveroista, yhteisöjen ja kotitalouksien tuloveroista, energiaveroista sekä tupakkaverosta. Verotuloja vähensi perintö- ja lahjaveron supistuminen.

Julkisen talouden osuus bruttoarvonlisäyksestä oli 19,8 prosenttia ja supistui hieman edellisvuoteen verrattuna. Julkisten kokonaismenojen suhde bruttokansantuoteeseen pieneni 56,1 prosenttiin. Veroaste eli verojen ja veronluonteisten maksujen suhde bruttokansantuoteeseen oli viime vuonna 44,3 prosenttia. Veroaste kasvoi 0,4 prosenttiyksikköä edellisvuodesta.

Vaihtotase alijäämäinen

Suomen vaihtotase oli kertomusvuoden ennakkollisten tietojen mukaan 2,8 miljardia euroa alijäämäinen. Tarkentuneiden tietojen perusteella myös vuosi 2015 oli niukasti alijäämäinen, joten kertomusvuosi oli jo kuudes alijäämäinen vuosi perättäin. Tavarakauppa oli 0,5 miljardia euroa ylijäämäinen, kun myös tuonti arvote-

taan fob-hintaan (vientimaan rajalla). Sen sijaan palveluiden kaupan tase oli 3,1 miljardia euroa alijäämäinen. Ulkomailta saatiin 1,6 miljardia euroa enemmän omaisuustuloja kuin sinne maksettiin omaisuusmenoja.

(Lähde: Tilastokeskus, Suomen Pankki, Valtiovarainministeriö ja Pellervon Taloudellinen Tutkimuslaitos sekä kertomusvuoden lehtiartikkelit)

1.2 MAATALOUSTUOTANTO SUOMESSA

MTK-Etelä-Pohjanmaan vuosikertomuksessa ei esitetä enää kattavasti tuotantoa, hintoja, markkinoita ja taloutta koskevia tilastotietoja. Maataloutta koskevia tilastotietoja löytyy mm. Luken (<http://stat.luke.fi/>), Tilastokeskuksen (<http://www.stat.fi/>) ja Maanmittauslaitoksen (www.maanmittauslaitos.fi) internet-sivuilta.

Sääolot ja kasvukausi

Kertomusvuosi 2016 oli sääoloiltaan vaihteleva. Aikaisin kylvyt kasvustot onnistuivat parhaiten, sillä myöhään kylvyt kasvustot kärsivät monin paikoin alkukesän kuivuudesta ja myöhemmin runsaista sateista. Kesäkuun alkupuolelle osui muutamia hallaöitä, jotka vioittivat paikoin vilja-, öljykasvi- ja perunakasvustoja sekä vaikeuttivat rikkakasviruiskutuksia. Vielä alkukesästä kasvukausi oli hieman normaalista edellä. Kesäkuun jälkeen alkoivat tavallista runsaammat sateet, mikä vaikeutti kasvukauden loppupuoliskoa.

Heinäkuun ja elokuun sademäärät olivat tavanomaista runsaammat suuressa osassa maata. Elokuun sademäärät olivat monin paikoin 1,5- kertaista tavanomaiseen nähden, Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjanmaan rannikkoalueella jopa yli 2,5-kertaiset. Eniten sadepäiviä osui Etelä-Pohjanmaalle ja Kainuuseen, jossa satoi elokuussa lähes päivittäin. Vasta syyskuussa saatiin riittävän pitkiä sateettomia jaksoja ja puinnit kunnolla valmiiksi. Ilma-

tieteen laitoksen tilastojen mukaan terminen kasvukausi alkoi Etelä-Pohjanmaalla 27.4. ja päättyi 1.10.2016.

Lakeudella tulvi elokuussa

Voimakkaat sateet nostivat elokuussa kesätulvia erityisesti maakunnan jokien alajuoksilla. Esimerkiksi Maalahdenjoella ja Laihianjoella virtaamat ja vedenkorkeudet nousivat elokuun puolivälissä selvästi vuoden korkeimpiin arvoihin ja vesi nousi paikoin pelloille. Viikkoa myöhemmin maan ollessa jo valmiiksi märkää sateet nostivat jo välillä hiukan laskeneita virtaamia uudelleen. Ely-keskuksen mukaan jokien virtaama vastasi Närpiönjoella noin kerran 15 vuodessa toistuvaa tulvatilannetta. Muidenkin Pohjanmaan jokien virtaamat ylittivät keskimääristen vuosittaisten kevättulvavirtaamien tasot. Elokuun loppua kohden virtaamat ja vedenkorkeudet olivat jo kuitenkin selvässä laskussa.

Sadonkorjuu

Kesän ensimmäisen säilörehusadon korjuuajankohta oli tavanomainen. Säilörehun toisen sadon korjuu aloitettiin suuressa osassa maata heinäkuun puolivälissä. Sateet kuitenkin hieman hidastivat korjuun etenemistä. Kevätviljojen puinnit alkoivat koko maassa sateiden vuoksi tavanomaista myöhemmin. Etelä-Pohjanmaalla puinnit alkoivat epävakaisissa sääoloissa elokuun loppupuolella ja tällöin puunteja tehtiin käytännössä sateiden välissä. Viljoja jouduttiin puimaan tavanomaista kosteampana. Vasta syyskuussa saatiin sellaiset puuntisäät, että loput puinnit voitiin tehdä keskeytyksettä.



Syystulvaa Kauhajoella 16. elokuuta.

Viljelyala

Kertomusvuonna vilja-ala vähentyi noin 2,5 % edellisvuodesta. Viljalla oli noin puolet peltoalasta eli noin 1,11 miljoonaa hehtaaria. Öljykasvien viljelyala nousi hieman ja rukiin viljelyala vähentyi edellisvuodesta. Ympäristötukijärjestelmään tehtyjen rajoitusten vuoksi kesantojen ja erilaisten luonnonhoitopeltojen määrä vähentyi hieman edellisvuodesta ja oli yhteensä noin 260 000 hehtaaria.

Sadot ja laatu

Kertomusvuonna 2016 viljasato oli Luken tilastojen mukaan noin 3,6 miljardia kiloa. Tämä on 2000-luvun toiseksi alhaisin kokonaissato. Sadon alhaisuutta selittää pääasiassa viljan viljelyalan lievä supistuminen. Tästä huolimatta viljasadon määrä ylittää noin 0,5 miljardilla kilolla kotimaan käytön. Kertomusvuoden ohrasato oli noin 1,6 miljardia kiloa. Määrä on pysynyt käytännössä saman suuruisena viimeisen neljän vuosikymmenen ajan. Kauran kokonaissato oli noin miljardi kiloa. Kertomusvuoden 87 miljoonan kilon ruissato ei riitä kattamaan kotimaan kulutusta.

Hehtaarisadot vaihtelivat tilakohtaisesti sääolosuhteista riippuen varsin paljon. Koko maassa rehuohran sätotaso oli hieman parempi kuin edellisvuonna, mutta kauran ja öljykasvien alhaisempi.

Säilörehun hehtaarisadot olivat hieman heikkommat kuin edellisvuonna. Etelä-Pohjanmaalla kaikkien edellä mainittujen kasvien hehtaarisadot olivat edellisvuotta alhaisemmat. Sateinen loppukesä ja vaikeat korjuolosuhteet heikensivät merkittävästi viljojen laatua.



Broilerinlihan tuotanto kasvoi entisestään Suomessa.

Kotieläintuotanto

Kertomusvuonna maidontuotanto kääntyi hienoiseen laskuun ja oli 2 359 miljoonaa litraa. Alkuvuodesta tuotanto oli vielä hieman kasvussa, mutta kääntyi laskuun toisella vuosipuoliskolla. Luomumaitoa tuotettiin 55 miljoonaa litraa, mikä on reilu pari prosenttia edellisvuotta enemmän.

Maidontuottajien määrän väheneminen kiihtyi kertomusvuonna. Vuoden lopussa oli reilut 7 300 maidontuottajaa, mikä on seitsemän prosenttia vähemmän kuin edellisvuoden vastaavana ajankohtana. Myös lypsylehmien määrä väheni ja lehmiiä oli joulukuun alussa reilut 275 000.

Lihaa tuotettiin kertomusvuonna 404 miljoonaa kiloa, mikä on vajaa kaksi prosenttia enemmän kuin vuonna 2015. Lihantuotanto kasvoi ennätyslukemiin broilerinlihan tuotannon kasvun siivittämänä. Naudanlihan tuotanto kasvoi hieman yltäen vajaaseen 87 miljoonaan kiloon. Sianlihaa tuotettiin reilu 190 miljoonaa kiloa, mikä on prosentin vähemmän kuin edellisvuonna. Sikojen teurastusmäärät kappaleina kasvoivat, mutta ruhopaino laski edellisvuodesta.

Siipikarjanlihan tuotanto jatkoi kasvuaan ja kohosi jälleen uuteen ennätykseensä, reiluun 125 miljoonaan kiloon. Broilerinlihaa tuotettiin seitsemän prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Kasvua oli myös kalkkunanlihan tuotannossa. Kananmunien tuotanto kohosi viidettä vuotta peräkkäin ja oli reilut 72 miljoonaa kiloa. Luomu- ja häkkimunien tuotanto kasvoi, kun taas lattia- ja ulkomunien määrä hieman laski.



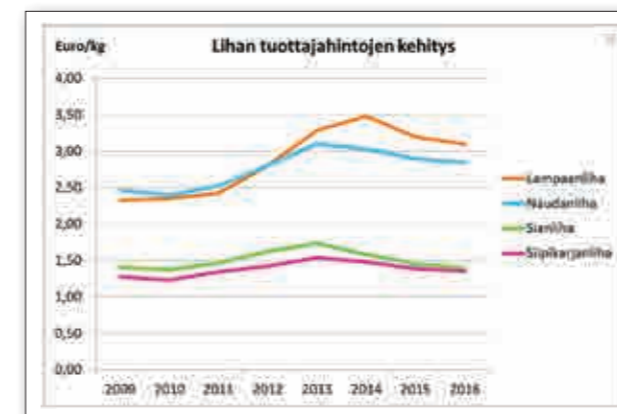
Maataloustuotteiden markkinat ja hinnat

Kertomusvuonna 2016 maidon, naudan-, sian-, lampaan- ja siipikarjanlihan sekä viljojen keskimääräiset tuottajahinnat jatkoivat laskuaan.

Meijerit maksoivat maidontuottajille vuonna 2016 keskimäärin 37,75 senttiä litralta. Luku ei sisällä jälkilitiä eikä maidon tuotantotukea. Keskimääräinen hinta laski edellisvuodesta yhden prosentin eli 0,39 senttiä litralta.

Teurastamot maksoivat tuottajille sonninihasta vuonna 2016 keskimäärin 3,30 euroa kilolta ja kaikesta naudanlihasta keskimäärin 2,85 euroa kilolta. Molemmat ovat vajaa kaksi prosenttia edellisvuotta alhaisempia. Lihasiasta maksettiin neljä prosenttia edellisvuotta vähemmän eli 1,42 euroa kilolta. Karitsanlihasta maksettiin tuottajalle 3,67 euroa kilolta eli kolme prosenttia edellisvuotta vähemmän. Myös broilerinlihan tuottajahinta laski kolmella prosentilla 1,31 euroon kilolta.

A-luokan kananmunien keskimääräinen tuottajahinta vuonna 2016 oli 1,06 euroa kilolta. Hinta laski kahdella prosentilla. Tuotantotavoittain tarkasteltuna tuottaja sai lattia- ja ulkokanujen munista 1,08 euroa kilolta, mikä on 17 prosenttia enemmän kuin virikehäkkikananmunista saatu hinta.



(Lähteet: Luke, Tilastokeskus, Suomen Gallup Elintarviketieto Oy ja Ilmatieteen laitos).

Vehnän hinta oli kertomusvuonna keskimäärin 139 euroa tonnilta (peruslaatuinen), mikä on seitsemän prosenttia edellisvuotta vähemmän. Rukiin tuottajahinta oli keskimäärin 171 euroa tonnilta eli kolme prosenttia edellisvuotta vähemmän. Ohran keskimääräinen vuositason perushinta vuonna 2016 oli 132 euroa tonnilta, mikä on seitsemän prosenttia edellisvuotta vähemmän. Kauralla vastaava perushinta oli 129 euroa tonnilta, kolme prosenttia edellisvuotta vähemmän.

Maatalouden tulo- ja kannattavuuskehitys

Luonnonvarakeskuksen alustava ennuste maatalojen vuoden 2016 tuloksista kertoi maatalojen keskimääräisen yrittäjätulon painuvan alle 10 000 euroon. Näin alhainen yrittäjätulo kattaa enää 20 prosenttia tavoitteena olleista korvauksista yrittäjäperheen työlle ja yritykseen sijoitetulle omalle pääomalle.

Heikkooa kehitystä selittää maataloustuotteiden hintojen raju alamäki. Maatalouden keskimääräiset tuotantokustannukset kasvoivat noin kaksi prosenttia edellisvuodesta, vaikka esim. energiakustannukset ovatkin hieman pienentyneet. Ennusteen mukaan yrittäjätulo pienenee edellisvuoden 10 900 eurosta noin 9 400 euroon yritystä kohti. Kannattavuuskerroin alenee 0,24:stä noin 0,20:een.

Maitotiloilla kannattavuus heikkeni hieman edellisvuodesta. Ennusteen mukaan yrittäjätuloa jää 21 000 euroa ja kannattavuuskerroin on 0,24. Naudanlihantuotannossa yrittäjätulo supistui neljä prosenttia eli 17 100 euroon tilaa kohti ja kannattavuuskerroin jäi 0,30:een. Sikatilojen kannattavuuskerroin painuu 0,12:een ja siipikarjatilojen kannattavuuskerroin jopa nollan alapuolelle.

Vuonna 2016 maatalousyrityksistä 38 prosentille ei jää yrittäjätuloa lainkaan eli kannattavuuskerroin jää negatiiviseksi. Osalla maataloista päästiinkin kannattavuustavoitteeseen (=kannattavuuskerroin yli ykkösen). Näitä tiloja oli seitsemän prosenttia yrityksistä. Näistä 33 prosenttia oli erikoistunut kotieläintuotantoon ja 63 prosenttia viljantuotantoon tai puutarhakasveihin.

Luonnonvarakeskuksen tuottamat maatalouden tulosten ennusteet vuodelle 2016 pohjautuvat Luken keräämään maatalouden kannattavuuskirjanpidon aineistoon. Ennusteissa on otettu huomioon sekä tuotteiden että tuotantopanosten hintamuutokset ja maataloustuissa tapahtuneet muutokset. Tilakohtaiset tulokset on painotettu kuvaamaan 37 000 suurimman maatalous- ja puutarhayrityksen keskiarvotuloksia. Viimeisimmät päivitykset ennusteeseen voi tarkistaa Luken Taloustohtori-verkkosivustossa osoitteessa <https://portal.mtt.fi/portal/page/portal/taloustohtori>

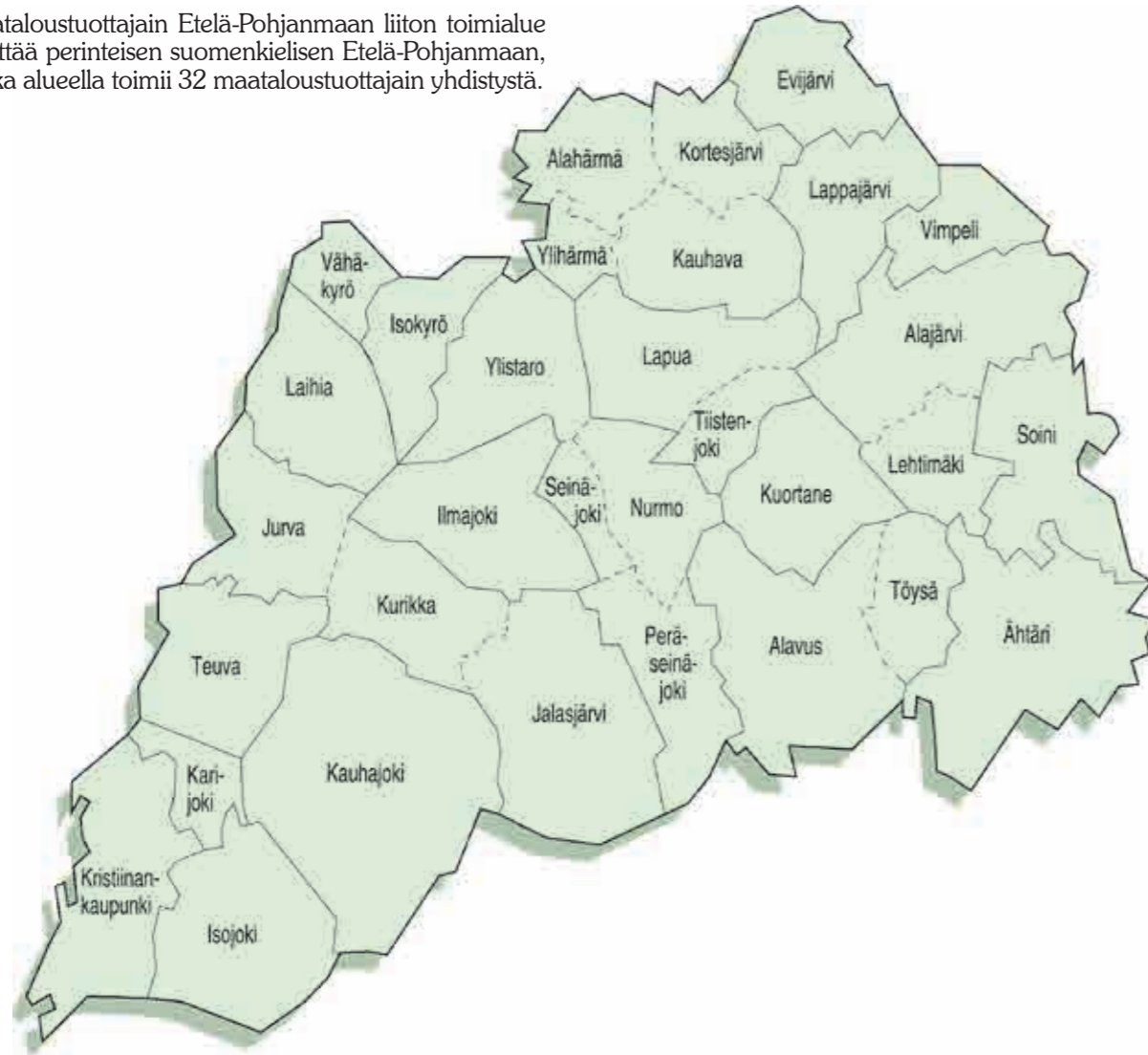
Lähde: Luke



2. MAATALOUSTUOTTAJAIN ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO 2016

2.1 TOIMIALUE

Maataloustuottajain Etelä-Pohjanmaan liiton toimialue käsittää perinteisen suomenkielisen Etelä-Pohjanmaan, jonka alueella toimii 32 maataloustuottajain yhdistystä.



2.2 JÄSENET

1. Kunniajäsenet

Martta Ahonen	emäntä	Evijärvi
Antti Franssila	agrologi	Alajärvi
Reino Penttilä	maanviljelysneuvos	Nurmo
Simo Vaismaa	toiminnanjohtaja	Isokyrö

2. Maataloustuottajain yhdistykset (32)

Maataloustuottajain Alahärmän, Alajärven, Alavuden, Evijärven, Ilmajoen, Isojoen, Isonkyrön, Jalasjärven, Jurvan, Karijoen, Kauhajoen, Kauhavan, Kortesjärven, Kuortaneen, Kurikan, Laihian, Lappajärven, Lapuan, Kristiinän, Lehtimäen, Nurmon, Peräseinäjoen, Seinäjoen, Soinin, Teuvan, Tiistenjoen, Töysän, Vimpelin, Vähänkyrön, Ylihärmän, Ylistaron ja Ähtäriin yhdistykset.

3. Manttaalikunnat (26)

Alahärmän, Alajärven, Alavuden, Evijärven, Isojoen, Isonkyrön, Jalasjärven, Jurvan, Karijoen, Kauhajoen, Kauhavan, Kuortaneen, Kurikan, Laihian, Lappajärven, Lapuan, Lehtimäen, Nurmon, Peräseinäjoen, Teuvan, Töysän, Vimpelin, Vähänkyrön, Ylihärmän, Ylistaron ja Ähtäriin manttaalikunnat.

4. Osuusmeijerit (2)

Evijärven ja Härmän Seudun Osuusmeijerit.

5. Osuuskunnat (2)

Itikka Osuuskunta ja Osuuskunta Maitosuomi

6. Muut yhteisöjäsenet (2)

Evijärven Peruna Oy ja LähiTapiola

2.3 HALLINTO, EDUSTAJAT JA TOIMIHENKILÖT

1. Johtokunta

Tehtävässä
vuodesta

Puheenjohtaja: Johanna Kankaanpää, Ähtäri 2006
(johtok. 2000)
Varapuheenjohtaja: Timo Kankaanpää, Ilmajoki 2016
(johtok. 2008)

Jäsenet:

Kai Kytölä, Jalasjärvi	2008
Sami Yli-Rahnasto, Kauhajoki	2000
Veli-Pekka Aila, Ylistaro	2012
Jyrki Malm, Karijoki	2007
Marja-Leena Laakso, Vimpeli	2007
Janne Autio, Kortesjärvi	2014
Harri Takala, Yihärmä	2007

2. Maitovaliokunta

Puheenjohtaja: Kai Kytölä

Jäsenet: Juha Vuorela, Jarmo Tohni, Jari Laukkonen, Marianne Hanhimäki, Mervi Piispanen, Jyrki Malm, Juhani Pitkäranta
Asiantuntijat: Juha Kantoniemi ja Reima Luomala
Sihteeri: Yrjö Ojaniemi

3. Lihavaliokunta

Puheenjohtaja: Sami Yli-Rahnasto

Jäsenet: Tero Ojala, Esa Kaarto, Mikko Yliluoma, Janne Autio, Pasi Pärnänen, Ari Autio
Asiantuntijat: sikakerho: Tero Ojala, nautakerho: Heikki Vehkaoja, lammakerho: Juha Annala, broileriasiantuntija: Juha Kiviniemi
MTK:n johtokunta: Mauno Ylinen
Sihteeri: Ari Perälä

4. Hyvinvointivaliokunta

Puheenjohtaja: Marja-Leena Laakso

Jäsenet: Arja Nokso, Asko Ojala, Iira Sulkava, Marja Aurala, Jaana Tuhkasaari
Sihteeri: Miia Mannila

5. Maaseutunuortenvaliokunta

Puheenjohtaja: Harri Sippola

Varapuheenjohtaja: Marko Peräsaari

Jäsenet: Reetta Valkama, Ville Lammi, Jussi Knuuttila, Alekski Keisala, Matti Kortesmäki, Vuokko Yli-Kesäniemi
Johtokunnan edustaja: Janne Autio
MTK:n johtokunta: Jenna Syrjälä
Sihteerit: Kaisa Pihlaja ja Miia Mannila

6. Kuluttajatyöryhmä

Puheenjohtaja: Tommi Laine

Jäsenet: Milla Mattila, Liisa Vuorela, Kati Kohtakangas, Mari Lahti, Marja-Leena Laakso, Janne Autio, Jenna Syrjälä, Vuokko Yli-Kesäniemi
Sihteerit: Kaisa Pihlaja ja Miia Mannila

7. Maaseutuyrittäjävaliokunta

Puheenjohtaja: Arto Huhtala

Jäsenet: Johanna Kankaanpää, Juho Anttikoski, Ari Hyvölä, Jari Kamunen, Veli-Matti Koskela, Hannu Uitto
Sihteeri: Ari Perälä

8. Kasvintuotantovaliokunta

Puheenjohtaja: Harri Takala

Jäsenet: Esa Similä, Seppo Kivijärvi, Kari Vaismaa, Jussi Kangas, Veli-Pekka Aila, Timo Kankaanpää, Jussi Hantula, Veli Yli-Hannula
Asiantuntija: Henri Honkala ja Ilpo Ulvinen
Sihteeri: Ari Perälä

9. Työvaliokunta

Puheenjohtaja: Johanna Kankaanpää

Varapuheenjohtaja: Timo Kankaanpää

Jäsenet: Kai Kytölä, Harri Takala

Sihteeri: Yrjö Ojaniemi

10. Metsävaliokunta

Puheenjohtaja: Lasse Heikkilä

Varapuheenjohtaja: Johanna Kankaanpää

Jäsenet: Veli-Pekka Aila, Janne Autio, Jyrki Malm, Jari Lehtinen, Risto Koivula, Jarmo Lahdenmaa,

Asiantuntija: Yrjö Ojaniemi

Sihteeri: Mikko Syri

11. Pohjanmaan ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta

Puheenjohtaja: Jari Laukkonen

Varapuheenjohtaja: Vesa Paavola

Jäsenet: Heimo Pirttimäki, Jan Slotte, Bjarne Mara

Asiantuntija: Lauri Pakka

Sihteeri: Mikko Syri

12. Edustajat

MTK:n valtuuskunta Jari Laukkonen, Kortesjärvi
Suvi Rantala-Sarjeant, Lapua
Hannu Uitto, Laihia
Kati Kohtakangas, Isojoki
Arto Huhtala, Jalasjärvi
Tero Ojala, Ilmajoki
Johanna Kankaanpää, Ähtäri, puheenjohtaja

varalla

Hannu Sippola, Kauhava
Mervi Piispanen, Kauhajoki
Jaakko Ranto, Ilmajoki
Terho Mäkelä, Alajärvi
Antti Yli-Hynnälä, Kuortane
Marko Kriikkula, Kurikka
Timo Kankaanpää, Ilmajoki, varapuheenjohtaja



MTK:n johtokunta, II Puheenjohtaja	Mauno Ylinen, Alahärmä
Maaseutunuorten edustaja	Jenna Syrjä, Ähtäri
MTK:n Säätiön hallinto-neuvosto	Yrjö Ojaniemi, Lapua
MTK:n valiokunnat peruna	Timo Hautaviita, Karijoki
- tarkkelysperuna	
Evijärven Peruna	Vesa Savola, Lappajärvi
Lapuan Peruna	Ilpo Ulvinen, Lapua
vilja	Harri Takala, Ylihärmä
- kylvösiemenjaosto	Seppo Kivijärvi, Evijärvi
- mallasohrajaosto	Esa Similä, Laihia
- öljykasvijaosto	Kari Vaismaa, Isokyrö
sokerijuurikas tuotantotalous vero	Jussi Hantula, Seinäjoki
maaseutuyrittäjä kananmuna liha	Arto Huhtala, Jalasjärvi
	Hannu Uitto, Laihia
	Jari Kamunen, Kuortane
	Pasi Pärnänen, Peräseinäjoki
- Atrian edustaja	Esa Kaarto, Vähäkyrö
- johtokunnan edustaja	Mauno Ylinen, Alahärmä
- sikajaosto	Tero Ojala, Ilmajoki
- siipikarjalihajaosto	
Atrian edustaja	Petter Sandelin, Nurmo
Atrian edustaja	Juha Kiviniemi, Jalasjärvi
Atrian edustaja	Anssi Saunamäki, Ilmajoki
Länsi-Kalkkunan edustaja	
Suomen Broiler-yhdistys	Heikki Asuinmaa, Kortesjärvi
hyvinvointi ympäristö- ja maapoliittinen	Suvi Rantala-Sarjeant, Lapua
	Miia Mannila, Ilmajoki
	Jari Laukkonen, Kortesjärvi
Maanomistajien Arviointikeskus Oy	
yhtiökokousedustaja varalla	Yrjö Ojaniemi, Lapua
	Timo Kankaanpää, Ilmajoki
Lakeudentorni Oy	
yhtiökokousedustaja varalla	Yrjö Ojaniemi, Lapua
	Ari Perälä, Lapua
Apetit / Lännen Tehtaat Oy	
yhtiökokousedustaja varalla	Ari Perälä, Lapua
	Jussi Hantula, Seinäjoki
Ilkka-Yhtymä Oy	
yhtiökokousedustaja varalla	Ari Perälä, Lapua
	Yrjö Ojaniemi, Lapua
Atria Oy	
yhtiökokousedustaja varalla	Johanna Kankaanpää, Ähtäri
	Kai Kytölä, Jalasjärvi

Raisio Oyj
yhtiökokousedustaja varalla
Harri Takala, Ylihärmä
Timo Kankaanpää, Ilmajoki

Anvia Oyj
yhtiökokousedustaja varalla
Ari Perälä, Lapua
Yrjö Ojaniemi, Lapua

E-P:n Elinkeinotalo Oy
yhtiökokousedustaja varalla
Yrjö Ojaniemi, Lapua
Ari Perälä, Lapua

Hirvenkaatolupien neuvottelukunta
Timo Kankaanpää, Ilmajoki
Ari Perälä, Lapua

Muut mahdolliset varalla
Yrjö Ojaniemi, Lapua
Ari Perälä, Lapua

Alueellinen Riistaneuvosto
Timo Kankaanpää, Ilmajoki

Sokerijuurikas-neuvottelukunta varalla
Alasaari Kari, Lapua
Kortesmäki Jaakko, Seinäjoki

Pohjanmaan alueen Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta
Jari Laukkonen, Kortesjärvi

13. Tilintarkastajat
- KHT Tatu Huhtala, Ernst&Young Oy
- HT Jani Mäkelä, Ernst&Young Oy
varalla
- Tilintarkastusyhteisö Ernst&Young Oy

14. Toimihenkilöt
Yrjö Ojaniemi agronomi, toiminnanjohtaja 1.1.2001-
Ari Perälä kenttäpäällikkö 1.1.2014-
Miia Mannila järjestöagrologi 1.9.2007-
Hanna Helander järjestöagrologi 1.2.2011-
Vanhempainvapaalla 27.6.2014–8.6.2016
Uusi äityis-/vanhempainvapaa 9.6.2016-
Kaisa Pihlaja järjestöagronomi 17.8.2015–13.5.2016, 9.6.2016-
(Helanderin sijainen)
Seija Vierula toimistos sihteeri 19.2.1990-

2.4 MTK-ETELÄ-POHJANMAAN LIITON JA TUOTTAJAYHDISTYSTEN JÄSENMÄÄRÄT VUODEN 2016 LOPUSSA

Yhdistys	Tilalukumäärät		Tiloja yhteensä	Vastuuhenkilöt yhteensä	Perheenjäseniä	Muuta henkilöiä	jäseniä 2015	jäseniä 2016	Muutos ed. vuod.
	Pelloa 0,01-9,99	150-> Metsätilat							
ALAHÄRMÄN YHDISTYS	17	7	54	264	530	7	827	818	-9
ALAJÄRVEN YHDISTYS	55	2	54	273	332	20	645	636	-9
ALAVUDEN YHDISTYS	61	4	47	332	472	13	833	822	-11
EVIJÄRVEN YHDISTYS	21	5	36	137	365	11	576	519	-57
ILMAJOEN YHDISTYS	35	17	110	417	727	30	1215	1193	-22
ISOJOEN YHDISTYS	31	2	36	171	314	4	519	489	-30
ISONKYRÖN YHDISTYS	17	6	39	267	375	10	677	662	-15
JALASJÄRVEN YHDISTYS	43	18	71	368	627	28	1059	1045	-14
JURVAN YHDISTYS	21	7	46	155	222	4	407	382	-25
KARJOEN YHDISTYS	9	4	47	115	182	9	320	312	-8
KAUHAJOEN YHDISTYS	48	19	87	393	602	30	1119	1029	-90
KAUHAVAN YHDISTYS	11	6	32	161	195	17	391	380	-11
KORTESJÄRVEN YHDISTYS	14	6	23	169	434	5	616	617	1
KUORTANEEN YHDISTYS	49	4	79	258	390	19	727	683	-44
KURIKAN YHDISTYS	27	7	42	231	285	14	550	542	-8
LAIHIAN YHDISTYS	16	5	118	358	579	8	987	948	-39
LAPPAJÄRVEN YHDISTYS	13	1	52	146	275	6	467	435	-32
LAPUAN YHDISTYS	46	8	100	464	804	19	1324	1300	-24
KRISTIINAN YHDISTYS	6	0	3	48	41	15	109	107	-2
LEHTIMÄEN YHDISTYS	23	5	24	110	164	7	285	286	1
NURMON YHDISTYS	16	6	40	158	244	9	426	416	-10
PERÄSEINÄJOEN YHDISTYS	19	6	40	177	208	4	450	392	-58
SEINÄJOEN YHDISTYS	6	3	10	53	99	22	182	178	-4
SOININ YHDISTYS	32	0	18	115	191	7	324	316	-8
TEUVAN YHDISTYS	44	9	46	236	347	20	630	609	-21
TIISTENJOEN YHDISTYS	16	4	58	167	242	1	470	457	-13
TÖYSÄN YHDISTYS	31	3	14	140	169	4	352	313	-39
VIMPELIN YHDISTYS	11	1	10	72	79	13	216	170	-46
VÄHÄNKYRÖN YHDISTYS	16	7	14	136	142	6	301	285	-16
YLIHÄRMÄN YHDISTYS	17	4	26	131	210	4	352	349	-3
YLISTARON YHDISTYS	19	9	50	273	548	17	860	848	-12
ÄHTÄRIN YHDISTYS	23	2	47	161	236	3	433	407	-26
Yhteensä	813	187	1473	6656	10658	386	18649	17945	-704

Puhtaat metsätilat on eritelty omana ryhmänä. Ryhmässä muut henkilöjäsenet on mukana muiden henkilöjäsenten lisäksi yhdistysten kunnia-, opiskelijaj- ja yhteisöjäsenet. Vuonna 2016 liiton alueella oli tukia hakeneita aktiivitojia 6472 kpl.

3. LIITON TOIMINTA 2016

3.1 YLEISTÄ

Vuosi 2016 oli liiton 99. toimintavuosi. Kertomusvuoden kuluessa tapahtui paljon sekä maatalouspolitiikassa että muillakin MTK:n jäsenkunnan kannalta keskeisillä sektoreilla. Kertomusvuoden edunvalvontatempauksista näyttävien oli 11.3. järjestetty MTK:n traktorimarssi, josta enemmän jäljempänä.

Vuoden 2016 keskeisiä valtakunnallisia edunvalvontasuorituksia olivat maakuntauudistuksen valmistelu, lukuisiin lakiesityksiin vaikuttaminen, pitkittynyt tulo- ja markkinakriisi ja siihen liittyvät kriisipaketit sekä EU:n seuraavan ohjelmakauden maatalouspolitiikan valmistelu. Kaikki nämä näkyivät myös liiton omassa edunvalvontatyössä.

Liitto oli vahvasti mukana vaikuttamassa elintarviketurvalla ja maaseutua koskevassa maakunnallisessa valmistelutyössä. Näistä mainittakoon maakuntauudistuksen alueellinen valmistelutyö, maakuntakaavoitus (vaihekaava III, turvetuotanto), vesienhoito-ohjelmat, tutkimus-, koulutus- ja kehittämishankkeet sekä lähiruuan ja julkisten hankintojen kehittämistyö. Kertomusvuoden lopulla liitto sai pitkän valmistelun jälkeen rahoituspäätökset kahdelle liiton omalle hankkeelle. 1.11. käynnistyivät Varavoimaa Farmarille Etelä-Pohjanmaalla ja Maaseutu Tutuksi -hankkeet.

Seuraavissa kohdissa kuvataan hieman tarkemmin kertomusvuoden aikana esillä olleita edunvalvontakysymyksiä ja selvitetään niiden taustoja. Monet kertomusvuoden kansainväliset tapahtumat heijastuivat tai tulevat lähivuosina heijastumaan myös eteläpohjalaisien maatalojen toimintaympäristöön. Tämän vuoksi seuraavassa esitetään myös muutamien kansainvälisten ym. tapahtumien tai ilmiöiden etenemistä kertomusvuonna. Tuottajaliiton toimintaa, mm. kokouksia, lausuntoja ja muita aktiviteetteja edunvalvontatyössä ja järjestötyössä selvitetään tarkemmin vuosikertomuksen kohdissa 3.2-3.5. Liitto esittää parhaat kiitokset kaikille järjestön jäsenille ja viljelijöiden hyväksi työtä tehneille luottamushenkilöille.

Traktorimarssi

Maatalouden vaikea taloustilanne ja viivästyneet tukimaksatukset lisäsivät tarvetta toteuttaa näkyvä järjestöllinen toimenpide. MTK järjesti 11.3. traktorimarssin Helsingin keskustaan Senaatintorille. Mielenosoitus keräsi väkeä yli odotusten. Yli 5000 viljelijää ja arviolta 700-800 traktoria saapui paikalle. Määrä osoitti tilanteen vakavuuden ja antoi päättäjille ja suurelle yleisölle vahvan viestin siitä, että tilanteesta tarvittiin välittömästi merkittäviä toimenpiteitä kotimaisen ruoantuotannon pelastamiseksi.

Etelä-Pohjanmaalta traktorimarssille lähdettiin liiton järjestämällä 3 bussilla. Tämän lisäksi Helsinkiin matkasi omatoimisesti junilla ja autoilla useita mielenosoittajia. Arvion mukaan maakunnasta tapahtumaan osallistui 200-250 henkeä. Traktoreita Etelä-Pohjanmaalta osallistui 10-15 kappaletta.

MTK:n pääviestit mielenosoituksessa olivat tiivistettynä seuraavat: Viljelijöiden tulot ovat tipahtaneet rajusti viimeisen parin vuoden aikana Venäjän vastapakotteiden, kaupan halpuuttamisen, vaikean markkinatilanteen ja tukimaksuviivästysten vuoksi. Viljelijöiden henkistä jaksamista rassaa jatkuvasti kiristynyt, pilkuntarkka tukibyrokraatia ja tukien takaisinperintä olemattomistakin rikkeistä.

MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila totesi, että ”viljelijä on pantu maailmanpolitiikan ja halpuuttamisen maksu-mieheksi. Viljelijöiden tulot ovat nyt alemmat kuin koskaan ja maataloudessamme tilanne on katastrofaalinen. Rahat on loppu ja sekä viljelijöiden että lainoittajien veyniskyky äärimmillään.”

Mielenosoituksessa viljelijät vaativat hallitukselta ja EU:lta välittömiä toimia tilanteen korjaamiseksi ja suomalaisen ruuantuotannon turvaamiseksi. Vaatimuksiin lukeutuvat EU- ja kansallinen kriisituki, tukimaksusten nopeuttaminen sekä maatalouden kustannustasoa alentavat, elintarvikemarkkinoita vakauttavat ja byrokraatia vähentävät toimet.

Traktorimarssi oli järjestön ja järjestön jäsenten suuri voiman näyttö. Mielenosoitus sujui kaikin puolin rauhallisesti ja tyylkkäästi, mutta samalla myös tiukasti. Niin hallitukselle kuin kuluttajille tehtiin selväksi, että taloudellinen ahdinko on kouriintuntuva. Kuluttajien ja helsinkiläisten ymmärrys asialle ja peukutus jäi lähtemättömästi traktorimarssijoiden mieleen.

Viljelijöiden vaatimuksiin vastaamassa oli kolme ministeriä: pääministeri, maa- ja metsätalous- sekä ulkomaankauppaministeri. Traktorimarssin ansiosta monia edunvalvontakysymyksiä saatiin eteenpäin. Traktorimarssi merkitsi myös huomattavaa järjestön ulkoisen näkyvyyden kasvua ja jäsenistön yhtenäisyyden vahvistumista.

Maakuntauudistus

Kertomusvuonna 2016 Suomessa valmisteltiin historiallisen suurta hallinnon kokonaisuudistusta. Uudistuksessa toteutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus (sote) sekä maakuntauudistus. Jatkossa Suomen julkinen hallinto järjestetään kolmella tasolla, jotka ovat valtio, maakunta ja kunta. Kertomusvuoden maaliskuussa hallitus antoi sote- ja maakuntauudistusta koskevan esityksen eduskunnalle. Tämän jälkeen käytännön valmistelutyö käynnistyi maakunnissa täydellä teholla.

Maakuntauudistuksessa järjestetään uudelleen myös monet maaseudulle tärkeät palvelut. Edunvalvontakysymyksenä maakuntauudistus oli yksi kertomusvuoden tärkeimmistä, joten MTK ja MTK:n tuottajaliitot osallistuivat aktiivisesti uudistuksen valmisteluun. Tavoitteena oli, että maa- ja metsätalouden ja maaseudun ihmisten tarpeet huomioidaan uudistuksen valmistelussa.

Liitolla oli edustajat maakuntauudistuksen valmisteluvissa virallisissa työryhmissä Etelä-Pohjanmaalla seuraavasti:

Maaseututyöryhmä: Sami Yli-Rahnasto, varalla Johanna Kankaanpää.
Elinkeinojen ja maaseudun kehittäminen: Johanna Kankaanpää, varalla Sami Yli-Rahnasto.
Maaseutuhallinto: Johanna Kankaanpää, varalla Timo Kankaanpää.
Ympäristöterveydenhuolto: Sami Yli-Rahnasto, varalla Jyrki Malm.
Lomitus Marja-Leena Laakso, varalla Miia Mannila.

Liiton tavoitteena valmistelussa oli säilyttää viljelijöille tärkeät maaseutuhallinnon palvelut, maaseutusihderit, mahdollisimman lähellä viljelijää. Lähipalvelumallilla turvataan paikallistuntemus ja yhteistyö viljelijöiden kanssa. Lisäksi tavoitteena oli, että maakuntauudistuksessa vahvistetaan kuntien roolia sellaisissa palveluissa ja päätöksenteossa, joiden on tärkeää olla mahdollisimman lähellä asukkaita ja yrittäjiä. Tällaisia ovat erityisesti maankäyttöön, ympäristöön, rakentamiseen, asumiseen ja infraan liittyvät kysymykset.

Liitto vaati myös, että raskasta ympäristölupamenettelyä kevennetään edelleen. Ympäristöluvat voidaan korvata jatkossa kunnalle tehtävällä ilmoituksella. Tärkeimmät rakentamista koskevat vaatimukset voidaan hoitaa lainsäädännöllä annettavilla normeilla. Luonnonsuojeluun liittyvät kysymykset voidaan jatkossa hoitaa osana maakuntahallintoa. Erillistä keskusvirastoa ei tarvita.

Varsinaiset lakiluonnokset maakunta- ja sote-järjestämisuudistuksesta julkaistiin elokuussa 2016 ja päivitettiin 22.12. Sote- ja maakuntauudistuksen tärkeimmät lait ovat maakuntalaki, sosiaali- ja terveydenhuollon jär-

Maakunnan tehtävät

- Aluekehittäminen
- Liikennejärjestelmäsuunnittelu
- Maaseudun kehittäminen
- Pelastustoimi
- Sosiaali- ja terveyspalvelut
- Työ- ja elinkeinopalvelut
- Ympäristöterveydenhuolto

Miten uudistus koskee maaseutua?

- Lomitus
- Eläinlääkintähuolto
- Ympäristöterveydenhuolto
- Elintarvikevalvonta
- Eläintautivalvonta
- Eläinsuojeluvalvonta
- Vesienhoito
- Ympäristöasiat

jestämislaki, voimaanpanolaki ja maakuntien rahoituslaki. Lisäksi esitykseen sisältyi muutoksia mm. verotusta, henkilöstöä ja vaaleja koskeviin lakeihin. Lakiesitysten valmistuttua valmistelu kiihtyi entisestään ja jatkui edelleen vuoden 2017 puolella.

Komission päätös 142-tuesta

Kertomusvuoden 2016 lopulla EU:n komissio antoi päätöksensä pohjoisen 142-tuen kehittämisestä. Suomi teki esityksen asiasta syksyllä 2015. Komission päätös antaa Suomelle lisää joustavuutta tuen toimeenpanoon ja seurantaan. Pohjoisen tuen kohteet ja tukimuodot pysyvät ennallaan, mutta tuen rakennetta ja seuranta kokonaistasolla sekä tuen rajoitteita ja virallista raportointia komissiolle yksinkertaistetaan.

Pohjoisen tuen päätös koskettaa lähes kaikkia eteläpohjalaisia maataloita. Uusi pohjoisen tuen päätös otettiin huomioon ennakoivasti jo syksyllä 2016 vuoden 2017 kansallisen tuen ratkaisua valmisteltaessa. Uuden päätöksen pohjalta pohjoisen tuen vaikutuksia seurataan ja tukijärjestelmän kehittämistarpeita arvioidaan aiempaa pidemmissä viiden vuoden jaksoissa. Yksi keskeinen muutos on, että tukijärjestelmän reunaehdot asettaa komission päätös ei enää vuosittain rajoita tukikel-poista maidon tuotantomäärää. Jatkossa pohjoisessa tuessa seurataan maidontuotannon osalta lypsylehmi-en määrän kehitystä.

Vuoden 2017 kansallisen tuen ratkaisu

MTK ja valtio neuvottelivat syksyllä 2016 vuoden 2017 kansallisista tuista. Neuvotteluissa syntyneiden ratkaisujen perusteella valtioneuvosto antoi tarvittavat asetukset tammikuussa 2017. Ratkaisussa otettiin huomioon syksyllä 2016 päätetyssä kriisipaketissa tehdyt määrärahamuutokset.

Osa lisämäärärahaa käytetään pohjoisen tuen täydentämiseen ja ongelmakohtien korjaamiseen vuonna 2017. Eteläpohjalaisia maataloita koskeva pohjoisen tuen kokonaismäärä kasvaa vuonna 2017 lähes neljä prosenttia. Etelä-Suomen kansallisen tuen määrä vähennee noin seitsemällä prosentilla EU-komission vahvistaman tukiohjelman mukaisesti. Kansallisen tuen ratkaisussa sovittiin lisäksi, että osaa kriisipaketista käytetään kotimaisten elintarvikkeiden menekin- ja vienninedistämiseen ja luonnonhaittakorvauksen täydentämiseen vuonna 2018 koko maassa.

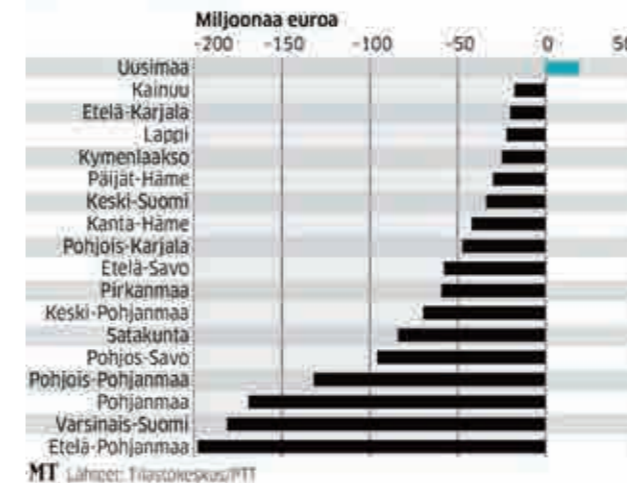
Halpuuttaminen syvensi kriisiä

Kertomusvuonna elintarvikekaupassa jatkui kaupparyhmittymien välinen markkinaosuuskilpailu. Viljelijöitä jo pitkään suuttanut S-ryhmän halpuuttamiskampanja syvensi edelleen maatalouden kannattavuuskriisiä. Kertomusvuonna valmistui Pellervon Taloudellisen Tutkimuslaitoksen (PTT) tutkimus tuottajahintojen ja kuluttajahintojen alentumisen vaikutuksista vuosina 2013-15 eri alueilla. Tutkimuksen mukaan halpuuttamisen suurimpia häviöitä olivat eteläpohjalaiset, koska maatalouden ja alkutuotannon merkitys alueella on erittäin suuri. Eteläpohjalaisien tappio oli yhteensä lähes 200 miljoonaa euroa.





Hintamuutosten alueelliset nettovaikutukset 2013-2015



PTT selvitti tutkimuksessaan, että kokonaistasolla vuosien 2013-15 hintojenlaskun aiheuttama heikennys maatalouden tuloihin oli 1 267 miljoonaa euroa, kun kuluttajat samanaikaisesti hyötyivät muutoksista elintarvikkeiden hinnoissa vain 340 miljoonan euron edestä. Kaupan halpuuttamiskampanja osuu laskelman ajanjaksoon ja jatkui edelleen kertomusvuonna 2016. PTT totesi, että ”Jos kauppa on niin vahva, että se pystyy painamaan tuottajahinnat alas, seurauksena on tulonsiirto maakunnista kaupunkiin.”

Kauppa väitti kertomusvuonna edelleen sitkeästi, että halpuuttamiskampanjat olisi toteutettu kaupan omista katteistaan. Kuitenkin kertomusvuoden uusimmat tilastot osoittivat, että kauppa kasvatti osuuttaan elintarvikkeiden kuluttajahinnoista ja maatalousraaka-aineen eli viljelijöiden osuus alentui edelleen edellisvuoteen verrattuna.

MTK-Etelä-Pohjanmaa toi kertomusvuonna omassa toiminnassaan halpuuttamisen vastapainoksi esille suomalaisen ruoan laatua, turvallisuutta sekä ekologista ja eettistä tuotantotapaa, jotka myös nostavat alkutuotannon tuotantokustannuksia. Liitto kampanjoi erilaisissa tapahtumissa, mm. Asuntomessuilla ja Sarkamessuilla sekä sosiaalisessa mediassa kotimaisen laadukkaan tuotannon puolesta. Liitto järjesti myös kesäkuussa 2016 koulutuspäivän kuntien ruoka/hankintapäälliköille.

Valtioneuvoston periaatepäätös

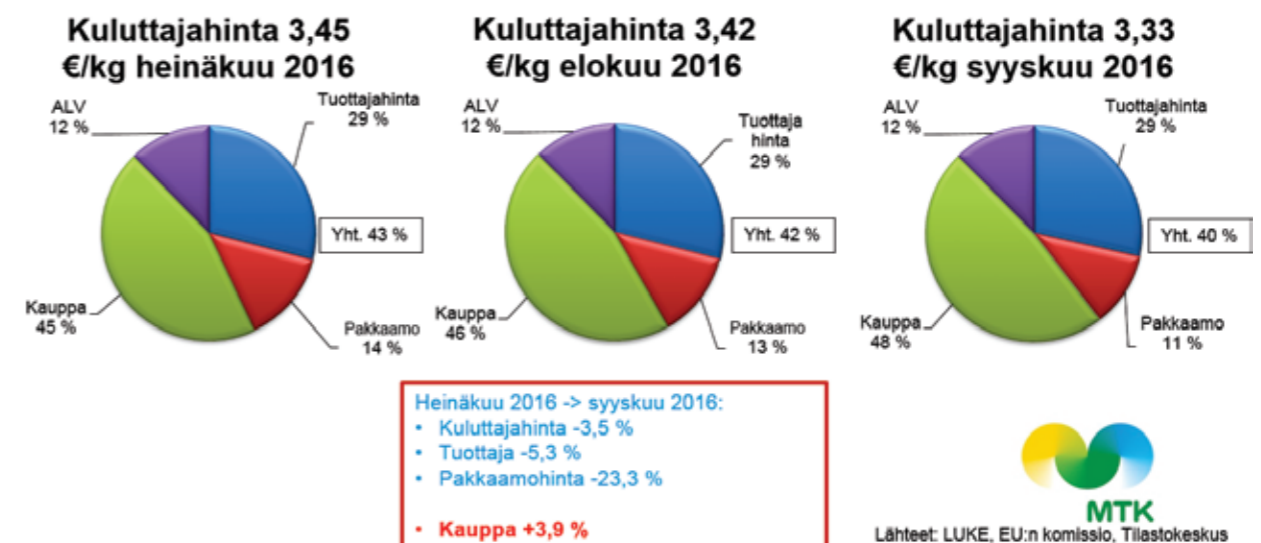
Suomen hallitus lupasi traktorimarssin yhteydessä, että hallitus ottaa tehtäväkseen muuttaa julkisten hankintojen kriteerejä niin, että ne mahdollistavat entistä helpommin suomalaisten elintarvikkeiden hankinnan. Tämä työ etenikin merkittävästi kertomusvuoden aikana ja kesäkuun lopussa 2016 julkaistiin ”Julkisten elintarvike- ja ruokapalveluhankintojen kriteerejä koskeva” valtioneuvoston periaatepäätös. Sen tavoitteena on ohjeistaa julkisissa elintarvike- ja ruokapalveluissa sellaisiin hankintoihin, joiden tuottamisessa on noudatettu hyviä tuotantotapoja.

Periaatepäätös tukee tavoitteita parantaa suomalaisen ruuantuotannon kilpailukykyä. Tuotanto-olosuhteissa otetaan tehostetusti huomioon mm. pellon hyvät viljelymenetelmät, ravinteiden kierrätys, tarpeen mukainen kasvinsuojelu ja eläinten hyvinvointi ja terveys sekä elintarviketurvallisuus. Sen avulla hallitus haluaa edistää esimerkiksi luomumaidon, saporillisen possun, nokkansa säilyttäneen broilerin ja salmonellavapaiden munien käyttöä julkisissa keittiöissä.

Vuoden 2016 kriisipaketit

Vuonna 2014 alkanut Ukrainan kriisi ja siitä seuranneet Venäjä-pakotteet vaikuttivat edelleen kertomusvuonna 2016 erittäin paljon Euroopan maatalouteen ja elintar-

Kananmunan kuluttajahinnan jakautuminen



viketeollisuuteen. Ilman osoitetta jääneet elintarvikeerät polkivat hintatasoa koko Euroopassa ja keskittynyt kauppa käytti tilannetta hyväkseen (erityisesti Suomessa). Kriisin vuoksi EU:ssa päätettiin jo vuosina 2014 ja 2015 kriisipaketeista, jotka saivat jatkoa vuonna 2016.

EU:n maatalousneuvostossa keskusteltiin maaliskuussa 2016 uusista kriisitoimenpiteistä, mutta konkreettisia ratkaisuja tehtiin vasta heinäkuussa 2016. Tuolloin komissio julkisti maatalousneuvoston kokouksen yhteydessä 500 miljoonan euron suuruisen paketin, josta 150 miljoonaa euroa kohdennettiin koko unionin laajuiseen maidontuotannon vähentämistukeen ja 350 miljoonaa euroa sopeutumistukeen. Suomen osuus tästä EU-tuesta oli noin 7,5 milj. euroa, jota täydennettiin vastaavan suuruisella kansallisella määrärahalta. Suhteutettuna viljelijöiden menetyksiin EU:n kriisitoimet vuosina 2014–2016 ovat jääneet kuitenkin valitettavan vaatimattomiksi.

Traktorimarssin yhteydessä MTK vaati kansallista 100 miljoonan euron kriisipakettia maatalouden kriisin helpottamiseksi. Traktorimarssi vaikutti merkittävästi siihen, että viljelijöiden tilanne tunnustettiin ja maatalouteen hallitusohjelmassa kohdistuneita leikkauksia lykättiin, kansalliseen tukeen saatiin lisärahoitusta kahdelle vuodelle, tukimaksatuksia saatiin aikaistettua, perustettiin rahoitustyöryhmä valmistelevaan toimenpiteitä rahoitustilanteen parantamiseksi sekä lisäbudjetissa kohdennettiin tukitoimenpiteitä investoiville tiloille, EU:n kriisituen kansalliseen lisärahoitukseen ja viljelijöiden hyvinvoinnin edistämiseen. Yhteensä näiden toimenpiteiden taloudellinen arvo on noin 100 milj. euroa.

Merkittävä osa paketista painottui syksyn budjettineuvotteluihin, joissa hallitus päätti maataloudelle kohdennetusta ja vuosille 2016 ja 2017 jakautuvasta 50 miljoonan euron kriisipaketista. Budjettirahaa kohdennettiin tukiratkaisuun, maksatusten aikaistamiseen sekä lomitusspalveluihin ja maatalousyrittäjien jaksamiseen. Pakettiin kuului myös maataloilla tapahtuvan biokaasun tuotannon edistäminen ja liha- ja maitovalmisteiden alkuperämerkintöjen vauhdittaminen.

Seuraava CAP-uudistus

EU:n seuraavan ohjelmakauden (vuoden 2020 jälkeen) maatalouspolitiikan valmistelu käynnistyi jo vuonna 2015. Kertomusvuonna 2016 työn alla oli CAP:n viiherryttämisen väliarviointi ja EU:n budjettiraamisopimuksen edellyttämä välitarkastelu. Samalla selvitettiin EU:n tulevaan maatalouspolitiikkaan vaikuttavia toimintaympäristön muutostekijöitä. Vaikka jäsenmailta tuli paljon painetta byrokratian karsimiseksi ja myös EU:n maatalouskomissaari Hogan käynnisti jo vuonna 2015 yksinkertaistamiseen tähtäävän prosessin, vuonna 2016 ei EU-tasolla saatu aikaan mitään mainittavia korjauksia viljelijöitä uuvuttavaan byrokratiaan.

Kertomusvuonna 2016 seuraavan CAP-uudistuksen valmistelu oli kuitenkin täydessä vauhdissa. MTK oli tiiviisti Brysselin toimiston, järjestön asiantuntijoiden ja Copa-Cogegan avulla valmistelussa mukana. CAP-uudistuksen valmistelu edellytti myös liiton tasolla seu-

rantaa ja analysointia siitä, mitä erilaiset uudet vaihtoehdot tarkoittaisivat eteläpohjalaisten viljelijöiden näkökulmasta. CAP-valmistelua käsiteltiin myös liiton alueen MTK-yhdistysten kevät- ja syyskokouksissa sekä liiton eri sidosryhmätapaamisissa. Alueemme kansanedustajat pidettiin kertomusvuoden aikana ajan tasalla valmistelun etenemisestä.

Ilmastopolitiikka

Ilmastopolitiikka nousi kertomusvuonna yhdeksi edunvalvonnan vaikeimmista kysymyksistä. Kertomusvuonna oli selvästi nähtävissä, että ilmastokysymyksistä tulee lähivuosina EU:n maatalouspolitiikkaan merkittävästi vaikuttava tekijä, kuten aikaisemmin on tapahtunut eräiden muiden ympäristöasioiden kanssa (esim. viherryttäminen, monimuotoisuus, vesienhoito, Itämerikysymykset). Tämän vuoksi järjestön kaikilla tasoilla oli perusteltua analysoida ilmastokysymysten merkitystä ja seurauksia maa- ja metsätaloudelle sekä tehdä tarvittavaa edunvalvontatyötä eri tahoilla.

Vuoden 2015 joulukuun ilmastokokous Pariisissa käynnisti EU:ssa laajan ilmasto-, ympäristö- ja energiakeskustelun. EU:n sitoutui suuriin päästölaskelmiin ja mm. kasvihuonekaasupäästöjen osalta vaatimukset Suomelle muodostuivat kohtuuttoman koviksi. Komissio julkaisi kertomusvuoden heinäkuussa ilmastopakettin, jossa Suomelle vaadittiin 39 prosentin päästövähennyksiä 2021–2030 päästökaupan ulkopuolisille sektoreille.

Komission esitys oli Suomelle kova ja nurinkurinen suhteessa viherpeitteiseen maahan, joka luonnontieteellisesti sitoo kasvihuonekaasupäästöjä. Komission laskentamallit tekivät mittavista metsänieluistamme hiilidioksidipäästöt. Vaikka EU:n ilmasto-kehyksen ensi kertaa sisälsi maankäyttösektorin hiilinielut osaksi päästövähennystavoitteita, näytti siltä, että Suomen maatalous jää ilman hiilensidonnan työkalua.

Järjestön tavoitteena on, että metsien sekä pelto- ja nurmimaiden käsittely hiilensidonnan toimenpiteenä on saatava aidosti toimimaan osana EU:n ilmastotavoitteita. Hiilensidonnan vertailutasot ja joustokatot on perustettava luonnontieteisiin eikä poliittiseen voimannäyttöön.

Kauppapoliittiset neuvottelut

Kertomusvuonna 2016 Euroopan Unioni kävi neuvotteluja Yhdysvaltain kanssa ns. TTIP-sopimuksesta (Transatlantic Trade and Investment Partnership), jonka tarkoituksena on lisätä EU:n ja USA:n välistä kauppaa. Neuvotteluissa Yhdysvallat on hakenut pääsyä EU:n maatalous- ja elintarvikemarkkinoille ja pyrkii näin tasapainottamaan EU:n vientituotteiden (mm. viinit) menestystä Yhdysvalloissa. EU:ssa on taas elätelty toiveita saada maataloustuotteille uusia vientimahdollisuuksia USA:han.

Kertomusvuonna käytiin julkisuudessa paljon keskustelua TTIP-sopimukseen liittyvästä investointisuojusta ja väliesmenettelystä, joiden ei ole katsottu täyttävän eurooppalaisen oikeuskäsityksen ja demokratian

kriteereitä. Toinen ongelmakohta oli osapuolten erilaiset käytännöt elintarvikehygieniassa, turvallisuudessa, tuotantotavoissa ja kestävyudessa. Eurooppalaiselle maataloudelle erittäin vaikeita kysymyksiä olivat mm. muuntogeeniset elintarvikkeet, kasvuhormonien käyttö, eläinten kloonaukset, lihan desinfiointi klooriliuoksella ja tuotteiden alkuperämerkinnät. Kertomusvuoden lokakuussa käytiin TTIP-neuvotteluiden 15. kierros, mutta tämän jälkeen neuvottelut menivät jäihin USA:n presidentinvaalien vuoksi.

Kertomusvuonna solmittiin Euroopan Unionin ja Kanadan välinen vapaakauppasopimus eli CETA-sopimus (Comprehensive Economic and Trade Agreement). Sopimus allekirjoitettiin lokakuun lopussa 2016 ja EU-parlamentti hyväksyi sopimuksen vuoden 2017 puolella. CETA-neuvottelut aloitettiin jo vuonna 2009.

CETA-sopimukseen on sisällytetty EU:n vaatimusten mukaisesti mm. riitojenratkaisutuomioistuimien ja kuluttajansuojan liittyvät kysymykset (toisin kuin TTIP-kiistassa). Ruokaturvallisuutta koskevaa EU-lainsäädäntöä ei sopimuksen takia avata. Sopimuksen odotetaan mahdollistavan uusia vientimahdollisuuksia eurooppalaisille maataloustuotteille, mm. maitotuotteille. Toisaalta syntynyt sopimus herätti suurta vastustusta monissa EU:n jäsenmaissa. Vasta tulevaisuus näyttää, onko tämä kahdenvälinen sopimus pidemmän päälle ollut hyvä ratkaisu eurooppalaiselle maataloudelle.

Kauppapoliittisissa neuvotteluissa tehtävät ratkaisut vaikuttavat EU:n maatalousmarkkinoihin ja maatalouspolitiikkaan ja sitä kautta niillä on olennainen merkitys myös eteläpohjalaisille maataloille. Kertomusvuosi osoitti, että laajoista monenkeskisistä kauppaneuvotteluista on siirrytty kahdenvälisiin neuvotteluihin. Esimerkiksi vuodesta 2001 alkaen käydyt monenkeskiset WTO-neuvottelut on käytännössä haudattu. Kertomusvuonna EU kävi kahdenvälisiä keskusteluja mm. Mercosur-maiden suuntaan sekä Japanin ja Vietnamin suuntaan.

Brexit

Kertomusvuoden suurimpia kansainvälisiä uutisia ja tapahtumia olivat Britannian ero EU:sta ja USA:n presidentinvaalit. Kertomusvuoden kesäkuussa britit äänestivät EU-eron puolesta. Äänestystä on arvioitu koko EU:n historian merkittävämmäksi. Uutinen Britannian ratkaisusta jakoi vahvasti mielipiteitä. Tuoreeltaan monet asiaa kommentoineet poliitikot ja median edustajat

pitivät Britannian ratkaisua suurena virheenä. Toisaalta Britannian ratkaisua ymmärtäneiden kansalaisten näkemyksen mukaan EU-ero kertoi siitä, että EU on vieraantunut jäsenmaiden kansalaisten arjesta ja koko EU:n legitimeetti tarvitsee perusteellisen uudelleen arvioinnin; ”EU on ollut pienissä asioissa suuri ja suurissa asioissa pieni - päinvastoin kuin olisi pitänyt olla”. Tällä näkökulmalla tarkoitetaan, että EU on tuonut moniin asioihin pikkutarkkaa säätelyä, mutta samalla EU on ollut kyvytön ratkaisemaan finanssikriisin, eriarvoisuuden, maahanmuuttokriisin ja EU:n kilpailukyvyttömyyden aiheuttamia moninaisia ongelmia.

Brittien osuus EU:n rahoituksesta on ollut hieman yli kymmenen prosenttia. Tämän rahamäärän uupuminen jatkossa muuttaa jäsenmaiden (netto)maksu-osuuksia ja todennäköisesti myös sitä, mihin jäsenmaat haluavat rahaa EU:ssa käytettävän. Muutos näkyy varmasti vuoden 2020 rahoituskehityksen valmistelussa. Nämä seikat tulevat tavalla tai toisella näkymään myös eteläpohjalaisten maatalojen toimintaympäristössä tulevaisuudessa.

MTK:n järjestöremontti

MTK:ssa aloitettiin kertomusvuoden syksyllä selvitystyö, jossa haetaan ratkaisuja siihen, millaisilla toimintamalleilla järjestö pystyy paremmin vastaamaan edunvalvonnan haasteisiin tulevaisuudessa. Selvitystyö tehdään tiiviissä yhteistyössä toimi- ja luottamushenkilöiden sekä jäsenten kanssa. Maatalouden nopea rakennemuutos on vaikuttanut siihen, että toiminnan taloudellinen pohja on heikentynyt monissa MTK-yhdistyksissä. Toinen paikallistason toimintaa olennaisesti heikentävä tekijä on se, että kiinnostus perinteiseen yhdistystoimintaan on vähentynyt eivätkä jäsenten aika ja voimavarat riitä oman yritystoiminnan lisäksi enää muuhun.

Kolme tuottajaliittoa valittiin selvityksen pilottiliitoiksi, joissa tarkastellaan yksityiskohtaisemmin myös yksittäisten yhdistysten toimintaa ja taloutta. Esimerkkiliitot ovat lähtökohdiltaan erilaisia, jotta voidaan paremmin arvioida toimintaympäristön muutoksen tuomia haasteita koko järjestön kehittämisen näkökulmasta. MTK-Etelä-Pohjanmaa valittiin yhdeksi näistä pilottiliitoista.

Kertomusvuoden aikana jatkettiin myös MTK:n valtiokuntaudistuksen valmistelua, joka tulee voimaan MTK:n valtuuskunnan syksyllä 2016 tekemien päätösten mukaisesti vuonna 2017.

3.2 KOKOUKSET

YLEISET KOKOUKSET

Kevätkokous

Liiton kevätkokous pidettiin Ilmajoen maatalousoppilaitoksella 16.4.2016. Kokoukseen osallistui noin 120 henkilöä, joista virallisia edustajia oli 102. Tuottajayhdistyksistä oli 97 kokousedustajaa ja lisäksi jäsenosuuskunnista ja yhteisöjäsenistä oli paikalla yhteensä 5 kokousedustajaa. Kokouksessa ajankohtaisista asioista alusti europarlamentaarikko Anneli Jäätteenmäki ja MTK:n 2. puheenjohtaja Mauno Ylinen.

Kokouksen avasi liiton puheenjohtaja emäntä Johanna Kankaanpää. Avauspuheensa aluksi Kankaanpää kiitti traktorimarssiin ja mielenosoitukseen osallistuneita ja hengessä mukana olleita jäseniä. Traktorimarssi onnistui hyvin ja suuri yleisö oli tuottajien puolella. Traktorimarssin ansiosta on saatu monia MTK:n esittämiä asioita valmisteluun.

Kankaanpää nosti esille myös koko Eurooppaa koskevan markkinakriisin ja vaati EU:lta oikeudenmukaista kompensatiota viljelijöille. Myös TTIP-neuvotteluissa tulee puolustaa eurooppalaisen maatalouden etuja. Puheensa lopuksi Kankaanpää otti esille valtion aluehallintouudistuksen ja sote-uudistuksen. Kankaanpää korosti, että maataloussihteerit tulee jatkossakin sijoittaa lähelle viljelijää kunnissa.

Puheenjohtaja Johanna Kankaanpää ja toimistosihteerit Seija Vierula jakoivat Tasavallan Presidentin viime itsenäisyyspäivänä myöntämät Suomen Leijonan

ansioristin Ari Hyvölälle Ähtäristä ja Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali kultaristein Pasi Pärnäselle Peräseinäjoelta. Molemmat merkin saajat käyttivät kiitospuheenvuoron.

Kokouksessa palkittiin myös työpaikalla tapahtuvan oppimisen hyvänä esimerkkitilana Marko ja Marja Viitasaaren maatala ”Koskenvarren Highlander” Alajärveltä. Tila on työssäoppimistilana Järviseudun ammattiinstituutin Alajärven maatalousoppilaitoksen oppilaille. Kunniakirjan ja palkinnon luovuttivat oppilaitoksesta lehtori Henna Latvala ja liitosta toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemi.

Puheenjohtaja Johanna Kankaanpää ja toimistosihteerit Seija Vierula jakoivat liiton toimintakilpailun palkinnot. Uudistetussa toimintakilpailussa kolme palkittua yhdistystä olivat seuraavat: Kauhajoki (543 pist.), Ilmajoki (539 pist.) ja Kuortane (360 pistettä).

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Kari Vaismaa Isotakyröstä ja sihteeriksi liiton toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemi. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Pentti Haapala ja Matti Yli-Luukko molemmat Ilmajoelta.

Sääntömääräisinä asioina kokouksessa käsiteltiin johdokunnan kertomus edellisen vuoden toiminnasta sekä liiton tilinpäätös. Vuoden 2015 tilinpäätös vahvistettiin ja johdokunnalle ja tilivelvollisille myönnettiin tileistä vastuuvapaus.

Ajankohtaiskatsauksen kokouksessa pitivät Europarlamentaarikko Anneli Jäätteenmäki ja MTK:n 2. puheenjohtaja Mauno Ylinen. Anneli Jäätteenmäki muistutti puheensa aluksi, että EU:n perustehtäviin kuuluu ruo-



Liiton kevätkokouksessa palkittiin vuoden 2015 yhdistysten toimintakilpailun voittajakolmikko. Ensimmäiseksi sijoittui Kauhajoki, toiseksi Ilmajoki ja kolmanneksi Kuortane.

an saannin ja huoltovarmuuden turvaaminen Euroopassa. Tämä on tällä hetkellä hyvin haastava tehtävä, sillä maatalouspolitiikan muutokset ja käynnissä olevat vapaakauppaneuvottelut tulevat vaikuttamaan koko elintarvikeketjuun.

Jäätteenmäki selvitti, että nyt käynnissä olevista kauppaneuvotteluista ei ole vielä tullut kovin paljon tietoa julkisuuteen. Turvallisuus, alkuperä- ja tuotemerkinnät sekä tuotantokriteerit ovat yksi keskeinen neuvottelualue. Erityisen tärkeitä ovat gmo- ja eläinsuojelukysymykset. USA ei ole yleisestä käsityksestä huolimatta kauppapolitiikassa kovin avoin vaan päinvastoin varsin protektionistinen. Oma tuotantoa suojataan mm. julkisissa hankinnoissa ”osta amerikkalaista -lailla”. Samalla USA:n volyymit ja kilpailukyky ovat kova haaste eurooppalaiselle elintarviketuotannolle. Hyvin kiistanalaisia ovat myös ns. investointisuoja koskevat neuvottelukysymykset. EU:n tulee neuvotteluissa puolustaa vahvasti eurooppalaisia etuja.

Jäätteenmäki korosti, että elintarviketuotannon turvaaminen tarkoittaa myös eurooppalaisen hyvinvoinnin ja työpaikkojen turvaamista. Erityistä huomiota tulee kiinnittää myös julkisiin hankintoihin, että niissä otetaisiin huomioon kokonaistaloudellinen edullisuus; alueen rahavirtojen ja työpaikkojen turvaaminen sekä paikallisen ja kotimaisen tuotannon myönteiset kilpailutekijät.

Seuraavaksi Jäätteenmäki nosti esille tarpeen purkaa byrokratiaa niin EU-tasolla kuin kansallisella tasolla. Jäätteenmäki totesi, että asiat etenevät valittavan hitaasti, mutta työtä tehdään koko ajan. Ensi viikolla Brysselissä esitellään suomalainen ”byrokratiapyykkinaru”, jossa kymmeniä metriä pitkälle pyykkinarulle on ripustettu viljelijän täytettäväksi määrätyt lukuisat lomakkeet.

Jäätteenmäen puheenvuoron jälkeen kokousyleisö esitti muutaman kysymyksen. Sami Yli-Rahnasto Kauhajoelta tiedusteli, aiheuttaako EU itse omilla toimillaan kriisiä kriisin perään, joita sitten joudutaan ratkomaan. Kari Yli-Ojanperä Ilmajoelta tiedusteli alkuperämerkintöjen etenemistä. Pentti Ala-Pantti Kauhajoelta ihmetteli, miksi poliitikot vyöryttävät vastuun EU:lle ja sieltä taas vastaavasti takaisin kansalliselle tasolle. Jussi K. Niemistö Laihialta ihmetteli, onko muualla EU:ssa samanlaisia byrokratiakukkasia kuten esim. 5-vuotinen viljelykierrosuunnitelma, joka tehdään vaan virkamiehiä varten.

Jäätteenmäki vastasi kysyjille ja selvitti, että pohjimmiltaan jäsenmaiden ministerit tekevät EU:ssa ratkaisevat päätökset ja linjaukset. Kyse on usein kompromisseista ja monissa asioissa EU:ssa ei ole osattu varautua esille nouseviin yllättäviin asioihin, kuten esim. Ukrainan kriisiin ja pakolaiskriisiin. Alkuperämerkinnöissä parlamentin enemmistö kannattaa vahvempia merkintöjä, mutta teollisuus vastustaa. Kasvanut byrokratia ja vastuiden pallottelu ovat ongelmia, mutta toivottavasti byrokratiapyykkinaru herättää.

Jäätteenmäen jälkeen puhunut MTK:n 2. Puheenjohtaja Mauno Ylinen selvitti aluksi MTK:n uutta organisaatiota. Tämän jälkeen Ylinen näytti videokoosteen trak-

torimarssista. Onnistuneen mielenosoituksen jälkeen MTK on saanut monia asioita etenemään positiivisesti.

Ylinen selvitti, että budjettikehysneuvotteluissa peruttiin kansallisen tuen säästöt ja monet MTK:n esittämiä asioita ovat edenneet valmisteluun. Tämän jälkeen Ylinen kävi tarkemmin läpi MTK:n vaatimuslistaa. Ylinen korosti, että vaikka erilaiset kriisitoimenpiteet ovat tärkeitä, pysyviä korjauksia maatalouden ahdinkoon saadaan kuitenkin vasta markkinoiden toimintaa parantamalla. Uusien markkina-alueiden löytäminen on erittäin vaikeaa, viejämaita on useita ja kaikilla sama tarve saada menekkiä omille tuotteilleen. Ratkaisevaa on saada muutoksia kaupan ylivahvaan markkina-asemaan ja tuotteiden hinnoitteluun. Tähän tarvitaan myös lainsäädännöllisiä keinoja. Puheensa lopuksi Ylinen kävi vielä tarkemmin läpi kaupan osuuden kehitystä (kasvua) kuluttajien ruokamenoista.

Yleiskeskustelun aluksi Pentti Ala-Pantti Kauhajoelta tiedusteli, kuinka paljon MTK:lla on edunvalvojia Brysselissä. Suvi Rantala-Sarjeant kertoi, että MTK:n valtuuskunnassa puhunut ministeri Tiilikainen antoi monia positiivisia lupauksia, mutta jostain syystä suhtautui negatiivisesti alkuperämerkintöihin, vaikka todellisuudessa niitä tarvittaisiin.

Sami Yli-Rahnasto Kauhajoelta nosti esille kaupan halpuuttamistoimet. Hän esitti, että nyt olisi saatava alueosuuskaupat irti S-ryhmän talutusnuorasta ja tuottajille lisää rahaa markkinoilta. Yli-Rahnasto ihmetteli puheenvuorossaan ihmisten intoa myydä Anvian osakkeitaan, sillä maakunnallisella omistuksella on merkitystä.

Jussi K. Niemistö Laihialta toivoi, että MTK hoitaisi informaatiota kaupan osuuden kasvusta ja viljelijän osuudesta tiedotusvälineisiin tarvittaessa vaikka mainostamalla. Hannu Uitto Laihialta muistutti, että ruoka ei ole kallista, kun sitä suhteutetaan kuluttajien rahamenoihin. Pieni nosto tuottajan osuuteen elintarvikeketjun rahavirroissa nostaisi paljon maataloustuloa. Tarvitaan oikeudenmukainen tulonjako elintarvikeketjuun. Kauppa on koko ajan parantanut osuuttaan, maatalouden tulos on romahtanut.

Ari Autio Alajärveltä katsoi, että MTK:n edunvalvontatavoitteet ja -toimet tulee saada perusjäsenien tietoon. Esko Pellinen Kortesejärveltä ihmetteli, ketä palvelevat eläinten tiukat ilmoitusvelvollisuudet. Hän muistutti myös maatalouden investointien roolia yhteiskunnan pyörien pyörittäjänä. Pentti Haapala Ilmajoelta esitti, että Maaseudun Tulevaisuus -lehti jaettaisiin nykyistä aikaisemmin (tulee vasta iltapäivällä). Liisa Vuorela Jalasjärveltä kertoi, että MTK osallistui dokumenttiin ”maatilan viimeisestä vuodesta”, mutta olisi erinomaista, jos tehtäisiin myös dokumentti kehittävän maatalouden tapahtumista.

MTK:n johdokunnan 2. puheenjohtaja Mauno Ylinen vastasi yleiskeskustelussa esille nousseisiin kysymyksiin. Yleiskeskustelun lopuksi liiton toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemi selvitti, että liitto osallistuu Seinäjoella pidettäviin asuntomessuihin omalla osastollaan, jossa tuodaan esille kotimaista ruokaa ja puurakentamista.

Syyskokous

Liiton syyskokous pidettiin Seinäjoki-salissa 3.12.2016. Kokoukseen osallistui yhteensä noin 145 henkilöä, joista virallisia edustajia oli 124 henkeä. Tuottajayhdistyksistä oli virallisia kokousedustajia 120 henkeä ja lisäksi paikalla oli manttaalikunnista, yhteisöjäsenistä ja jäsenosuuskunnista yhteensä 4 edustajaa. Kokouksessa ajankohtaisista asioista alusti MTK:n edunvalvontajohtaja Perttu Pyykkönen.

Kokouksen avasi liiton puheenjohtaja emäntä Johanna Kankaanpää. Avauspuheessaan Kankaanpää käsitteli ajankohtaisia edunvalvontakysymyksiä ja järjestöasioita.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Jari Marttila Ylistarosta ja sihteeriksi liiton toiminnanjohtaja Yrjö Ojanemi. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Esko Lilja Tiistenjoelta ja Jaakko Kukkonen Ilmajoelta. Tämän jälkeen valittiin kokouksen ääntenlaskijat sekä julkilausumatoimikunta laatimaan kokouksen kannanottoa ajankohtaisista asioista.

Syyskokouksen varsinaisina sääntömääräisinä asioina käsiteltiin aluksi luottamushenkilöiden kulukorvaukset ja palkkiot vuodelle 2017, jotka hyväksyttiin yksimielisesti esityksen mukaisina.

Johtokunnan jäsenten vaalissa erovuorossa olivat Kai Kytölä ja Timo Kankaanpää sekä maaseutunuorten paikalla ollut kolmivuotiskauden toiminut Janne Autio. Käydyssä keskustelussa esitettiin, että maaseutunuorten ehdokas paikalle on Anni Petman Kuortaneelta. Koska

muuta esityksiä ei tullut, Anni Petman valittiin yksimielisesti johtokuntaan. Tämän jälkeen erovuoraiset Timo Kankaanpää ja Kai Kytölä valittiin yksimielisesti uudelleen johtokuntaan.

Liiton tilintarkastajiksi vuodelle 2017 valittiin liiton johtokunnan esityksen mukaisesti KHT-tilintarkastaja Tatu Huhtala ja HT-tilintarkastaja Jani Mäkelä sekä varalle Tilintarkastusyhteisö Ernst&Young Oy.

MTK:n valtuuskunnan varsinaisista jäsenistä erovuorossa olivat Suvi Rantala-Sarjeant Lapualta, Hannu Uitto Laihialta ja Tero Ojala Ilmajoelta, jotka kaikki valittiin yksimielisesti uudelleen valtuuskuntaan kaudeksi 2017-2018. Myös erovuorossa olleet varajäsenet Mervi Piispanen Kauhajoelta ja Antti Yli-Hynnä Kuortaneelta valittiin uudelleen. Erovuorossa olleen varajäsenen Hannu Sippolan tilalle valittiin yksimielisesti Harri Sippola Kauhavalta.

Tämän jälkeen käsiteltiin liiton vuoden 2017 toimintasuunnitelma sekä liiton talousarvio ja jäsenmaksut vuodelle 2017, jotka hyväksyttiin yksimielisesti esitysten mukaisina.

Ajankohtaiskatsauksen kokouksessa esitti MTK:n edunvalvontajohtaja Perttu Pyykkönen. Hän kertasi kuluneen vuoden tapahtumia ja totesi markkinatilanteesta näkyvän hieman positiivisia merkkejä. Tulotilanne on tiloilla edelleen vaikea. Traktorimarssi laittoi kuitenkin matkaan monia positiivisia asioita. Traktorimarssin ansioksi voidaan lukea mm. miltei 100 miljoonan euron budjettiratkaisut. Traktorimarssi vaikutti myös jäsenistön mielialaan ja uskoon järjestön kykyihin edunval-

vonnassa ja mahdollisuuksissa vaikuttaa yhteiskunnan päätöksiin. Pyykkönen kävi esityksessään yksityiskohteisemmin läpi tehtyjä päätöksiä.

Tämän jälkeen Pyykkönen selvitti MTK:ssa käynnistettyä ”järjestöremonttia”, jonka tarkoituksena on hakea avoimesti uusia toimintamalleja yhteistyössä koko organisaation kanssa ja arvioida vaihtoehtoiset toimintamallit taloudelliset reunaehdot huomioon ottaen. Järjestöremontin tavoitteena on edunvalvonnan ja järjestön vaikuttavuuden turvaaminen maakunnissa sekä varmistaa MTK-liittojen ja -yhdistysten toimintaedellytykset jatkossakin.

Seuraavaksi Pyykkönen nosti esille valmisteilla olevan maakuntauudistuksen. MTK:n edunvalvontatyössä maakuntauudistukseen vaikuttaminen on ensi vuonna keskeisellä sijalla. Järjestö valmistautuu myös tuleviin kuntavaaleihin. Alustuksensa lopuksi Pyykkönen selvitti EU:n maatalouspolitiikan seuraavan uudistuksen valmistelutilannetta.

Yleiskeskustelun aluksi Seppo Kivijärvi Evijärveltä toi vielä esille, että liiton pitää selvittää, mihin isot tilintarkastusyhteisöt maksavat veronsa. Kivijärvi muistutti oman etujärjestön tärkeydestä merkityksestä ja korosti, että järjestön pitää pystyä perustelemaan toimintansa niille, jotka eivät maksa jäsenmaksujaan tai eivät ole jäseniä.

Kari Yli-Ojanperä Ilmajoelta muistutti byrokratian purkamisen tärkeydestä ja nosti esille jäsentiloille taakkaa tuovan uuden BAT-menettelyn (mm. broilertilojen ympäristöluvut). Yli-Ojanperä muistutti myös järjestön imagon ja ammattiyhdistyksen merkityksestä, että järjestön jäseneksi halutaan.

Markku Haapala Ylistarosta muistutti kiinteistöveron aiheuttamasta rasituksesta. Samalla hän ihmetteli voimassa olevien ympäristölupien tarkistuksesta perittävistä suurista, maksuista. Haapala kummasteli myös ostorehujen kalleutta ja vaati rehujen hinnanmuodostuksen selvittämistä ja seurantaa.

Kansanedustaja Lasse Hautala vastasi kiinteistöveroasiin ja totesi, että kriisipakettiin on kirjattu 10 miljoonaa euroa kiinteistöveron alentamiseen. Hautala nosti lisäksi esille yrittäjävähennyksen, jonka merkitys on noin 35 miljoonaa euroa. Kansanedustaja Harry Wallin selvitti maa- ja metsätalousvaliokunnan valmistelleen näitä asioita perusteellisesti.

Seppo Kivijärvi Evijärveltä arvosteli MTK:n valiokuntauudistusta ja katsoi, että viljasuomi ja erikoiskasvit eivät saa riittävää edustusta. Hän oli huolissaan erityisesti kylvösiemensektorin edustuksesta. Ilpo Ulvinen Lapualta oli huolestunut nopeasta rakennekehityksestä ja sen vaikutuksista järjestön jäsenmaksuihin. Niilo Latva-Kokko Lapualta muistutti, että edunvalvonnassa tärkeää on ottaa selvää asioista ja luoda suhteita. Jussi Niemistö Laihialta tiedusteli, onko jäsenmaksujen maksamisessa ja ”rintamakarkuruudessa” eroja alueittain, tuotantosuunnittain tai tilakokoluokittain.

Juho Anttikoski Evijärveltä katsoi, että elintarvikesektorin faktat unohdetaan usein Ylen tiedottamisessa. Tie-

dottamisen tulisi olla tasapuolista, minkä vaatimuksen Anttikoski osoitti kansanedustajille. Jari Laukkonen Korttesjärveltä tiedusteli, miten MTK aikoo huolehtia siitä, että maakuntauudistuksessa julkiset ruokamarkkinat eivät mene suurille kansainvälisille toimijoille tai kauas omista käsistä.

Kansanedustaja Harry Wallin kommentoi Ylen roolia ja totesi, että ohjelmapolitiikka ei kuulu hallintoneuvostolle. Wallin katsoi, että uutisointi on valitettavasti aina joskus vinoutunutta. Kansanedustaja Lasse Hautala kommentoi julkisia hankintoja ja piti tärkeänä, että kunnat ovat tarkkoina hankintakriteerien ja reunaehtojen määrittämisessä. Kunnilla on jatkossakin tärkeä rooli julkisten hankintojen päätöksenteossa.

Kaj Erlands Teuvalta tiedusteli Leijona Cateringin hankintaratkaisusta. Esko Pellinen Korttesjärveltä ihmetteli, miksi ProAgria on tehnyt sopimuksen valtakunnallisen ketjun kanssa Farmari-näyttelyn ruokailusta - eikä paikalliset toimijat pääse myymään ruokaa. Liiton puheenjohtaja Johanna Kankaanpää vastasi, että liitto on ollut yhteydessä asiasta ProAgriaan ja nyt odotamme, että asiaan löytyy ratkaisu. Markku Haapala Ylistarosta kommentoi myös asiaa. Juha Kiviniemi Jalasjärveltä selvitti, että MTK:n siipikarjajaosto on käynyt keskustelua Leijona Cateringin kanssa kotimaisuuden edistämisestä.

Pentti Haukkala Lapualta vaati kiinnittämään huomiota byrokratian purkuun. Haukkala piti hyvänä toimintasuunnitelmassa esitettyä jäsenyhteisöjen vahvistamista ja ehdotti, että yhdistysten edustajat voisivat jalkautua tiloille ja kysellä mitä kuuluu sekä tuoda esille järjestön tekemisiä. Ilpo Ulvinen Lapualta kommentoi Farmarin ruokakeskustelua. Hän toi esille, että kökkäväkeä ei enää löydy ja ruokailun ulkoistamiseen on taloudelliset syyt.

Salista tiedusteltiin myös puukartellikysymyksestä; onko jotain vaikutusta jos on hakenut oikeutta käräjiltä, mutta jatkossakin myynyt puuta samalle ostajalle. Salista nostettiin esille kaupan toiminta ja vaikeus saada tuottajien ääntä kuuluville Eepeen edustajistossa. Puhuja vaati selvityksiä ja tiedottamista elintarvikkeiden hinnanmuodostuksesta ja kaupan marginaaleista. Toiminnanjohtaja Ojanemi selvitti, että MTK on selvittänyt paljonkin hinnanmuodostusta ja asia on ollut esillä mm. tavattaessa kansanedustajia. Tämän jälkeen tiedottamisesta käytettiin salista useita puheenvuoroja. Timo Kankaanpää Ilmajoelta nosti esille susi- ja hirvikysymykset. Hän vaati tiukkuutta näissä asioissa. Juha Hella Lapualta vaati tuottajien omistamilta yrityksiltä ryhtiä kotimaisuusasioissa.

Perttu Pyykkönen vastasi keskustelussa esille nousseisiin kysymyksiin. Hän selvitti, että MTK:n valiokuntauudistuksessa pyritään hakemaan uusia toimintamalleja ja tehostetaan yhteistyötä kentän, liittojen ja keskusliiton / johtokunnan välillä. Järjestön edunvalvonnan pitää näkyä ja kuulua. Silloin jäsenet saavat tietoa järjestön onnistumisista ja jäsenmaksun maksaminen on helpompaa. Rakennekehitys on ollut nopeaa myös maissa EU-maissa. Suuria repeämissä ei ole kuitenkaan tapahtunut. Onko jäsenmaksujen maksamisessa eroja eri jäsenryhmien välillä, selvitetään parhaillaan.



Liiton syyskokous järjestettiin Seinäjoki-salissa.

Yleiskeskustelun lopuksi Mari Lahti Ilmajoelta esitteli kokouksen valitseman julkilausumatyöryhmän laatiman kannanoton. Esittelyn jälkeen kannanotto hyväksyttiin yksimielisesti. Kannanotto oli kokonaisuudessaan seuraava:

”MTK-Etelä-Pohjanmaan syyskokous katsoo, että tuottajien pitkään jatkuneeseen ahdinkoon on nyt herätty, mutta ruokamarkkinoiden epäterveisiin käytäntöihin tarvitaan nopeasti lainsäädännön apua.

Suomen hallituksen päättämä kriisipaketti, julkisten hankintojen kriteerejä koskeva valtioneuvoston periaatepäätös sekä vaatimus elintarvikkeiden alkuperämerkinnöistä ovat positiivisia merkkejä päättäjien heräämisestä maatilojen vaikeaan tilanteeseen.

Valitettavasti elintarvikemarkkinoilla epäterve tilanne ja kauppoissa vallalla oleva ruuan halpuuttaminen ovat supistaneet tuottajan osuutta ruuan hinnasta ja laskevat elintarvikkeiden tuottajahinnat hälyttävälle tasolle. Syksyllä julkaistun tutkimuksen mukaan hintojenlaskun aiheuttama heikennys maatalouden tuloihin oli 1 267 miljoonaa euroa vuosina 2013-2015. Samaan aikaan kuluttajat hyötyivät elintarvikkeiden hinnanlaskusta vain 340 miljoonan euron edestä. Yksin Etelä-Pohjanmaalla viljelijät menettivät lähes 200 miljoonaa euroa tuloja. MTK-Etelä-Pohjanmaan syyskokous vaatii, että lainsäätäjän tulee puuttua keskittyneen kaupan epäterveisiin käytäntöihin. Viljelijän tulee saada oikeudenmukainen hinta laadukkaista ja turvallisista tuotteistaan.



JOHTOKUNNAN KOKOUKSET 2016

Liiton johtokunta piti vuoden 2016 aikana 7 kokousta. Lisäksi johtokunta kirjasi sähköpostilla käsiteltäviä asioita neljään sähköpostipöytäkirjaan. Johtokunta kokoontui lisäksi useaan otteeseen erilaisten sidosryhmätapaamisten ja muiden tilaisuuksien merkeissä. Seuraavaan luetteluun on kirjattu oleellimmat varsinaisissa kokouksissa vuonna 2016 käsitellyt asiat.

8.1.

- Järjestäytymiskokous, liiton puheenjohtajaksi valittiin edelleen Johanna Kankaanpää ja varapuheenjohtajaksi Timo Kankaanpää.
- Liiton omien valiokuntien valinnat.
- Valittiin edustajia eri yhteisöihin vuodeksi 2016.
- Käsiteltiin liiton toimintaa ja kevään aikatauluja.
- Käsiteltiin liiton maaseutunuorten syysparlamenttia, joka pidetään syksyllä Seinäjoella.
- Käsiteltiin liiton osallistumista Seinäjoen asunomessuille.
- Käsiteltiin liiton hankevalmistelun tilannetta.
- Edunvalvontakysymyksistä esillä olivat mm. joulun alla ollut ”kinkkupäivä”, vuoden 2016 kansallisen tuen ratkaisu ja kevään tukihaku.
- Päätettiin lausunnon soidensuojelutyöryhmän loppuraporttiin.
- Käsiteltiin keskusliiton organisaatiouudistusta.

MTK-Etelä-Pohjanmaan syyskokous on huolissaan myös uuden eläinsuojelulain valmistelusta. Lainsäädännöllä ei saa lisätä byrokratiaa ja hallinnollista taakkaa. Eläinsuojelulakiin ei saa sisällyttää käsitettä eläimen itseisarvosta eikä muitakaan tulkinnanvaraisuutta ja epävarmuutta aiheuttavia määritelmiä. Lisäksi MTK-Etelä-Pohjanmaan syyskokous muistuttaa, että ammattitaitoisten tuottajiemme käsissä parsinavetat, porsitushäkit ja tehokas tuotanto eivät estä eläinten hyvää hoitoa. Lakia uudistettaessa parsinavettojen ja porsitushäkkien kieltäminen ei ole perusteltua.

MTK-Etelä-Pohjanmaan syyskokous odottaa ryhtiliikettä riista-asioiden; petopolitiikan, hirvipolitiikan ja haittalintujen aiheuttamien ongelmien hoitamisessa. Maaseudun ihmisten luottamus riistahallinnon toimintaan esimerkiksi susi- ja hirvikysymyksissä on romahtanut. Syyskokous katsoo, että suurpeto-ongelmiin on puuttuttava voimakkaalla kannan säätelyllä, kun pedot aiheuttavat vaaraa ihmisille ja elinkeinonharjoittamiselle. Kannansäätelyn tavoitteena pitää olla alueella asuvien ihmisten oikeuksien turvaaminen. Petoeläinkantoja on aina voitava säädellä luvallisen metsästyksen keinoin. Myös naakkojen ja muiden haittalintujen kannansäätely tulee saattaa ajan tasalle.

MTK-Etelä-Pohjanmaan syyskokous toteaa maakuntauudistuksen vaikuttavan monella tavoin viljelijöihin. Hallinnon ja palveluiden rahoitus ei saa perustua ainoastaan maakunnan väestömäärään vaan siinä on huomioitava myös viljelijöiden määrä maakunnassa.”

19.2.

- Käsiteltiin liiton hankehakemusten tilannetta.
- Käsiteltiin liiton henkilöstöasioita.
- Päätettiin liiton osallistumisesta Sjoen asunomessuille.
- Käsiteltiin liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä olivat mm. Sjoen kaupunkipuistohakemus, lomitusuudistus, rehujen ankaran vastuun lainsäädäntö, sikaruttotilanne, TTIP-neuvottelut, lypsylehmäpalkkioiden hakuongelmat, rekisteri-ilmoitusten sanktiointi ja täydentävien ehtojen valvonta.
- Käsiteltiin valtion aluehallinnon uudistusta.
- Päätettiin, että liiton toimisto laatii asiasta kannanoton.
- Käsiteltiin viljelijöiden EU-tukikoulutuksen järjestämistä.
- Päätettiin liiton edustajista ELY:n neuvottelukuntaan.

21.3.

- Käsiteltiin liiton tilinpäätös ja talousasioita.
- Käsiteltiin liiton henkilöstöasioita.
- Käsiteltiin liiton toimintaa ja aikatauluja.
- Päätettiin kevään sidosryhmätapaamisista.
- Päätettiin järjestää traktorimarssilaisille kiitoksesi saunailta.
- Käsiteltiin EU:n kriisipaketin sisältöä.

- Käsiteltiin MTK:n valiokuntauudistusta.
- Käsiteltiin EU-avustajavakuutuksen tulkintoja ja tehtiin asiasta esitys keskusliitolle.
- Käsiteltiin liiton kuluttajatyöryhmän aloitteet ja tehtiin esitys keskusliitolle.
- Käsiteltiin EU-avustajien käyttämisestä apuna valvontatilanteissa.
- Päätettiin aloittaa valmistelu ”varavoimaa farmarille” hankkeesta.

11.4.

- Päätettiin 100-vuotishistoriikin avustushakemuksen tekemisestä MTK:n säätöille.
- Nimettiin johtokunnan työryhmä valmistelemaan liiton 100-vuotisjuhlia.
- Käsiteltiin liiton kevätkokouksen asioita.
- Käsiteltiin MTK:n valtuuskunnan kokousasioita.
- Käsiteltiin MTK:n esityksiä maatalouden taloustilanteen helpottamiseksi.
- Keskusteltiin valmistelussa olevasta turvekaavasta.
- Käsiteltiin liiton toimintaa ja aikatauluja.
- Käsiteltiin Anvian tilannetta ja päätettiin, että liitto ei myi osakkeitaan.
- Kokous oli osin yhteiskokous MTK:n valtuuskunnan jäsenten kanssa.

Sähköpostimenettelyllä päätettiin 28.5, 22.6, 30.6 ja 7.7. seuraavista asioista:

- Päätettiin käynnistää ”Varavoimaa Farmarille EP:llä” -hanke ja hakea sille rahoitusta.
- Päätettiin Anvian yhtiökokouksen asialistaan liittyvistä asioista.
- Päätettiin liiton henkilöstökysymyksiin liittyvistä asioista.
- Päätettiin liiton edustajista maakuntahallinnon uudistamisen työryhmiin.

23.8.

- Käsiteltiin ELY:n rahoituspäätöstä Varavoimaa farmarille EP:llä -hankkeelle.
- Käsiteltiin Maaseutu Tutuksi -hankkeen rahoituspäätöksen tilannetta.
- Päätettiin käynnistää kumpaankin hankkeeseen hankepäälliköiden rekrytointi.
- Käsiteltiin MTK-Ilmajoen aloite, joka päätettiin laittaa eteenpäin keskusliitolle.
- Päätettiin 100-vuotisjuhlien ajankohdasta ja keskeisestä sisällöstä.
- Käsiteltiin syksyn 2016 valtuuskunnan henkilövalintoja.
- Päätettiin liiton eräiden valiokuntien yhteiskokouksesta Koneagrian yhteyteen.
- Käsiteltiin MTK:n valiokuntauudistuksen tilannetta
- Käsiteltiin MTK:n taloustyöryhmän valmistelukysymyksiä.
- Keskusteltiin liiton onnistunutta osallistumista Sjoen asunomessuille.
- Käsiteltiin ajankohtaisia edunvalvontakysymyksiä.
- Päätettiin antaa lausunto MRL:n uudistuksesta.
- Käsiteltiin ehdotukset Lapuan Perunan viljelijätöimikuntaan.
- Kokouksen yhteydessä oli johtokunnan ja ProAgria EP:n hallituksen tapaaminen.

11.10.

- Päätettiin liiton vuoden 2017 jäsenmaksuesityksistä.
- Päätettiin liiton vuoden 2017 talousarvioesityksestä.
- Käsiteltiin liiton hankkeiden rahoituspäätökset.
- Päätettiin liiton hankkeiden hankepäälliköiden valinnasta.
- Päätettiin liiton esityksistä MTK:n valiokuntiin ja verkostoihin.
- Käsiteltiin maakuntauudistuksen tilannetta.
- Käsiteltiin liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.
- Osaksi yhteiskokous MTK:n valtuuskunnan jäsenten kanssa.

15.11.

- Käsiteltiin MTK:n syksyn valtuuskunnan kokouksen asioita.
- Käsiteltiin maakuntauudistuksen tilannetta.
- Päätettiin järjestää johtokunnan työseminaari maakuntauudistuksesta.
- Käsiteltiin liiton henkilöstöasioita.
- Päätettiin esityksestä liiton toimintasuunnitelmaksi vuodelle 2017.
- Käsiteltiin liiton syyskokouksen asioita.
- Käsiteltiin liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä olivat mm. riistapolitiikka, sähkölinjakorvaukset, maatalouden kriisipakettien tilanne, CAP2020 valmistelu, MTK:n järjestöremontin käynnistäminen, liiton 100-vuotishistoriikki sekä historiikin ja sen sähköisen version valmistelu.
- Osaksi yhteiskokous MTK:n valtuuskunnan jäsenten kanssa.

Osanotto johtokunnan kokouksiin 2016:

	8.1.	19.2.	21.3.	11.4.	23.8.	11.10.	15.11.	yht.
Kankaanpää J	1	1	1	1	1	1	1	7
Kankaanpää T	1	1	1	1	1	1	1	7
Aila	1	1	1	1	1	1		6
Autio	1	1	1	1	1	1	1	7
Kytölä	1	1	1		1	1	1	6
Laakso	1	1	1	1	1	1	1	7
Malm	1	1	1	1	1	1		6
Takala			1	1	1	1	1	5
Yli-Rahnasto	1		1	1	1	1	1	6
	8	7	9	8	9	9	7	57

JOHTOKUNNAN SIDOSRYHMÄTAPAAMISET YM.

15.2.2016 liiton johtokunta tapasi MTK:n puheenjohtaja Juha Marttilan. Tilaisuuden teemana oli erityisesti bioenergia-asiat, hajautettu (liikenne)biokaasutuotanto sekä turve ja hake. Tapaamisessa mukana olivat myös liiton edustajat MTK:n valtuuskunnassa. Tilaisuudessa Kauhajoen maatalousoppilaitoksen biokaasulaitoksen suunnitelmia esitteli koulutusjohtaja Esko Lehtimäki (Kauhajoen maatalousoppilaitokselle on suunnitteilla biokaasulaitos). Turvealan käytännön asiantuntijana paikalla oli lisäksi turveyrittäjä Jussi Harju. Puheenjohtaja Marttila jatkoi tilaisuuden jälkeen Alajärvelle Järvisuudun ammatti-instituutti Kurejoen (maatalousoppilaitoksen) 90-vuotisjuhliin.

4.5.2016 liiton johtokunta ja valtuuskunnan jäsenet tapasivat Osuuskunta Itikan hallituksen. Tilaisuudessa käsiteltiin mm. osuuskunnan jäsenasioita, tulevia edustajiston vaaleja, alkuperämerkintöjä, julkisia hankintoja, välityseläintilannetta ja alan rakennekehitystä. Lisäksi esillä oli lihamarkkinoiden hintatilanne ja muut ajankohtaiset markkinakysymykset.

23.8.2016 liiton johtokunta tapasi ProAgria Etelä-Pohjanmaan hallituksen ja avaintoimihenkilöt. Tilaisuudessa käsiteltiin kummankin organisaation ajankohtaisten

asioiden lisäksi mm. EU-avustajien ja tukineuvojen koulutustarpeita ja vakuutuksia sekä kummankin järjestön omia hankkeita ja osallistumista muuhun hanketöimintaan. Tapaamisessa käsiteltiin myös maakuntauudistuksen tilannetta ja asiaa koskevia linjauksia. Lisäksi käsiteltiin ajankohtaisia maatalouspoliittisia kysymyksiä ja syksyn sadonkorjuutilannetta.

27.10.2016 liiton johtokunta ja valtuuskunnan jäsenet tapasivat Helsingissä vaalipiirin kansanedustajia. Tapaamisen asialistalla olivat mm. maatalouden tulo- ja kannattavuustilanne, EU-kriisipaketit ja kansalliset kriisitoimenpiteet sekä byrokratian purkutalkoiden edistyminen. Tilaisuudessa esillä oli myös tuleva CAP2020-uudistus ja ilmastopolitiikan vaikutukset. Lisäksi käsiteltiin maakuntauudistusta ja eläinsuojelulain uudistusta.

Kertomusvuoden aikana liiton puheenjohtaja ja toiminnanjohtaja osallistuivat liiton edustajina useisiin valtakunnallisiin mm. MTK:n järjestämiin tapaamisiin ja tilaisuuksiin. Näissä tilaisuuksissa tavattiin mm. ministereitä, virkamiehiä, kaupan ja teollisuuden edustajia ja erilaisten muiden sidosryhmien edustajia. Lisäksi liiton johtokunta osallistui kertomusvuoden 2016 aikana useisiin muihin liiton tilaisuuksiin, joista kerrotaan yksityiskohtaisemmin vuosikertomuksen kohdassa 3.4 ”muu toiminta”.



Johtokunta tapasi elokuun kokouksensa yhteydessä ProAgria Etelä-Pohjanmaan johtoa ja hallintoa.

KIRJELMÄT JA LAUSUNNOT YM.

Soidensuojelutyöryhmän loppuraportti

Tammikuussa liitto antoi lausunnon soidensuojelutyöryhmän loppuraportista. Liitto kannatti työryhmän linjauksia siitä, että välittömiä suojelutoimia toteutetaan vain valtion maalla ja yksityisillä mailla suojelu perustuu vapaaehtoisuuteen. Työryhmän raportissa esitettiin 117000 hehtaaria suoalueita, joiden työryhmä katsoi edustavan valtakunnallisesti tärkeitä soiden luontoarvoja. Liitto piti lausunnossaan listaa ylimitoitettuna. Liitto totesi, että listan laatiminen on perustunut liikaa siihen, että on saatu koottua riittävä pinta-ala alkuperäisen soidensuojelun täydennysohjelman hehtaaritavoitteen saavuttamiseksi. Liitto katsoi lisäksi, että luontoarvojen arviointi ei ole ollut riittävän objektiivista, vaan kartoitustyössä on tavoiteltu mm. vireillä olevien turpeenostohankkeiden estämistä. Tätä selittää selvityshankkeiden ympäristöhallintovetoisuus. Liitto toi lisäksi lausunnossaan esille, että maakunnissa toteutetuissa kartoitushankkeissa on sivuutettu paikallisten elinkeinoelämää edustavien sidosryhmien näkemykset.

Lausunnon lopussa Liitto totesi seuraavaa: ”MTK-EP vaatii, että listalla esiintyvien yksityisten soiden maanomistajat vapautetaan nyt käytännössä kaikista rajoituksista. Listaa ei tule käyttää myöskään viranomaisyössä rajoittamassa maanomistajien perustuslaillisia oikeuksia. MTK-EP korostaa, että vapaaehtoisuuteen perustuvassa yksityisten maiden suojelussa voidaan jatkossa oikeasti painottaa valtakunnallisesti merkittäviä luontoarvoja. MTK-EP katsoo, että vapaaehtoinen suojelu on koettu laajasti hyväksyttäväksi ja toimivaksi keinoksi suojella luontoa Suomessa.”

Aloitteet keskusliitolle liiton lihavaliokunnan esityksistä

Tammikuussa liiton johtokunta käsiteli liiton oman lihavaliokunnan aloitteita ja päätti välittää ne edelleen keskusliiton johtokunnalle toimenpiteitä varten. Ensimmäisessä aloitteessa liitto esitti sikojen suojeluasetuksen siirtymäsäännöksen pidentämistä. Aloitteessa todettiin erityisen hankalaksi kiristyvät lattiapinta-alavaatimukset vieroitettujen porsaiden, lihasikojen ja kasvatussikojen ryhmäkarsinoissa. Toisessa aloitteessa esitettiin ympäristökorvausjärjestelmän lietalannan sijoittaminen –toimenpiteen rahoituksen korjaamista ennalleen. Aloitteen taustalla oli ympäristökorvauksen toimenpiteiden karsiminen ja rajoittaminen. Liitto piti lannan käytön tehostamista tärkeänä toimenpiteenä ja edellytti keskusliiton johtokunnalta toimenpiteitä asian korjaamiseksi.

Maisema-alueet

Helmikuun alussa antoi lausunnon valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päiväinventoinnista. Inventointiasiakirjassa Etelä-Pohjanmaalla esitettiin 8 kpl valtakunnallisesti arvokkaaksi määriteltyä maisema-alueita. Liitto katsoi, että esitetyt alueet ovat suurimmalta osin maatalousalueita, joiden muodostamassa kulttuuri-maisemassa näkyy aluetaloudellemme tärkeän maatalouden vuosikymmenien kuluessa tapahtunut kehitys. Liitto toi esille, että maatalouden nopeaan muutokseen liittyvät uudetkin tuotantomuodot voidaan sopeuttaa pe-

rinteiseen maisemarakenteeseen tasapainoisesti. Liitto edellytti, että maisema-alueiden maatalouteen liittyvää rakentamista ja maankäyttöä ei vaikeuteta tiukentamalla säädöksiä tai viranomaisulkintoja nykyisestä käytännöstä. Myöskään tavanomaista metsätalouden harjoittamista ei saa hankaloittaa maisema-aluestatuksella. Liitto piti kuitenkin perusteltuna, että jatkossakin noudatetaan nykyisiä linjauksia, joiden mukaan ”ilman erityisiä perusteita ei hyviä ja yhtenäisiä peltoalueita tule ottaa taa-jamatointojen käyttöön”.

Liitto totesi lausunnossaan, että maisema-alueita koskevia tulkintoja ei saa muuttaa myöskään siten, että maisema-alueesta tulisi uusi korvaukseton pakkosuojelualue, jolla rajoitetaan maanomistajien perustuslaillisia oikeuksia. Yhteiskunnallisesti tärkeäksi koetut suojelutoimet tulee toteuttaa asianmukaisesti lakeihin perustuvilla erillisillä, ensisijaisesti vapaaehtoisuuteen nojaavilla ja täyden korvauksen periaatetta noudattavilla ohjelmilla.

Maakuntauudistus

Helmikuun lopussa liitto otti kantaa valtion aluehallinnon uudistukseen (maakuntauudistukseen). Kannanotossa vaadittiin erityisesti byrokratian purkamista ja monimutkaisen ympäristölupaprosessin yksinkertaistamista. Liiton puheenjohtajan ja toiminnanjohtajan kirjoitus julkaistiin maakuntalehdessä. Kannanotto oli kokonaisuudessaan seuraava:

”Valtion aluehallintoon ollaan tekemässä suurta uudistusta. Nyt on samalla kevennettävä maaseudun asukkaiden ja yrittäjien hallinnollista taakkaa. Säädöksiä, määräyksiä ja hallinnon ohjeita on purettava ja viranomaisten tehtäviä on vähennettävä. Lupamenettelyjä on muutettava ilmoitusmenettelyiksi ja toiminnanharjoittajien valvontaa on muutettava riskiperusteiseksi.

Erityisesti Aluehallintovirastojen (AVI) toiminta, mm. erilaiset lupaprosessit koetaan maaseudun yrittäjien parissa erittäin raskaaksi, kalliiksi ja hitaiksi. Yrittäjiä kuormitetaan lisäksi monenlaisilla raportointivelvoitteilla, valvonnoilla ja maksuilla. Maaseudun yrittäjien raskaaksi paisunutta hallinnollista taakkaa voidaan merkittävästi purkaa puuttamalla Aluehallintovirastojen tehtäviin.

Samalla oli tarkasteltava erittäin kriittisesti, miten raskas ja moninkertainen koneisto tarvitaan ympäristöasioiden ympärille. Nykytilanteessa yritystoiminnan harjoittaminen voi kohdata suuria vaikeuksia ELY:n ympäristö-osastojen sekä AVI:en valittaessa toistensa ja muiden viranomaisten tekemistä päätöksistä.

Esitämme, että Aluehallintovirastojen tehtävät jaetaan muiden virastojen kesken. Ympäristön hoitamiseen, maankäytön ohjaukseen ja elinkeinojen valvontaan liittyviä tehtäviä voidaan siirtää läheisyysperiaatetta noudattaen kuntien ja maakunnallisten itsehallintoalueiden tehtäväksi. Ympäristöbyrokratiaa vähennetään. Lupamenettelyjen sijaan voidaan siirtyä enemmän normitukseen ja ilmoitusmenettelyyn. Paikallistuntemusta vaativat asiat kuten rakennusluvat ja kotieläinrakennusten ym. sijaintipaikkakysymykset voidaan siirtää suoraan kuntien ratkaistavaksi. Turvallisuuteen ja terveyteen liittyviä AVI:en tehtäviä voidaan siirtää muille viranomaisille.

Nyt olisi oiva mahdollisuus puuttua kovalla kädellä raskaaseen, kalliiseen ja kankeaan hallintokoneistoon. Tehdään valtionhallinnosta tulevaisuudessa ihmisiä ja yrittäjiä palveleva, ei kuormittava.”

Aloite keskusliitolle EU-avustajavakuutuksista

Maaliskuussa liiton johtokunta käsitteli EU-avustajavakuutusta ja teki aloitteen keskusliiton johtokunnalle. Liiton johtokunta esitti, että EU-avustajavakuutuksen ehtoja ja tekstimuotoiluja tulee täsmentää niin, että EU-avustajilla on kattava ja selvästi ymmärrettävä vakuutusturva virheiden varalta. Liitto esitti myös parannuksia vakuutuksen rajauksiin ja ehtoihin sekä tiedottamiseen. Liitto katsoi, että EU-avustajatoiminta ja sitä turvaava EU-avustajavakuutus on ollut yksi parhaista palveluista, joita järjestö on pystynyt tarjoamaan jäsenilleen. Liitto piti erittäin tärkeänä, että EU-avustajavakuutus jatkuu tulevaisuudessakin ja että se toimii mahdollisimman kattavasti.

Aloite keskusliitolle some-viestinnästä ja koulumateriaalista

Maaliskuussa liiton johtokunta käsitteli liiton oman kuluttajatyöryhmän aloitteet liiton johtokunnalle. Ensimmäisessä aloitteessa esitettiin, MTK lisää henkilöresursseja some-viestintään. Toisessa aloitteessa esitettiin, MTK ryhtyy tarjoamaan koulumateriaalia myös Subject Aid -sivuston kautta, jolloin koulumateriaalin saaminen olisi opettajille helppoa ja yksinkertaista. Johtokunta totesi aloitteet tarpeellisiksi ja päätti esittää aloitteet edelleen keskusliiton johtokunnalle.

Some-esityksessä todettiin mm. seuraavaa: ”Sosiaalisen median rooli viestinnässä painottuu vuosi vuodelta. MTK on panostanut sosiaalisen median käyttöön järjestön eri tasoilla, mutta kehityksen vauhdissa on haastava pysyä. Viime vuodet järjestö on ollut jatkuvasti puolustuslinjalla selitellessään esimerkiksi eläinaktivistien kuvaamia videoita tai lihantuotannon oikeutuksia. Tästä altavastaajan asemasta on päästävä eroon. Traktorimarssin jälkimainingeissa MTK:n on hyödynnettävä kaikki kuluttajilta saatu kannustus ja arvostus panostamalla täysillä sosiaalisen median kuluttajatyöhön. Järjestön on tuotettava jatkuvasti uutta ja herättelevää materiaalia kuluttajien tiedonjonon sammuttamiseksi. Altavastaajan roolista on otettava aimo harppaus uuden tiedon tuottamiseen ja keskustelun herättelijän rooliin. Tällöin saamme huomion ja siirtymään niihin asioihin, jotka järjestö itse näkee tärkeiksi.”

Koulumateriaalia koskevassa esityksessä todettiin mm. seuraavaa: ”Yhä useammalla lapsella ja nuorella ei ole mitään siteitä kotimaiseen maatalouteen ja maataloihin. Siksi MTK:lla on entistä suurempi vastuu kertoa kotimaisesta puhtaasta ruoantuotannosta tulevaisuuden kuluttajillemme. Jo nyt tiedon puute ja ennen kaikkea eläinoikeusjärjestöjen ja ympäristöjärjestöjen oma tiedonvälitys heikentää kuluttajien arvostusta suomalaisen maataloustuotantoon ja sen erinomaisuuteen.”

Liitto sai huhtikuussa keskusliiton vastauksen aloitteisiin. Vastauksessa todettiin, että keskusliiton johtokun-

ta tunnistaa tarpeen lisätä sosiaalisen median käyttöä MTK:n järjestöviestinnän ja kuluttajatyön kanavana. Henkilöresurssien osalta keskusliitto ei ryhdy toimenpiteisiin, mutta MTK:n viestintäohjelmaa tullaan päivittämään. Keskusliitto ilmoitti vastauksessaan ottaneensa Subject Aid -sivuston koeluontoisesti käyttöön materiaalin jakamisessa, mutta pääpaino on edelleen omassa verkkokaupassa.

Nurmon keskustan osayleiskaava

Elokuussa liitto antoi huomautuksen Nurmon keskustan osayleiskaavaehdotuksesta. Liitto katsoi, että kaavaehdotuksen mukainen sijaintipaikka ABC-liikenneasemalle uhkaa alueen maatalouden ja erityisesti kotieläintalouden toimintaedellytyksiä. Liiton näkemys oli, että esitetty sijainti aiheuttaisi todennäköisesti maatilataloudelle kohtuuttomia rajoituksia ja haittoja. Kotieläintilojen tuotannon laajentaminen tosiasiallisesti estyisi. Myös ABC-aseman toiminta väistämättä häiriintyisi. Liitto esitti sellaista vaihtoehtoa, joka ottaa huomioon peltoviljelyn ja kotieläintuotannon tarpeet ja on myös maakuntakaavan ja maankäyttö- ja rakennuslain periaatteiden mukainen.

Maankäyttö- ja rakennuslain muuttaminen

Elokuun lopussa liitto antoi lausunnon lakiesityksestä Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamiseksi. Liitto korosti lausunnossaan, että rakentamiseen ja kaavoittamiseen liittyvää lainsäädäntöä tulee keventää ja yksinkertaistaa. Kaavoituksen tulisi olla nykyistä selvemmin mahdollistavaa eikä rajoittavaa erityisesti maaseudun haja-asutusalueilla. Liitto piti hyvänä lakiesityksen tavoitteita kaavoitusprosessien yksinkertaistamiseksi ja nopeuttamiseksi.

Liitto vaati lausunnossaan, että rakentamista ja maankäyttöä tulisi helpottaa erityisesti haja-asutusalueilla. Maaseutumaisille alueille ole perusteltua laatia kaavoja vain muutaman rakennuspaikan tarpeisiin. Yksittäisten rakennuspaikkojen rakennusluvut pitää pystyä käsittelemään ilman raskasta kaavoitusprosessia. Metsien käyttöä säädellään jo nykyisellään riittävästi metsälain ja luonnonsuojelulain nojalla. Kaavoituksella ei tule ohjata talousmetsien käyttöä.

Liiton pitkässä ja perusteellisessa lausunnossa tehtiin monia yksityiskohtaisia esityksiä lakiluonnoksen eri pykäliin. Liitto esitti muutettavaksi mm. ELY:n roolia, rakennuskieltojen voimassaoloa, kevennettyä kaavamenettelyä, ranta-alueita, maisematyölupia, suunnittelutarvealueita ja valitusoikeuksia koskevia pykäliä.

Aloite keskusliitolle ”traktoritarroista”

Liiton johtokunta käsitteli elokuun kokouksessa MTK-Ilmajoen aloitteen. Aloitteessa esitettiin, että järjestö ideoi ja toteuttaa traktorin ja työkonoiden perään laitettavia iskulauseita. Aloitteen saatteessa todettiin mm, että viljelijät saivat kuluttajien ja päättäjien sympatiat puolelleen kevään traktorimarssissa. ”Mutta miten kauan nuo sympatiat ovat meidän puolella, kun leveät koneet lähtevät pellolle ja hidastavat liikennettä. Kun vuosi 2017 on järjestömme juhluvuosi, voitaisiin lanseerata



MTK-Etelä-Pohjanmaa laitto syyskuussa eteenpäin keskusliitolle Ilmajoen tuottajayhdistyksen aloitteen traktorin ja työkonoiden perään liimattavista tarroista. Esimakuna liitto järjesti myös oman tarraideakilpailun, jonka voittajaksi tuli #leipäjono -teksti.



VALIOKUNTIEN KOKOUKSET

Liiton valiokunnat ovat kokoontuneet kertomusvuoden aikana jäljempänä esitetyllä tavalla. Kokouspäivien yhteyteen on luetteloitu myös tärkeimmät kokouksissa käsitellyt asiat.

Maitovaliokunta

- 26.4.**
- MTK:n maitovaltuuskunnan kokouksen asiat
 - Kriisipaketit ja kriisirahastot
 - Lomituspalveluiden tilanne
 - TTIP-neuvottelut
 - Byrokraatia
 - Maitomarkkinoiden tilanne
 - Maidon hintakehitys
 - Tukikysymykset
 - Tautitilanne
 - Valiokunnan toiminta

Etelä-Pohjanmaan metsävaliokunta (yhteinen) 30.5.

- Valiokunnan järjestäytyminen
- Maatalouden ajankohtaiskysymykset
- Tuulivoimapuistot ja sähkölinjat
- MTK 100-vuotta

läpi maan työkonoiden perään osuvia iskulauseita tyyliin ’tässä viedään sinunkin ruokaasi’ tai ’sinun ruokasi kasvu alkaa tästä.’” Liiton johtokunta piti MTK-Ilmajoen aloitetta erinomaisena ja päätti laittaa aloitteen eteenpäin MTK:n johtokunnalle toimenpiteitä varten.

Liitto ja MTK-Ilmajoki saivat loppuvuodesta keskusliiton vastauksen aloitteeseen. Siinä todettiin, että MTK 100 -juhlavuotta varten on tekeillä tarra, joka on mahdollista kiinnittää joko auton takalasiin tai työkonosiiniin. MTK:n verkkokaupasta on tilattavissa omakustanhintaan Ruokaa omasta maasta -materiaaleja (tarroja, lippuja ja banderolleja), joita on mahdollista kiinnittää autoihin, traktoreihin, työkonosiiniin, ladon tai tuotantotilarakennuksen seinään tai tilan lipputankoon.

Keskusliiton vastausta odotellessa liitto teetti oman ”leipäjono” -tarran, joita jaettiin yhdistysten kautta maakuntaan.

Vaihekaava III; suokaava

Kertomusvuonna oli valmisteilla turvetuotantoa ja soidensuojelua koskeva vaihekaava. Kaavavalmistelun ohjausryhmässä mukana ollut liiton toiminnanjohtaja antoi maakuntaliitolle kommentit valmistelussa esille tulleista ongelmakohtista. Kommentteissa käytiin yksityiskohtaisesti läpi ongelmallisimmat kysymykset, mutta keskeinen viesti oli, että kaavassa ei tule rajata keino-keinoisesti monella eri menetelmällä liikaa pois potentiaalisia turpeennostoalueita. Varsinainen kaavaesitys/luonnos tuli lausunnonle vuoden 2017 puolella.

- Puumarkkinoiden ajankohtaistilanne
- Kemera
- Metsien tuhkalannoitus
- Hirviluvat ja hirvitiheys
- Valiokunnan kokous järjestettiin kestopaketti Oy:llä Korttesjärvellä
- Kokous oli yhteiskokous Keski-Pohjanmaan metsävaliokunnan kanssa

Pohjanmaan ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta (yhteinen)

- 2.5.**
- Kokousta ”isännöi” Österbottens Svenska Producentförbundet
 - Valiokunnan järjestäytyminen
 - Ympäristöasiamiespäivät
 - Turvekaava (vaihekaava III)
 - Ojituskysymykset
 - Ympäristölupa-asiat
 - Nitraattiasetus
 - Haja-astutusalueen suunnittelutarveratkaisu
 - Ilmastopolitiikan vaikutukset
 - MTK:n valiokuntaudistus
 - Maatalouspolitiikan ajankohtaiskysymykset

Hyvinvointivaliokunta**24.2.**

- Uudistuneen lomituspalvelulain tiedotus
- Hyvinvointihankkeen suunnittelu
- ELY:n kuulumiset: SPV, investoinnit, tukimaksutukset

1.11.

- HYMY-hankkeen ajankohtaiskuulumiset
- Varavoimaa Farmarille -hankepääällikkö Marja Lamminen esittäytyminen
- Lomitustilaisuuden yhteenvedo

Maaseutunuorten valiokunta**14.1.**

- Valiokunnan järjestäytyminen
- Huhtikuusen Amsterdamin matkan suunnittelu
- Kummitilatoiminnan ajankohtaiskatsaus
- MTK:n johtokunnan kuulumiset

20.4.

- Kesätapaamisen suunnittelu
- Keskustelua kesän asunotomessupisteestä
- Syysparlamentin suunnittelu

1.9.

- Syysparlamentin suunnittelu
- Keskustelua maaseutunuorten jaksamisesta ja hyvinvointiin liittyvät toimenpiteet
- Tuleva kummitilatoiminta
- Kerhojen toiminnan aktivointi

7.11.

- Lähestyvän syysparlamentin käytännön järjestelyt valiokunnan osalta
- Piispan tapaamisen suunnittelu
- Ministeri Tiilikaisen erityisavustaja Risto Lahden vierailun järjestäminen Pamauksen tilalle



Maaseutunuorten valiokuntalaisia 2016. Kuvassa ylhäällä vasemmalta: Janne Autio Korteesjärveltä, Matti Kortesmäki Seinäjoelta, Reetta Valkama Jalasjärveltä ja Ville Lammi Ylihärmästä. Alhaalla vasemmalta: Harri Sippola Kauhavalta, Jussi Knuutila Laihialta ja Marko Peräsaari Karijoelta.

Kuluttajatyöryhmä**10.3.**

- Kuluttajavastaavien tapaamisen järjestelyt
- Keskustelu seuraavana päivänä pidetystä traktori-marssista ja sen vaikutuksista kuluttajatyöhön

24.11.

- Keskustelu kuluneen vuoden kuluttajatyötempauksista
- Maaseutu Tutuksi -hankkeen esittely
- Tulevan toiminnan suunnittelu

Lihavaliokunta**23.3.**

- Vieraana Reetta Palva esittelemässä lannan, lähinnä broilerin lannan käytön tehostamista ja uusia mahdollisuuksia
- Käsiteltiin täydentäviä ehtoja lihantuotannossa ja niiden aiheuttamia kohtuuttomia vaikutuksia, vaikka rikkomus olisi peräisin kasvintuotannosta
- Yksimahaisten tuki keskusteluttaa. Alenevan tuen tilalle tulisi saada uusia, hyvin perusteltuja tukimuotoja. Antibioottien alhainen käyttömäärä pohjoismaissa voisi olla yhteinen lähestymistapa asiaan
- Esa Kaarto esitteli Atrian kuulumisia. Sikalinjan investointi on iso (n. 36 milj.), mutta mahdollistaa entistä paremman lihan jäljitettävyyden ja auttaa kustannusten alentamisessa arviolta 8 miljoonaa vuodessa. Atria on myös ostanut Ruotsista siipikarjanlihaan erikoistuneen yrityksen
- Päätettiin järjestää valiokuntien yhteinen matka Koneagriaan syksyllä

Maaseutuyrittäjävaliokunta**2.5.**

- Kokous Koskenojan tilalla Luopajarvellä. Tilan emäntä Liisa Vuorela esitteli tilaa ja sen ympärille muodostunutta eri yrittäjien verkostoa. Tilalla on esimerkiksi ulkoistettu ruokinta ja vasikkojen kasvatus. Tila oli erittäin tyytyväinen järjestelyihin, joiden avulla voidaan keskittyä siihen tärkeimpään eli maidontuotantoon.
- Valiokuntajärjestelmää ollaan uudistamassa ja prosessi on kesken. Päätöksien tultua valmiiksi valtakunnan tasolla, mietitään sen vaikutuksia liiton tasolla
- Maakuntauudistus tulee vaikuttamaan merkittävästi myös maaseutuhallinnon palveluihin. Valmistelun tässä vaiheessa nähtiin tärkeäksi päästä mukaan muutoksia suunnitteleviin ja mietiviin työryhmiin. Erityisen huolestuneita oltiin mahdollisesta lupahallinnon mammuttivirastosta
- Liikennekaari huolestutti. Erityisesti kannettiin huolta vähäliikenteisten teiden tulevaisuudesta ja maaseudun kuljetusten sujuvuudesta
- Keskusteltiin yrittäjävastaavien tapaamisesta. Tämä olisi syytä yhdistää johonkin muuhun tapaamiseen

Kasvintuotantovaliokunta**6.4.**

- Kasvintuotantovaliokunta kutsuttiin Elinkeinoalalla tapahtuvaan viljamarkkinakoulutukseen, jossa puhujina oli järjestön parhaat asiantuntijat kasvintuotannon edunvalvonnasta. Pääaiheena oli sähköinen varastonhallintapalvelu ja sen kehittäminen tulevaisuuden markkinapaikaksi.

Maaseutuyrittäjä-, liha-, maito- ja kasvintuotantovaliokunnan yhteiskokous**6.-7.10.**

- Valiokunnat kokoontuivat yhteiseen matkakokoukseen Peurungan kylpylälle Laukaalle. Kokouksessa pääasiaksi nousi valiokuntatyöskentelyn muutokset keskusliiton tasolla ja tästä seuraavat mahdolliset vaikutukset liiton tasolla
- Toisena päivänä tutustuimme Koneagrian tarjontaan Jyväskylässä

**Yrjö Ojaniemi****Ari Perälä****Hanna Helander****Kaisa Pihlaja****Miia Mannila****Marja Lamminen****Helena Mörö****Seija Vierula****3.3 TOIMIHENKILÖIDEN JA TOIMISTON TOIMINTA 2016**

Liiton toimisto on toimintavuonna sijainnut Elinkeinoalalla Seinäjoella osoitteessa Huhtalantie 2, 60220 Seinäjoki. Puhelin vaihteeseen on 06-416 3111. Kertomusvuonna lähetettiin tuottajayhdistyksille 7 kiertokirjettä ja lukuisia sähköpostitiedotteita sekä maaseutunuorten kerhoille 5 kiertokirjettä. Kaikkiaan toimistosta lähetettiin vuoden 2016 aikana 933 liiton kirjelähetystä. Saapuneita kirjeitä oli 434.

Toiminnanjohtajana on toiminut **Yrjö Ojaniemi**. Ojaniemen tehtäviin on kuulunut liiton toiminnan yleinen johtaminen johtokunnan alaisuudessa. Samalla hän on toiminut muiden toimihenkilöiden esimiehenä. Toiminnanjohtajan vastuulle ovat kuuluneet liiton yleiset kokoukset, johtokunnan sekä maito- ja metsävaliokunnan kokoukset. Erityisalueina ovat olleet maatalouspolitiikka, suhteet sidosryhmiin, liiton talous sekä maa- ja ympäristöpolitiikka. Lisäksi hän on osallistunut liiton edustajana esimerkiksi erilaisiin työryhmiin ja neuvottelukuntiin sekä erilaisten hankkeiden ohjausryhmiin.

Kenttäpääällikkö **Ari Perälän** tehtävänä on ollut tuottajayhdistysten järjestötoiminnan suunnittelu ja johto, jäsenasioiden hoito sekä kurssi- ja koulutustoiminta. Kokouksista hänen vastuulla ovat olleet liha-, kasvintuotanto- ja maaseutuyrittäjävaliokunnan kokoukset.

Järjestöagrologi **Hanna Helanderin** sijaisena toimineen järjestöagronomi **Kaisa Pihlajan** tehtäväalueena on ollut kuluttajatyö, koulutus- ja tiedotustoiminta, julkaisut, maaseutunuorten toiminta sekä yleinen järjestötyö. Kokouksista hänen vastuullaan ovat olleet maaseutunuorten valiokunnan ja kuluttajatyöryhmän kokoukset. Lisäksi hän on osallistunut liiton edustajana erilaisiin työryhmiin ja hankkeiden ohjausryhmiin.

Järjestöagrologi **Miia Mannilan** tehtäviä ovat olleet sosiaalipolitiikka, maaseutunuorten toiminta ja yleinen järjestötyö. Kokouksista hänen vastuulla ovat olleet hyvinvointi- ja maaseutunuorten valiokunnan sekä kuluttajatyöryhmän kokoukset.

Toimistos sihteeri **Seija Vierulan** tehtäviin ovat kuuluneet mm. kirjanpito, palkanlaskenta, jäsenrekisterin hoito, monistus ja postitus, arkistointi sekä erilaiset toimiston juoksevat asiat.

Hankepääällikkö **Marja Lamminen** aloitti Varavoimaa Farmarille Etelä-Pohjanmaalla -hankkeessa 1.11. Hankkeesta lisää osiossa 3.5.

Hankepääällikkö **Helena Mörö** aloitti Maaseutu tutuksi -hankkeessa 1.11. Hankkeesta lisää osiossa 3.5.

3.4 MUU TOIMINTA

Lomituksen tietoisuus

Lomituslain uudistuttua vuoden 2016 alussa järjestettiin lomituksen tietoisuus -kiertue maakunnassa, 26.1. Ylihärmässä, 27.1. Seinäjoella ja 28.1. Kauhajoella. Infokiertueella uudistunutta lomituslakia olivat avaamassa Melasta Päivi Wallin sekä paikallisten lomitusyksiköiden edustajat. Tietoisuuteen osallistui yhteensä 81 kuulijaa.

Sarka-messut

MTK-Etelä-Pohjanmaan oli perinteiseen tapaan mukana Sarka-messuilla 29.-30. tammikuuta. Messupisteellä keskityttiin tällä kertaa kuluttajatyöhön visailuhengessä. Messuvisassa selvitettiin messuvieraiden tietämystä eri maiden kotieläintuotannon suhteellisista antibioottien käyttömääristä sekä ruoan osuutta kulutusmenoista eri EU-maissa.



Sarka-messulla visailtiin kuluttajätietoudessa.



Pohjanmaan alueen liittojen ja metsänhoitoyhdistysten ympäristöasiamiespäivät pidettiin maaliskuussa.

Puheenjohtajien ja sihteerien koulutuspäivä

Tuottajayhdistysten puheenjohtajien ja sihteerien tapaaminen järjestettiin 25.2. Elinkeinotalolla. Aiheena oli normaalien ajankohtaisasioiden lisäksi kannustinjärjestelmän esittely sekä alueemme uuden metsälän kenttäpäällikön Mikko Syrin esittäytyminen. Maanomistajien arviointikeskus oli myös mukana Lauri Pakan pitämän esittelyn myötä. Koulutuspäiville osallistui 50 yhdistysaktiivia.

Maaseutuyrittäjä työnantajana -koulutus

Liitto järjesti 18.3. koulutustilaisuuden työnantajavollisuuksista jäsenilleen. Tilakoon kasvaessa tarve lisätyövoimalle on olemassa, mutta velvollisuuksiakin tulee. Koulutuksessa esiintyi MTK:n, Maaseudun Työnantajaliiton, LähiTapiolan ja tuottajien edustaja. Koulutuksessa oli mukana 20 osallistujaa.

Kuluttajavastaavien tapaaminen

Kuluttajavastaavien tapaaminen järjestettiin 19. maaliskuuta Alajärvellä Punaisen Tuvan Viinitilalla. Viinitilan esittelyn lisäksi paikalla oli Katja Kujala Kaffiino Oy:stä. Tapaamisen yhteydessä käytiin läpi myös yhdistysten kuluttajatyökuulumiset viimeisen vuoden ajalta. Paikalla kuluttajavastaavien tapaamisessa oli 17 henkeä.

Ympäristöasiamiespäivät

MTK:n ja MTK-EP:n järjestämät ympäristöasiamiespäivät pidettiin 30.3. Härmän kuntokeskuksessa. Tilaisuus oli yhteinen koko Pohjanmaan alueen MTK-liittojen ja metsänhoitoyhdistysten ympäristöasiamiehille. Tilaisuudessa ajankohtaisista maa- ja ympäristöpolitiikan kysymyksistä luennoivat keskusliiton asiantuntijat. Päivien aiheina olivat mm. kuntatason edunvalvontakysymykset, maankäyttö- ja rakennuslainsäädäntö, lunastuslaki, suojelukysymykset, sähkölinjat ja -korvaukset, tuulivoima, vierimetsät, maanalaiset kaapelit/putket, pohjavesikysymykset, ojitusluvut ja muut lupakysymykset. Lisäksi ympäristöasiamiespäivillä syvennyttiin ajankohtaisiin ilmastopolitiikan ja kiertotalouden kysymyksiin. Päiville osallistui 42 henkilöä.

Hyvän Mielen Lounas

Perinteinen Hyvän Mielen Lounas järjestettiin tällä kertaa 17. huhtikuuta Kauhajoella. Ruokailun lomassa kuunneltiin puheenvuoroja ja musiikkia. Maataloustukiemuroita tilaisuudessa avasi Veikko Tuominen. Hyvän Mielen Lounaalle osallistui viitisenkymmentä henkeä.



Kesällä elinkeinotalon ruokalan ollessa kiinni liiton toimihenkilöt tekivät käytännön kuluttajatyötä kiertämällä Seinäjoen lounasravintoloita selvittäen samalla ruokien ja raaka-aineiden alkuperää. Yllätyksiä tuli vastaan, suuntaan ja toiseen. Tempauksesta uutisoi myös Ilkka-lehti.

Päivä Maalla -tapahtuma Kauhajoella

Kauhajoen maaseutunuoret järjestivät Suupohjan maatalousoppilaitoksella Päivä Maalla -tapahtuman 21. huhtikuuta kaupungin koululaisille ja päivähoitolapsille.

Sihteerien perehdyttämispäivä

Huhtikuun 25. päivä järjestetyssä yhdistysten sihteerien perehdytyskoulutuksessa käytiin läpi sihteerien töiden kulkua vuoden aikana, jäsenrekisteriohjelmaa sekä tutustuttiin liiton toimistoon.

Taitaja2016 Seinäjoella

Ammattitaidon SM-kilpailut järjestettiin Seinäjoella 10.-12.5. Järjestöagrologi Miia Manila oli mukana eläintenhoidon kilpailulajin ohjausryhmässä.

Ruokavisan palkitsemistilaisuus Atrialla

Valtakunnallisen yläasteikäisille suunnatun Ruokavisan aluekilpailun voitti tällä kertaa Kauhavan Yläkoulu. Palkinnoksi voittajaluokalle järjestettiin 23. toukokuuta tutustumisvierailu Atrialle.

Julkisten ruokahankintojen seminaari

MTK-Etelä-Pohjanmaa järjesti alueen kunnallisista ruokahankinnoista vastaaville palvelupäälliköille seminaari-iltapäivän 16. kesäkuuta Elinkeinotalolla. Tilaisuudessa käytiin läpi kotimaisen elintarvikkeiden käytön hyötyjä ja aluetaloudellista merkitystä sekä selvitettiin laatu- ja puhtauskriteerien käyttöä kilpailutuksissa. Seminaarissa oli mukana 13 ruokapalvelu- ja hankintapäällikköä.

Sihteeriretki Pohjois-Savoon

Kesän kohokohta olin tuottajayhdistysten sihteeille 28.-29.6. järjestetty opintomatka Savoan. Suonenjoella tutustuimme Osuuskuunta Maitomaahan, Peltolan Juustolaan sekä marjanviljelyyn. Mansikkakausi oli juuri aluillaan ja näimme ja kuulumme alan viimeiset

kuulumiset. Työvoima tulee nykyään lähes poikkeuksetta ulkomailta. Kauniin kesäillan vietimme risteillen m/s Ukko -laivalla. Seuraavana päivänä tutustuimme Ponsen tehtaisiin Vieremällä. Retkellä oli mukana 20 osallistujaa.

Lasten maatalousnäyttelyt Isojoella

MTK-Isojoki järjesti 70-vuotisjuhlan raikkaasti markkinahumussa 2. heinäkuuta Lasten maatalousnäyttelyjen merkeissä. Aamu avattiin kakkukahveilla, joissa yhdistyksen pitkäaikainen sihteeri Alpo Westerbacka kävi läpi yhdistyksen toimintaa eri vuosikymmenillä.



Isojoella juhlittiin yhdistyksen 70-vuotista taivalta Lasten maatalousnäyttelyiden merkeissä.

Asunomessut

MTK-Etelä-Pohjanmaa oli mukana Seinäjoen asunomessuilla 8.7.-7.8.2016 esitellen ja markkinoiden suomalaista ruokaa sekä puunkäyttömahdollisuuksia. Messuosastoa ylläpidettiin yhdessä alueen tuottaja- ja



Moottorisahalla veistetty metso oli MTK-osaston toinen pääpalkinto asunomessuosastolla.



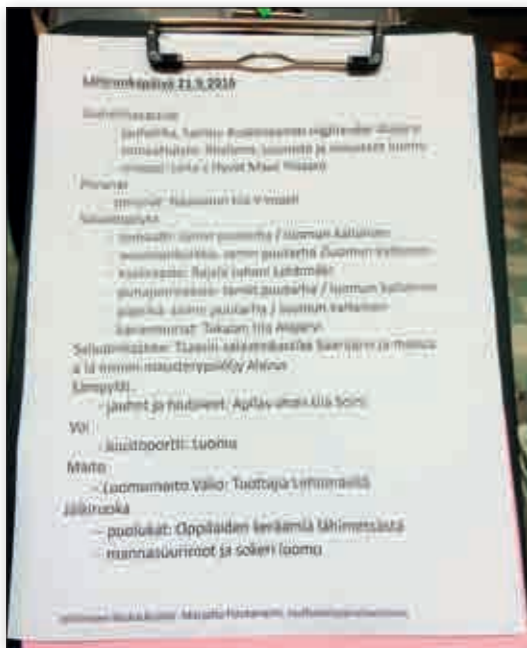
Järjestöagronomi Kaisa Pihlaja ja kenttäpäällikkö Ari Perälä pitelemässä sadetta ensimmäisenä asuntomessupäivänä. Montaa sadepäivää asuntomessukuukauteen ei onneksi osunut.

metsänhoitoyhdistysten kanssa. Paikalla oli päivittäin yksi toimihenkilö sekä 1-3 vapaaehtoisena osallistunutta yhdistysaktiivia. Messuvieraita houkuteltiin osastolle messuarvonnan avulla. Arvontakysymykset koskivat ruoan alkuperämerkintöjä sekä suomalaisten metsien hakkuumahdollisuuksia. Kysymykset herättivät paljon keskustelua ja messujen aikana täytettiin yhteensä 3559 arvontalomaketta. Keskustelujen yhteydessä hämmästytti sekä kuluttajien kiinnostus, että hatara tietopohja. Messut osoittivatkin jälleen kerran, kuinka suuri tarve järjestön tekemälle aktiiviselle kuluttajatyölle on.

Kuukauden yhtämittainen jakso messuilla vaati paljon talkooväkeä yhdistyksistä, kiitokset siitä panoksesta!

Lähirookapäivä Taimelan koululla

Lehtimäen Taimelan koululla järjestettiin 21. syyskuuta lähirookapäivä. Päivän aikana koululaisille tarjottiin täysin kotimaisista raaka-aineista valmistettu lähirooka-annos.



Lehtimäen Taimelan koulussa vietettiin syyskuussa herkullista lähirookapäivää.

Pääröökana oli Koskenvarren Highlandin lihasta valmistettu jauhelihakastike ja keitetyt perunat. Pisimmän matkan ruokapöytään oli käynyt Ylistarossa valmistettu sinappi sekä Saarijärvellä valmistettu salaattinkastike. Maistuvan ruokailun yhteydessä lapset opettelivat myös tunnistamaan alkuperämerkintöjä.

Jäsenmatka Itävaltaan

Tuottajaliittojen jäsenmatka suuntasi tällä kertaa Itävaltaan 6.-11. lokakuuta. Matka suuntasi alppimaisemiin Salzburgin osavaltion alueelle. Ryhmä majoittui Zell am Seen historiallisessa lomakaupungissa. Matkan ohjelmassa oli mm. juustolaa, paikallista panimoa sekä luomumaitotilaan ja paikalliseen tuottajayhdistystoimintaan tutustumista. Maisemia ihailtiin ylhäältä Kitzsteinhornin huipulta. Historiallista kulttuurintuntemusta kasvatettiin pistäytymällä Saksan puolella Adolf Hitlerille rakennetulla Kotkanpesällä. Matkalla oli mukana 13 eteläpohjalaisten jäsentä.



Tuottajaliittojen jäsenmatka suuntasi vuonna 2016 Itävaltaan.

Puheenjohtajien ja sihteerien koulutuspäivä

Syksyn koulutuspäivä pidettiin Hotelli Sorsanpesän tiloissa 13.10 ja esillä oli liiton ajankohtaisasioiden lisäksi vahvasti MTK:n tulevaisuusasiakirjan tekeminen meidän osaltamme. Työtä oli ohjaamassa keskusliitosta Anna-Liisa Knuuti, Meri Remes ja Heli Mutkala-Kähkönen. Koulutuspäiville osallistui 52 yhdistysaktiivia.



Tulevaisuustyöpaja sai väen mielteliäksi puheenjohtajien ja sihteerien syksyn neuvottelupäivillä.

Lomitusseminaari

Lokakuun 24. päivä järjestettiin Elinkeinotalolla Lomitusseminaari. Seminaarissa käytiin läpi muuttuneen lomituspalvelulain lopputuloksia. Lisäksi perehdyttiin maakuntauudistuksen mukanaan tuomiin muutoksiin

lomituksen järjestelyissä sekä pohdittiin tulevaisuuden maatilojen lomitusstarpeita. Mukana seminaarissa oli 16 henkeä.



Muuttuneen lomituspalvelulain tiimoilta järjestettiin useita koulutuksia ja infotilaisuuksia vuoden 2016 aikana.

Miten luen tilinpäätöstä -koulutus

Moni maatalousyrittäjä on mukana maatalousalan järjestöjen ja yhtiöiden hallinnossa. Miten näiden tai oman yrityksen tilinpäätöksiä luetaan? Tähän kysymykseen pyrittiin vastaamaan 2. marraskuuta Elinkeinotalolla järjestetyllä koulutuksella, jossa puhujina olivat aluejohtaja Aino-Maija Siren PLU:sta ja Satu Kallioniemi ProAgrialta. Koulutuksessa oli 33 osallistujaa.

Yhtiöittämisspäivä

Maatilan yhtiöittämistä harkitseville tuottajille järjestettiin 29.11. koulutuspäivä, jossa käytiin läpi yhtiöittämiseen liittyviä hyviä puolia ja haasteita. Tilaisuuden pääpuhujana oli johtaja Timo Sipilä MTK:sta. Lisäksi puheenvuoron käytti Laila Luoma ELY-keskuksesta ja



Maatilan yhtiöittämisspäivä veti Elinkeinotalon salin täyteen väkeä.



Liitto tilasi myyntiin jäsenilleen kotimaisia No Farms No Food -pipoja. Pipomainontaa ei tehty turhan vakavalla otteella.

Mela-asiamies Heikki Mäkirintala. Kokemuksia omasta jo yhtiötetystä toiminnasta kävi kertomassa viljelijä Juha Vuorela Koskenojan tila Oy:stä. Päivässä oli mukana 83 osallistujaa.

C-alueen liittojen yhteistyö v. 2016

Vuonna 2016 pohjoisen tukialueen eli C-alueen tuottajaliitot pitivät kaksi yhteistä kokousta. C-liittojen puheenjohtajaksi valittiin Juha Paaajnen Etelä-Savosta. Sihteerin tehtäviä hoiti MTK Keski-Suomen toiminnanjohtaja Anja Kettunen. Kokoukseen kutsuttiin alueen MHY ja MTK -liittojen valtuuskunnan jäsenet sekä C-alueelta olevat edustajat MTK johtokunnassa. Kokousaika ja asialista laitettiin tiedoksi myös varajäsenille.

C-liittojen kevätkokous pidettiin 31.3. Rajalan Riisessä Pihtiputaan Elämäjärvellä. Kokouksen alkuun Minna-Mari Kaila piti katsauksen ajankohtaisiin asioihin, jossa pääkohdat olivat MTK:n toimet kehysriihessä ja kannattavuuskriisin hoitamisen keinot. Kokouksessa keskusteltiin taloustyöryhmän jäsenmaksuesityksestä ja sen vaikutuksista, tehtiin aloite jäsenmaksusta sekä käsiteltiin valtuuskunnan kevätkokouksen asiakohdat. Kokouksessa otettiin esille myös metsätilojen sukupolvenvaihdojen edistämismallit.

Toinen C-liittojen kokous pidettiin 10.11. Pohjois-Savossa Haapaniemen matkailutilalla Iisalmissa. Kokouksen alkuun Perttu Pyykkönen MTK:sta kertoi järjestöremontti-hankkeesta, joka pyrkii vastaamaan järjestön toimintaympäristön muutokseen. Järjestöremontti etsii vastauksia tulevaisuuden edunvalvonta- ja järjestötoimintaan sekä pohtii MTK:n vaikuttamismahdollisuuksien turvaamista aluetasolla. Keskiössä on toiminta, mutta myös sen rahoittaminen. Selvityksessä analysoidaan kolme liittoa MTK-Uusimaa, MTK-Etelä-Pohjanmaa ja MTK-Pohjois-Karjala. Tavoite, että ehdotus kehittämis-



Liiton tiedotuslehti sai uuden ilmeen ja ilmestyi kahdesti vuoden aikana.

ohjelmaksi on valmis 2017 vuoden syysvaltuuskuntaan. Selvityksessä haetaan ennemmin uusia toimintamalleja kuin uusia rakenteita.

Pyykkösen esitys synnytti vilkkaan keskustelun mm. maataloustuottajayhdistysten tilanteesta; jäsenet vähenevät, maksurästejä syntyy, yhdistysten toiminta hiipuu ja isoja tiloja eroaa. Kokousasioina todettiin valtuuskunnan edellisen kokouksen päätökset, keskusteltiin järjestöuudistuksesta, jäsenmaksuista ja sen malleista, käsiteltiin valtuuskunnan kokouksen asiat ja kuultiin ajankohtainen metsäpoliittinen katsaus. Todettiin aiheelliseksi avata metsäedunvalvonnan kustannukset sekä liittokokouksen maksun alentamisesitys.

Liiton Tiedotuslehti

Liiton päivitetyn viestintäsuunnitelman mukaisesti Liiton tiedotuslehti "Etelä-Pohjanmaan maataloustuottaja" julkaistiin uudessa muodossaan ja kaksi kertaa vuoden aikana. Kevään lehdessä keskityttiin jaksamiseen ja hyvinvointiin. Syksyn tiedotuslehti omistettiin maaseutunurille ja valtakunnalliselle Syysparlamentille.



KERTOMUS TEURASTAMOTOIMINNAN TARKKAILUSTA 2016

Itikka Osuuskunnan hallintoneuvosto antoi vuodelle 2016 teurastamotoiminnan tarkkailun Atria Oy:n teurastamoilla Nurmassa, Kauhajoella ja Jyväskylässä MT-liittojen tehtäväksi. Toimintatapaa päivitettiin vastaamaan paremmin tämän päivän vaatimuksia ja mukaan tuli uusi teurastamo ja uusi MT-liitto. Kaikki liitot ovat mukana vuosittain.

Mukana tarkkailutoiminnassa oli MTK-Etelä-Pohjanmaa, MTK-Keski-Pohjanmaa, MTK-Keski-Suomi, MTK-Pirkanmaa, MTK-Pohjois-Savo, MTK-Satakunta ja MTK-Varsinais-Suomi.

Tarkkailu on edelleen järjestetty siten, että maataloustuottajain yhdistykset tai liitot ovat kukin vuorollaan määrätyn kuukauden aikana valinneet kaksi henkilöä suorittamaan tämän tehtävän.

Tarkkailu on toimitettu ajankohdasta teurastamoille ilmoittamatta.

Tarkkailijoille on varattu tilaisuus seurata teurastelinten punnitusta, luokitusta, käsittelyä ja teurastamon toimintaa kokonaisuudessaan. Tarkkailijat ovat vuorollaan laatineet havainnoistaan pöytäkirjan. Tarkkailijoilla ei ole ollut teurastamotoiminnasta huomauttamista. He ovat pitäneet teurastamotoimintaa asiallisena ja hyväksyttävänä.

HANKETOIMINTA

Maaseutu Tutuksi

Kaksivuotinen Maaseutu Tutuksi-hanke käynnistyi 1. marraskuuta. Hankkeen tarkoituksena on muodostaa maataloutta ja maaseutuammattaja tutuksi tekevien toimijoiden verkosto. Hanke on neljän Leader-yhdistyksen (Aisapari, Kuudesta, Liiveri, Yhyres) yhteisrahoituksella toimiva hanke.

Yhä harvemmalla maakuntamme asukkaalla, etenkin lapsella, on enää suoraa kontaktipintaa maatalouteen ja maaseutuelinkeinoihin.

Hankkeen aikana pyritään muodostamaan kattava tilojen ja toimijoiden verkosto tekemään maaseutua tuntuksi. Lisäksi tämän verkoston avulla toimijat saavat vertaistukea ja kannustusta työhön. Hankkeessa toimivalle

verkostolle järjestetään esiintymis- ja viestintäkoulutuksia sekä tarjotaan apumateriaalia erilaisten tapahtumien ja tempausten järjestämiseen. Vierailupäivien lisäksi verkoston jäsenet voivat esimerkiksi vieraila lasten ja nuorten parissa sekä erilaisissa tapahtumissa kertomassa puhtaasta lähiruokatuotannasta tai kertoa toiminnastaan sosiaalisessa mediassa. Hankkeessa panostetaan erityisesti sähköisen viestinnän kehittämiseen.

Hankepäällikkö Helena Mörö aloitti työssään 1. marraskuuta. Vuonna 2016 hankkeessa on valmistettu materiaalia vierailuiden ja esiintymisten tueksi, sekä kerätty aktiivista toimijaverkostoa maakunnan alueelle. Joulukuun lopussa tiloja oli ilmoittautunut vapaaehtoisiksi noin 20 ympäri Etelä-Pohjanmaata. Joulukuun aikana hanke julkaisi omaa joulukalenteria sosiaalisessa mediassa.



VARAVOIMAA FARMARILLE ETELÄ-POHJANMAALLA -HANKE

Apuja kriisiin maksutta

Varavoimaa Farmarille Etelä-Pohjanmaalla-hanke alkoi 1.11. Hankkeen tavoitteena on toimia tilatason ensiapuna yrittäjien jaksamiseen, hyvinvointiin, talouteen ym. liittyvissä vaikeuksissa. Tarvittaessa ohjataan eteenpäin eri asiantuntijoille. Tarkoituksena on saada avun hakemisen kynnyksestä madallettua.

Hankkeen käynnistysvaiheessa tehtiin tiedotusta tiiviisti eri tahoille. Yhteistyötahojen kanssa luotiin kontakteja. Maaseudun Tulevaisuus, Järviseudun Sanomat, Viiskunta, Epari -lehdissä on ollut juttuja hankkeesta. Laadittiin toimintamalli, miten toimitaan, kun herää huoli maatalousyrittäjän jaksamisesta. Mallia on esi-

telty yhteistyötahoille ja sitä on käyty läpi erilaisissa tilanteissa.

Hymy-hankkeen kanssa aloitettiin Varhaisen välittämisen toimintamallin laatiminen Kauhavan alueelle, missä malli pilotoidaan.

Eri tilaisuuksissa on käyty esittelemässä hanketta ja sen toimintaa.

Hankepäällikkö Marja Lamminen aloitti työssään 1. marraskuuta. Ensimmäisiä tilakäyntejä tehtiin jo ennen vuodenvaihdetta. Yhteydenottoja oli enemmänkin, mutta ne eivät toistaiseksi johtaneet tilakäynteihin. Yhteistyötahoilta tuli tiedusteluja, miten huolen heräessä toimitaan.



Hankepäälliköt Marja Lamminen (vas) ja Helena Mörö aloittivat hyvillä mielin kaksivuotisprojektinsä vatureina marraskuun alussa.

3.5 JÄRJESTÖTYÖ 2016

MAATALOUSTUOTTAJAYHDISTYSTEN TOIMINTA

MTK-Etelä-Pohjanmaan alueen yhdistyksillä oli vuonna 2016 jälleen runsaasti toimintaa. Yhdistykset toteuttivat perinteiseen tapaan esimerkiksi kokouksia ja koulutustilaisuuksia, juhlia sekä virkistyspäiviä jäsenilleen. Lisäksi yhdistykset tekivät kunnallistason edunvalvontatyötä järjestämällä tapaamisia kunnallisten luottamushenkilöiden ja virkamiesten kanssa. Tuottajayhdistykset ottivat myös kantaa alueellisiin asioihin kuten kaavoitukseen ja tuulivoimaloiden sijoitukseen.

Yhdistysten kevät- ja syyskokoukset

Yhdistysten kokouksissa on ollut yhteistyötahojen puheenvuoroja sekä liiton toimihenkilöt ovat alustaneet ajankohtaisista maatalouspoliittisista ja järjestöasioista. Kevätkokouksien pääaiheita olivat traktorimarssi ja sen tavoitteet, yrittäjätulon aleneminen, aluehallintouudistus ja lomitus. Syyskokouksien pääteemoiksi nousi viljelijöiden jaksaminen, kuluttajien kohtaaminen ja maakuntauudistus.



Yhdistysten kevätkokouksien käynnistyminen Kyrönmaan yhdistysten yhteiskokouksella.

Kylvöjen siunaukset, sadonkorjuun kiitosjuhlat ja kirkkopyhät

Kylvöjen siunauksia, sadonkorjuun kiitosjuhlia ja kirkkopyhiä on pidetty useiden tuottajayhdistyksen toimesta joko yksin tai yhteistyössä muiden kanssa. Tilaisuudet ovat arvokas osa pitkää tuottajayhdistysten perinnettä kunnioittaa ja kiittää luontoa ja luojaa antimistaan.

Laskettelu- ja ulkoilutapahtumat sekä kuntoilutoiminta

Tuottajayhdistykset ovat järjestäneet yhteistyössä laskettelupäiviä ja muita koko perheen virkistystapahtumia. Yhdistyksillä on ollut myös jumppa- ja vesijumpparyhmiä sekä esimerkiksi paikallisia kuntosali- ja uimahallijäsenetuja.

Tuki- ja verokoulutukset

Tuottajayhdistykset ovat järjestäneet tuki- ja maatalousverokoulutuksia jäsenilleen. Tämän lisäksi tuottajayhdistykset ovat antaneet jäsenilleen tukea EU-avustajien muodossa varmistaen näin kaikille tuenhakijoille apua tarvittaessa.

Uusien yrittäjien huomioiminen

Useat yhdistykset huomioivat uusia yrittäjiä muistamalla heitä lahjalla tai stipendillä kokouksien yhteydessä. Myös koulusta valmistuneita on muistettu useissa yhdistyksissä.

Tilavierailut sekä muu kuluttajatyö

Tuottajayhdistykset järjestivät paikallisia avointen ovien maatilapäiviä ja tilavierailuja koululaisryhmille sekä muille kuluttajille. Useat yhdistykset ovat myös vierailleet kouluissa kertomassa maatalon arjesta, suomalaisen ruoan tuottamisesta ja alkuperämerkinnöistä. Lisäksi monet yhdistykset tekivät yhteistyötä lahjoittamalla kotimaisia raaka-aineita perusopetusten kotitalousryhmien käyttöön. Tämän työn tueksi aloitti loppuvuodesta liiton hanke Maaseutu Tutuksi.



Kauhajoen maaseutunuoret järjestivät maatalousoppilaitoksen kanssa yhteistyössä Päivä Maalla -tapahtuman paikkakunnan päivähoitolapsille ja koululaisille.

Piirimieskokoukset

Pääosalla yhdistyksistä on edelleen olemassa piirimiesjärjestelmä ja nämä yhdistykset ovatkin järjestäneet piirimieskokouksia ja -iltoja. Tilaisuuksien teemoina on ollut yhdessäolo ja virkistytymisen, mutta on myös käyty läpi ajankohtaisia asioita.

Seutukunnalliset yhteistyö- ja aluepalaverit

Yhdistykset järjestivät seutukunnittain mm. aluekokouksia ja muita yhteispalavereita. Aluekokouksissa pohjustettiin luottamushenkilövalintoja ja käsiteltiin seutukuntien yhteistoimintaa ja seutukunnallisten tilaisuuksien järjestämiseen liittyviä asioita. Yhdistykset järjestivät useita yhteisiä seutukunnallisia retkiä, koulutustapahtumia ja viihteellisiä tilaisuuksia. Yhdistysten välistä yhteistyötä ovat lisänneet myös yhdessä järjestetyt syys- ja kevätkokoukset.



MAASEUTUNUORTEN TOIMINTA

Imon agrologiopiskelijöiden saunailta Nuijaladossa

Maaseutunuorten valiokunta kutsui Ilmajoen agrologiopiskelijät perinteiseen tutustumissaunailtaan Ilmajoen Nuijaladolle 9. helmikuuta. Illan aikana keskusteltiin MTK:sta ja maaseutunuorten toiminnasta sekä pohdittiin maatalouden työllisyysmahdollisuuksia. Paikalla oli nelisenkymmentä osallistujaa.

Maaseutunuorten vaikuttajavalmennus 2015-2016

Kolmen vuoden välein järjestettävään maaseutunuorten vaikuttajavalmennukseen osallistui Etelä-Pohjanmaalta Janne Autio Korpesjärveltä, Petter Sandelin Nurmasta, Jenna Syrjälä Ähtäristä sekä järjestöagronomi Kaisa Pihlaja Jalasjärveltä. Koulutus kesti yhteensä 10 vuorokautta sisältäen kolme Helsingissä järjestettyä

Messut ja näyttelyt

Yhdistykset ovat olleet näkyvillä paikallisilla markkinoilla ja messutapahtumissa. Omilla kojuilla on jaettu tietoa kotimaisesta ruoasta ja maaseudun elinkeinoista. Yhdistysten väkeä oli myös Asuntomessuilla liiton apuna.

Yhdistysten juhlat

Maataloustuottajain Tiistenjoen yhdistys juhli 80-vuotisjuhlaansa 2.7. kesäteatterin merkeissä ja Evijärven yhdistys juhli 70-vuotisjuhlaansa 16.10. kirkkopyhää viettämällä. MTK-Isojoen 70-vuotisjuhlat pidettiin 2.7. Lasten maatalousnäyttelyiden merkeissä.

koulutuskertaa sekä tutustumismatkan Brysseliin EU-tason edunvalvontaan.

Maaseutunuorten kevätparlamentti

Maaseutunuorten valtakunnallinen kevätparlamentti järjestettiin 12.-13. helmikuuta Helsingissä. Kevätparlamentti käytiin tulevaisuustyöpajan merkeissä.

Matka Amsterdamiin

Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Österbotens Svenska Producentförbundin nuorten yhteinen kevätretki suuntautui tänä vuonna Hollantiin 7.-10. huhtikuuta. Matkan järjestäminen oli MTK-Etelä-Pohjanmaan vastuulla. Vierailukohteina olivat esimerkiksi Jansen Poultryn siipikarjalaitteistotehtaan, munituskanalaan, Lelyn lypsyrobotitehtaan ja maitotilaan. Myös Keukenhofin tulppaaniloisto tuli matkasurueelle tutuksi. Osallistujia retkellä oli yhteensä 19 henkeä.



Maaseutunuoret tutustuivat huhtikuussa Hollannin maatalouteen.

Maaseutunuorten kesätapaaminen

Maaseutunuorten kesätapaaminen järjestettiin 3.8. Tuurissa hyötyä ja hupia yhdistäen. Ylimääräinen energia purettiin heti alkuunsa Le Tuuri Parcin köysiseikkailuradalla. Radalta siirryimme Tuuri Resortsiin, jossa kävimme LähiTapiolan Sankarikoulutuksen muodossa läpi alkusammutustaitoja. Loppuilta jatkui, syöden, saunoen, paljutellen ja uimahyppyharjoituksin. Kesätapaamisessa oli mukana 23 nuorta.

Syysparlamentti Seinäjoella

Koko maata kiertävä Maaseutunuorten valtakunnallinen Syysparlamentti järjestettiin tällä kertaa Seinäjoella 10.-12. marraskuuta. Parlamenttiin osallistui yhteensä yli 130 maaseutunuorta. Pääteemoina Syysparlamentissa oli ammattitilpeys ja yrittäjämäinen asenne. Torstain vierailupäivänä maaseutunuoret tutustuivat Atrian tuotantolaitokseen, Finn milk Oy:n toimintaan sekä Kyro Distilleryyn. Illemmalla otettiin vielä Sorsanpesällä mittaa Sorsapallon mestaruuskilpailuissa. Perjantain ohjelmassa oli valiokuntaroast, ammatilliset työpajat sekä Juustoportin yrittäjystarina. Lauantaina keskityttiin alkavan satavuotisjuhluvuoden tapahtumiin. Parlamentti oli iso ja onnistunut ponnistus etenkin Etelä-Pohjanmaan maaseutunuorten valiokunnalta. Siitä suuret kiitokset kaikille aktiiveille!



Maaseutunuorten kesätapaamisessa Jussi Knuutila kertaamassa alkusammutustaitoja.



Finnmilk oli yksi Maaseutunuorten syysparlamentin tutustumiskohteista



Valiokunta osallistui valtakunnallisen syysparlamentin toteutukseen esimerkiksi mainostamalla tapahtumaa videonpätkillä. Tässä isäntä Jussi (Marko Peräsaari) toivottelee väkeä tervetulleheksi kemuuhinsa.

Pikkujoulut

Maaseutunuorten pikkujouluja vietettiin 40 nuoren voimin Duudsonit Activity Parkin tiloissa. Ruokailun, saunomisen ja rennon yhdessäolon lomassa nuoret valitsivat yksimielisesti **Anni Petmanin** edustajakseen liiton johtokuntaan kaudelle 2017-2019.

KURSSIT JA KOULUTUS

Kertomusvuoden aikana ovat seuraavat henkilöt olleet MTK-Etelä-Pohjanmaan Liiton järjestämällä kurseilla.

Sihteerien perehdyttämisspäivä 25.4.2016

Osallistujat:

Uusitalo Arto, Ilmajoki
Tohni Terhi, Soini
Kasari Taina, Jalasjärvi
Ylinen Anu, Alavus
Aleksi Merja, Kauhajoki
Mannila Miia, Liitto
Vierula Seija, Liitto

Piispan tapaaminen

Maaseutunuorten valiokunnan ja Lapuan hiippakunnan piispa **Simo Peuran** sekä piispatar **Anni Peuran** perinteinen joulutapaaminen järjestettiin Korttesmäen broileritilalla. Piispariskunta tutustui Jussi Korttesmäen johdolla broilerin elämään. Kahvittelun lomassa keskustelu soljui maaseutuyrittäjien hyvinvoinnista kullattajatyön merkitykseen ja yrittäjien sekä virkamiesten välisen vuoropuhelun sujuvoittamiseen.

Valiokunnan ja Risto Lahden vierailu Pamauksen tilalla

Valiokunta kutsui syksyllä ministeri Tiilikaisen erityisavustajana aloittaneen ilmajokisen Risto Lahden vierailulle Jenna ja Aki Syrjälän viljelemälle Pamauksen maitotilalle Ahtäriin. Navettavierailun ohessa keskusteluihin nousivat esimerkiksi käynnissä oleva eläinsuojelulainsäädännön uudistus, kivunlievityksen käyttöoikeudet eläimille kivuliaissa toimenpiteissä sekä tulevaisuuden tila- ja rakennekehitys.



Maaseutunuorten valiokunta tapasi ministeri Tiilikaisen erityisavustajan Risto Lahden Jenna ja Aki Syrjälän maitotilalla navettavierailun ja ajankohtaiskeskustelun merkeissä.

Joulutulet

Maaseutunuorten perinteiset joulutulet syttyivät jo 24. kerran ympäri Suomea. Etelä-Pohjanmaalla tulia poltettiin yhteensä 9 eri maaseutunuorten kerhon tai tuottajayhdistyksen toimesta.



3.6. LIITON TALOUS

MAATALOUSTUOTTAJAIN E-P:N LIITTO TILINPÄÄTÖS 31.12.2016

TULOSLASKELMA

VARSINAINEN TOIMINTA

TUOTO

KOULUTUS- JA VALISTUSTOIMINTA

	1.1.-31.12.2016		1.1.-31.12.2015	
Opisto- ja tarviketuotot	18 463,76		15 574,50	
MSL suoritukset	1 043,75		1 125,75	
Muut koulutustuotot	0,00		0,00	
Riskienhallintayhteistyö	9 769,65		10 624,39	
Vuosikertomusilmoitustuotot	1 320,00		1 160,00	
Muut ilmoitustuotot	4 440,00		5 865,00	
Melan kulukorvaus	1 560,00		1 560,00	
Muut varsinaisen toiminnan tuotot	1 233,44		1 205,92	
Hankkeen tuotot	19 839,19	57 669,79	0,00	37 115,56
KULUT				
PALKAT JA PALKKIOT				
Toimihenkilöiden palkat	256 390,98		229 963,15	
Lomapalkkavelan muutos	7 375,00		-1 974,00	
Luottamushenkilöiden palkkiot	43 560,00		40 900,00	
Muut palkat ja palkkiot	0,00	307 325,98	0,00	268 889,15
SOSIAALIKULUT				
Sotu, toimihenkilöt	5 554,22		4 881,49	
Sotu, luottamushenkilöt	0,00		0,00	
Sotu, muut	0,00		0,00	
Tapaturma- työttömyys- ja ryhmäh.vak.	7 161,58		5 868,65	
Eläkesäätiösiirto	47 824,53		39 953,53	
Eläkesäätiövaraus	0,00		0,00	
Työeläkevakuutusmaksu -hankkeet	2 178,53		0,00	
Työpaikkaruokailu	5 719,77		5 303,60	
Työterveyshuolto	1 433,40		685,00	
Muut henkilöstösivukulut	1 439,65	71 311,68	1 049,90	57 742,17
POISTOT				
Poistot koneista ja kalustosta	2 209,94	2 209,94	2 647,58	2 647,58
VUOKRAT				
Yhtiövastikkeet	20 626,00		26 355,00	
Muut vuokrat	1 339,20	21 965,20	1 339,20	27 694,20
KOULUTUS- JA KURSSITOIMINTA				
Opisto- ja tarviketulut	23 442,16		21 460,68	
Toimihenkilöiden koulutus	3 568,10		3 255,23	
Luottamushenkilöiden koulutus	6 709,50		10 964,67	
Muu kurssitoiminta	3 670,81	37 390,57	1 040,96	36 721,54
MATKAKULUT				
Matkakulut, toimihenkilöt	18 535,11		19 146,24	
Matkakulut, luottamushenkilöt	24 428,70		26 947,09	
Matkakulut, muut	100,70	43 064,51	799,00	46 892,33
KOKOUKSET				
Yleiset kokoukset	3 714,15		3 735,06	
Muut kokoukset ja tilaisuudet	1 538,61	5 252,76	2 274,90	6 009,96
PAINATUSKULUT				
Vuosikertomus	4 501,20		4 811,20	
Muut painatukset	7 082,88	11 584,08	7 119,97	11 931,17
JOHTOKUNTA, VALIOKUNNAT				
Johto- ja valiokunnat		7 116,98		4 583,21

TOIMISTOKULUT

Postikulut	10 087,46		8 612,37	
Puhelinkulut	1 366,85		1 583,84	
Matkapuhelinkulut	2 527,93		2 020,05	
ATK-Kulut	11 961,76		8 927,79	
Toimistotarvikkeet	1 390,43		1 313,06	
Kirjanpito/palkanlaskenta	1 240,00		1 364,00	
Ammattikirjallisuus ja lehdet	1 744,80		2 374,74	
Viestilehti ja Maaseudun Tulevaisuus	1 222,00		1 270,50	
Leasing-vuokrat	3 090,20		3 128,60	
Muut toimistokulut	1 573,66	36 205,09	1 887,38	32 482,33
HUONEISTOKULUT				
Muut huoneistokulut/Siivous		4 887,63		4 635,59
SUHDETOIMINTA				
Merkkipäivät ja muut lahjat	330,00		0,00	
Muut tilaisuudet ja suhdetoiminta	8 726,75	9 056,75	7 652,86	7 652,86
JÄSENMAKSUT				
Jäsenmaksut MTK:lle	309 685,00		309 685,00	
Muut jäsenmaksut	20,00	309 705,00	0,00	309 685,00
VAKUUTUKSET				
Vakuutukset		829,63		798,55
Muut vakuutukset		559,30		320,00
MUUT VARSINAISEN TOIM.KULUT				
Järjestötaapatumat	20 727,74		10 773,53	
Luottamushenkilöretket	3 835,6		0	
Muut varsinaisen toiminnan kulut	24 067,68	48 631,02	19 031,55	29 805,08
KULUT		917 096,12		848 490,72
TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		-859 426,33		-811 375,16
VARAINHANKINTA				
TUOTO				
JÄSEN- JA KANNATUSMAKSUT				
Jäsenmaksut yhdistyksiltä	707 025,00		707 025,00	
Jäsenmaksut yhteisöiltä	64 438,02	771 463,02	66 469,39	773 494,39
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA				
TUOTO				
Vuokratuotot	129 407,94		127 583,14	
Osinkotuotot	55 534,98		56 590,23	
Korkotuotot	33 890,96		40 147,24	
Muut sijoitusten tuotot	0,00	218 833,88	0,00	224 320,61
KULUT				
Yhtiövastikkeet	77 950,08		98 322,84	
Korko- ja lainakulut	7 073,61		9 547,10	
Muut sijoituskulut	805,63	85 829,32	12 241,50	120 111,44
SIJOITUSTOIMINTA/TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		133 004,56		104 209,17
TILIKAUDEN TULOS		45 041,25		66 328,40
SIIRROT RAHASTOON				
Tukirahastosiiirto	0,00		33 000,00	
Käyttörahastosiiirto	0,00		33 000,00	
Perusrahastosiiirto	0,00	0,00	0,00	66 000,00
YLI- / ALIJÄÄMÄ		45 041,25		328,40

TASE	1.1. - 31.12.2016		TASE 1.1. - 31.12.2015	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS				
Kalusto 1.1.2016	7 942,74		10 590,32	
Lisäys	897,00		0,00	
Poisto	<u>-2 209,94</u>	6 629,80	<u>-2 647,58</u>	7 942,74
Osakkeet ja osuudet		741 528,68		741 528,68
Arvopaperit		957 951,43		1 195 205,02
LAINASAAMISET				
Liittotili		2 714 965,37		2 791 105,56
RAHOITUSOMAISUUS				
Myyntisaamiset	0,00		119,40	
Lainasaamiset	0,00		0,00	
Jäsenmaksusaamiset	4 531,50		3 176,50	
Muut saamiset	0,00		0,00	
Siirtosaamiset	19 839,19		1 355,66	
Rahat ja pankkisaamiset	<u>179 783,42</u>	204 154,11	<u>107 634,25</u>	112 285,81
VASTAAVAA		<u>4 625 229,39</u>		<u>4 848 067,81</u>
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Tukirahasto	1 764 177,26		1 764 177,26	
Perusrahoisto	117 573,24		117 573,24	
Käyttörahoisto	1 938 371,99		1 938 043,59	
Käyvän arvon rahasto	-267 253,59		0,00	
Tilikauden ylijäämä	<u>45 041,25</u>	3 597 910,15	<u>328,40</u>	3 820 122,49
VIERAS PÄÄOMA, lyhytaikainen				
Saadut ennakot	0,00		0,00	
Ostovelat	8 910,03		13 493,30	
Ennakonpidätysvelka	18 553,95		16 927,34	
Sotu-velka	527,99		400,87	
Lomapalkkavelka	46 799,41		39 424,41	
Työttömyysvak.maksuvelka	2 200,01		1 101,46	
Lyhytaikaiset velat	944 235,44		952 161,83	
Muut siirtovelat	<u>6 092,41</u>	1 027 319,24	<u>4 436,11</u>	1 027 945,32
VASTATTAVAA		<u>4 625 229,39</u>		<u>4 848 067,81</u>



EY
Building a better
working world

Ernst & Young Oy
Tiedekatu 2 (D-talo)
00320 Seinäjoki
Finland

Puhelin 0207 280 190
www.ey.com/fin
Y-tunnus 2204039-6,
kotipaikka Helsinki

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Maataloustuottajain Etelä-Pohjanmaan Liitto MTK-Etelä-Pohjanmaa ry:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Maataloustuottajain Etelä-Pohjanmaan Liitto MTK-Etelä-Pohjanmaa ry:n (y-tunnus 0209365-0) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1. - 31.12.2016. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiämme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat johtokunnan velvollisuudet

Johtokunta vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Johtokunta vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Johtokunta on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonemme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

**EY**Building a better
working world

- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko johtokunnan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidemme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Seinäjoella 22. maaliskuuta 2017


Tatu Huhtala
KHT


Jani Mäkelä
HT

A member firm of Ernst & Young Global Limited

2(2)

Maataloustuottajain Etelä-Pohjanmaan Liitto MTK – Etelä-Pohjanmaa r.y.**Tilinpäätös 1.1. - 31.12.2016****Tilinpäätösmerkintä**

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Seinäjoki, 22.3.2017


Tatu Huhtala, KHT


Jani Mäkelä, HT



Osuuskunta
MAITOSUOMI



4. TUOTTAJAIN KAUPALLISET JÄRJESTÖT 2016

ATRIALAISTEN YHTIÖIDEN VUOSI 2016

Atrian viime vuoden toiminnan keskiössä oli kotimaisuuden korostaminen ja jäljitettävyyden, perusliiketoiminnan kannattavuuden parantaminen, liikevaihdon kasvattaminen kannattavien tuotteiden ja uutuusien kautta sekä Venäjän liiketoimintojen tervehdyttäminen. Tavoitteet etenivät vain tyydyttävästi. Erityisen ilahduttava oli Baltian liiketoiminnan selvä tulosparannus. Tappioksi on taas luettava sekä Skandinavian ja Suomen tulosten selvä heikennys. Lisäksi Atria perhetilan brändäys eteni mukavasti.

Atrian liikevaihto nousi viime vuonna ollen 1.351,8 M€ (1.340,2) ja liikevoitto oli ilman kertaeriä 31,4 M€ (36,1). Tunnusluvut liiketoiminta-alueittain ja ilman kertaeriä olivat seuraavat: Atria Suomen liikevaihto oli 932,3 M€ (929,0), Skandinavian 343,4 M€ (330,5), Venäjän 71,8 M€ (75,1) ja Baltian 34,4 M€ (32,9). Atria Suomen liikevoitto oli 24,2 M€ (29,8), Skandinavian 7,0 M€ (12,8), Venäjän -0,7 M€ (-2,1) ja Baltian 1,7 M€ (0,1). Atrian velkamäärä oli vuoden lopussa maltillinen 213 miljoonaa euroa vaikka se teki kaksi yritysostoa kertomusvuonna ja investoi runsaasti Nurmon sikaleikkamoon. Atrian taloudellinen liikkumatila onkin parantunut valtavasti vuodesta 2011, jolloin velkaa oli yli 400 miljoonaa euroa.

Atria jatkoi vuoden 2016 aikana mittavaa lihan alkuperään liittyvää mainoskampanjaa jonka tarkoituksena on kiinnittää kuluttajien huomio liharaaka-aineen alkuperään ja tuotantoketjun läpinäkyvyyteen. Suomalainen lihantuottaja on mainonnan keskiössä ja vähittäiskaupan tuotevalikoimissa lisääntyvät edelleen ne lihatuotteet joissa on mainittu tuottajan nimi ja kotipaikka. Se on Atrian tapa vastata lisääntyneeseen kiinnostukseen lähiruusta.

A-Tuottajat Oy ja A-Rehu Oy

Alkutuotantoon keskittyneet Atrian tytäryhtiöt pärjäsivät viime toimintavuonna hyvin. A-Rehu kykeni edelleen kasvattamaan markkinaosuuttaan ja sen liikevaihto kipusi jälleen uuteen ennätykseen ollen 113,4 (106,1) miljoonaa euroa. Toimitettujen tonniin kasvu oli 13,1 % (9,9 %) verrattuna edellisvuoteen. Kolmen viime vuoden kasvu on yhteensä yli 40 %.

A-Rehu osti kertomusvuonna Altian rehuliiketoiminnan ja vahvisti kaupalla markkinaosuuttaan erityisesti sikojen ruokinnassa. Molemmat rehutehtaat (Varkaus ja Koskenkorva) kävivät keskeytymättömässä kolmivuorossa ja tehtaiden kapasiteetti oli jopa osin ylikuormitettu. Meillä oli jopa toimitusvaikeuksia. A-Rehu solmi Valion kanssa sopimuksen vasikoiden juomarehujen valmistuksesta. Varkaudessa tehdään nyt kaikki Valion juomarehut. Lisäksi kertomusvuonna käynnistettiin Varkauden tehtaan kapasiteetin nostoinvestointi, joka valmistui vuoden 2017 alussa.

A-Tuottajilla oli viime vuosi vahvaa sisäisen toiminnan kehittämistä. Atrian satsaukset kotimaiseen lihaan on saanut suuren painoarvon myös tuottajien valinnoissa. Kotimainen lihankulutus jatkoi vahvaa kasvua, peräti 3 % verrattuna edellisvuoteen. Suomalaiset söivät lihaa 31,5 (24,7) miljoonaa kiloa enemmän kuin sitä tuotettiin.

Sianlihan tuotanto oli 190,1 (191,9) Mkg (-1 %) ja kulutus 194,5 (192,4) Mkg (+1 %), naudanlihan tuotanto 86,0 (85,6) Mkg (+0 %) ja kulutus 105,1 (104,2) (+1 %) Mkg, siipikarjan tuotanto 125,4 (117,1) Mkg (+7 %) ja kulutus 129,3 (118,2) Mkg (+9 %) ja karitsan tuotanto 1,0 (0,9) Mkg (+5 %) ja kulutus 2,0 (1,8) Mkg (+6 %).

Atrian hankintaosuudet vuonna 2016 olivat seuraavat: sika 42,1 (40,2) %, nauta 48,0 (47,3) %, siipikarja 47,6 (48,9) % ja yhteensä kaikki lihalajit 44,9 (44,1) %. Atrian porsasvälityksen osuus oli 52,2 (52,2) %, mikä tarkoitti 840.352 (823.843) välitettyä porsasta. Vasikoita välitettiin 108.887 (105.287) kpl ja välitysosuudet olivat seuraavat: ternivasikka 62,8 (61,9) %, pihvivasikka 58,8 (59,7) % ja normaali välitysvasikka 38,5 (39,3) %. Vasikkavälitys nousi edelleen edellisvuodesta.

A-Tuottajien maksamat tuottajahinnat nousivat vuoden aikana 1,4 %. Sian ja naudan hinnat kääntyivät loppusyksyllä lievään nousuun. Sen sijaan broilerin tuottajahinta oli laskussa. Sitä painoi lisääntynyt kilpailu kotimaan vähittäiskaupassa. Lihantuotannon suurin tulevaisuuden uhka on yksinkertaisesti liian alhainen tulo- ja muutos lihantuotantotiloille ja myöskin teollisuudelle. Atria on kovasti tehnyt ponnisteluja vaihtoehtoisten vientikanavien löytämiseen laadukkaalle kotimaiselle lihalle. Atria myös sai sianlihan vientiluvat Kiinan markkinoille.

Osuuskunnat

Itikka osuuskunnan jäsenmäärä laski vähemmän kuin edellisena vuonna. Jäseniä oli 31.12.2016 yhteensä 1.540 (1.631) kpl, vähennystä edellisvuodesta -71 (-6 %) jäsentä. Lihakunnan jäsenmäärä laski hieman enemmän kuin Itikan. Jäseniä oli 31.12.2016 yhteensä 2.735 (2.936) kpl, vähennystä edellisvuodesta -201 (-7 %) kpl. Jäsenmäärien laskun odotamme tasaantuvan hieman tulevina vuosina. Joskin maidontuotannosta luopuminen voi kiihtyä voimakkaan maidon hinnan laskun vuoksi.

Itikan omistusosuus Atriasta oli vuoden vaihteessa 29,92 % ja Lihakunnan omistusosuus 27,80 %. Osuuskuntien äänivalta on sen sijaan merkittävästi suurempi. Itikka osuuskunnan ääniosuus on 47,42 % ja Lihakunnan 39,55 %. Molemmat osuuskunnat tekivät kertomusvuonna kohtuullisen tuloksen. Itikka osuuskunnan tulos oli noin 3,09 miljoonaa euroa ja Lihakunnan 2,54 miljoonaa euroa. Molemmat osuuskunnat maksoivat osuuspääomalle korkoa 15 %, joka koostui keväällä maksetusta 10 %:n korosta sekä joulukuussa maksetusta

5 %:n lisäkorosta. Lihakunta jatkoi voimallisesti Kuopion Kelloniemen tontin kaavoitusprosessia yhdessä Kuopion kaupungin kanssa.

Kiitämme kaikki tuottajiamme ja yhteistyökumppaneitamme kuluneesta vuodesta ja toivomme menestystä

tuudelle 2017. Haluamme lisäksi onnitella MTK:ta 100-vuotisesta historiasta.

Reijo Flink
toimitusjohtaja
Itikka osuuskunta/Lihakunta



OSUUSKUNTA MAITOSUOMI JA VALIO

Venäjän rajan sulkeutuminen vastapakotteiden vuoksi elokuussa 2014 aloitti pitkän epävarmuuden ajan. Alkuvaiheessa odotettiin tilanteen palautuvan melko nopeasti ennalleen, ja hintatason palaavan kriisiä edeltäneelle tasolle. Odotusta on jatkunut yli kaksi vuotta, ja nyt eiukaan enää usko entisen korkean hintatason palaamiseen.

Mitkä tekijät vaikuttavat tuottajahintaan

Maailmanmarkkinoiden hintataso heijastuu Suomeen kahdella tapaa. Ensinnäkin vientiin menevän jauheen ja teollisuusvoin hinta vaihtelee markkinatilanteen mukaan. Lisäksi hintojen ollessa maailmalla alhaiset, tulee kotimaan kauppoihin tarjolle erittäin halpoja dumpperiäjuustoja. Merkittävä vaikutus tuottajahintoihin on kotimaan hintatason alentumisella, mikä johtuu kaupapaketijujen välisistä markkinaosuustaisteluista ja pienentyneestä ostovoimasta.

Hinnan alennuksia perustellaan alhaisilla maailmanmarkkinahinnoilla, mutta samanlaista hintatason alenemista ei ole aiemmin nähty, vaikka maailmamarkkinahinnat ovat käyneet yhtä alhaisella tasolla 2009 ja lähes yhtä alhaalla 2012. Hintataso maailmalla kääntyi nousuun kesän 2016 jälkeen ja monet meijeriyrietykset, lähinnä osuuskuntapohjaiset, nostivat nopeasti hintoja. Tuottajahinnat Ruotsissa ja Hollannissa nousivat Suomen tasolle. Kuluttajahintatason nousua ei kuitenkaan Suomessa tapahtunut, vaikka hintojen alentamista perusteltiin maailmanmarkkinahintojen laskulla. Nyt maailmanmarkkinahinnat ovat jälleen kääntyneet lievään laskuun. Suomen kansantalouden tilanne on ollut huono jo vuosia, mutta enemmän kuin ostovoima, vaikuttaa hintatasoon halvan hinnan ottaminen lähes ainoaksi keinoksi houkutella kuluttajia kauppaan.

Miltä näyttää tulevaisuus

Koko maitobisneksen merkittävin muutos on ollut kaupan merkkien voimakas kasvu Venäjän rajojen sulkeututtua. Kauppa haluaa ottaa, ja on ainakin perusmaidossa jo ottanut johtavan roolin markkinan hallinnasta. Myös muissa tuoteryhmissä on nähty kaupan omien merkkien markkinaosuuksien kasvua. Kun kaupalla on johtava asema prosessissa voi se kilpailuttaa valmistajia hyvinkin lyhyissä jaksoissa, ja tällöin hinnasta tulee suurin ohjaava tekijä.

Kaupan merkkien vahva asema on tullut jäädäkseen. Lisäksi Suomessa on tällä hetkellä monta tarjoajaa etenkin perustuotteille, jolloin tämä kilpailutilanne tuo mahdollisuuden tehokkaaseen kilpailuttamiseen. Tehokas vähittäiskauppa on välttämätön, jotta saamme tuotteen ku-

luttajien saataville. Ristiriita tulee siitä, kun kauppa myös kilpailee omilla merkeillään muiden toimijoiden tuotteita vastaan, ja pystyy hinnoittelupäätöksillään vaikuttamaan kuluttajien valintoihin. Ainoa tapa selviytyä on juosta nopeampaa ja kehittää sellaisia lisäarvotuotteita, joita ei pystytä nopeasti kopioimaan kaupan merkeiksi.

Maidontuotannon merkitys maaseudulle

Suomen maidontuotannon määrä on hieman yli kaksi miljardia litraa. Meijeriyrietykset tekevät liikevaihtoa noin euron/litra. Tämä euro lisää hyvinvointia Suomessa monessa eri portaassa. Maitoyrittäjälle tästä eurosta jää alle puolet, ja tällä osalla on monessa kunnassa ratkaiseva merkitys verotulojen kertymiselle. Jos maidontuotannon määrä Suomessa oleellisesti supistuu, täytyy poistuneet eurot korvata jollain muulla tuotannolla, ja se tulee olemaan vaikeaa. Mistä löytyvät ne eurot, joilla korvataan maidontuotannon rahavirtojen vähenemistä maaseudulla?

Tuottajalukumäärän väheneminen on fakta. Tällä vähenemisellä on itsellään negatiivisia vaikutuksia vaikka maitomäärä pysyisikin ennallaan. Koko maatalouden ympärillä oleva infra alkaen tuotantopanos- ja konekaupasta etäännytty ja vähenee maaseudulla. Lomittajien määrä tulee pienemään ja samoin henkisen hyvinvoinnin kannalta tärkeiden muiden vastaavan alan yrittäjien vertaistuki vähenee. Meiltä löytyy jo nyt isoja kyliä, joista maidontuotanto on kokonaan loppunut.

Maitosuomen vuosi 2016

Maitosuomen liikevaihto laski hieman 2016. Liikevaihto oli 161 milj.€. Vuoden aikana panostettiin merkittävästi tuotantopanosien myyntiin tuottajille, ja myynti kasvoi vuoden aikana noin 10 %. Tuottajamäärä jatkaa tasaista laskuaan. Maitosuomesta lopettaa noin 100 tuottajaa vuodessa, tämä tarkoittaa noin reilua seitsemän prosentin vähenemistä.

Tuottajia oli vuoden vaihteessa 1209 kpl. Maitomäärä oli 371 milj.litraa, mikä on vain hieman pienempi kuin 2015. Tuottajamäärän vähenemistä kompensoi keskittytynyt nousu ja tilatason tuottavuutta parantavat investoinnit. Viime vuoden loppupuolella havaittiin selkeä muutos siinä, että uusia investointeja on taas merkittävästi suunnitelluissa ja myös toteutusvaiheissa. Tämä lisää luottamusta siihen, että alan tulevaisuuteen edelleen uskotaan.

Reima Luomala
Toimitusjohtaja
Osuuskunta Maitosuomi



5. MAANOMISTAJIEN ARVIOINTIKESKUS OY:N TOIMINTA VUONNA 2016

MAANOMISTAJIEN ARVIOINTIKESKUS OY:N TOIMINTA VUONNA 2016

Arviointikeskus on tuottajajärjestöjen omistama lakitoimisto, joka tarjoaa mm. viljelijöille ja metsänomistajille laadukkaita ja korkeatasoisia asiantuntijapalveluita kiinteistö-, ympäristö- ja sopimusoikeudellisissa asioissa, maantie- kaivos- ja lunastustoimituksissa sekä kiinteistöjen arvonmäärittämisissä. Yhtiö on perustettu vuonna 1962 ja sillä on toimistot Espoon lisäksi Seinäjoella ja Oulussa.

Koko maan alueella Arviointikeskus toimi asiamiehenä yhteensä 26 uudessa tie- ja lunastustoimituksessa. Arviointikeskuksen auktorisoidut kiinteistöarvioijat laativat tila- ja kiinteistöarvioita kauppa- ja sopimusneuvotteluita, velkajärjestelyjä, vakuustarkoituksia, perinnönjakoja ym. tarkoituksia varten eri puolilla maata olevista kohteista yhteensä 100 kappaletta. Vesihuoltolinjan korvausarviointeja tehtiin 20 projektiin.

Yhtiön lakimiehet hoitivat maanomistajien vuonna 2015 aloitettuja oikeudellisia toimeksiantoja yhteensä 178 kpl. Lisäksi annettiin runsaasti lainopillista neuvontaa. Suurimpina ryhmänä olivat kaavoitukseen ja rakentamiseen, maanmittaustoimituksiin ja maatilojen sopimukseen liittyvät jutut. Arviointikeskus jatkaa maanomistajien edunvalvontaa mm. Seinäjoen itäisen ohikulutien korvauskysymyksissä ja Laihian kohdalla toteutettavassa valtateiden 3 ja 18 parantamishankkeessa.

Etelä-Pohjanmaan tuottajaliiton alueella oikeudellista asiantuntija-apua annettiin erityisesti maatilojen jakoihin, sopimukseen ja kiinteistöihin liittyvissä asioissa. Etelä-Pohjanmaan MTK:n jäsenkunta on Arviointikeskuksen aktiivisimpia käyttäjiä.

Yhtiön liikevaihto vuonna 2016 oli 846.733 euroa ja voitto 27.242,70 e.

Arviointikeskus antoi palveluistaan alennusta MTK:n ja SLC:n jäsenille 11.000 euron arvosta. Alennus on suuruudeltaan 10 % ja se koskee pääosaa yhtiön laskutusperusteisista palveluista.

Arviointikeskus Oy:n toimitusjohtajana toimi varatuomari Lauri Pakka. Hallitukseen kuuluu 6 varsinaista jäsentä ja 3 varajäsentä. Puheenjohtajana toimii maanviljelijä Jaakko Halkilahti Salosta.

Arviointikeskuksen pääkonttorin osoite on Revontulentie 8 A, 02100 Espoo ja puhelin 020 7411 050. Yhtiön kotisivut löytyvät osoitteesta www.arviointikeskus.fi.



6. MAATALOUSYRITTÄJIEN ELÄKELAITOS

MELA-ASIAMIEHET

Seinäjoen alue:

Mäkirintala Heikki puh. 029 435 2644
Ilmajoki, Kauhava, Lapua, Seinäjoki



Järviseu:

Niemi Janne puh. 029 435 2667
Alajärvi, Alavus, Evijärvi, Kuortane, Lappajärvi, Soini, Vimpeli, Ähtäri



Kurikan alue:

Ollila Heli puh. 029 435 2663
Isojoki, Isokyrö, Karijoki, Kauhajoki, Kurikka, Laihia, Teuva, Vaasa (suomenk.)





7. OSOITE- JA HENKILÖHAKEMISTO 2017

LIITON JOHTOKUNTA 2017

Kankaanpää Johanna, Puheenjohtaja
Verhorannantie 48
63780 Alastaipale
040-7204322
johanna.kankaanpaa@mtk.fi

Kytölä Kai
Samppalantie 164
61730 Yli-Valli
0400-809874
kai.kytola@gmail.com

Laakso Marja-Leena
Rantakyläntie 405
62800 Vimpeli
040-7043866
marja-leena.laakso@vimpeli.fi

Takala Harri
Ylistarontie 139
62380 Kosolankylä
040-5853886
harri.takala@gmail.com

Petman Anni
Nyrhiläntie 73 B
63130 Mäyry
045-3488360
anni.petman@hotmail.com

Kankaanpää Timo, Varapuheenjohtaja
Nikkolantie 265
60800 Ilmajoki
050-5604258
timo.kankaanpaa@ilmajoki.fi

Yli-Rahnasto Sami
Kurikantie 1010
61860 Harja
0400-885023
sami.ylirahnasto@gmail.com

Malm Jyrki
Siltanevantie 32
64350 Karijoki
0400-730712
jyrki.malm@gmail.com

Aila Veli-Pekka
Voitonnavantie 110
61460 Hanhikoski
0400-666031
veli-pekka.aila@netikka.fi

Ylinen Mauno (MTK:n II puheenjohtaja)
Ylisenmäentie 53
62350 Ekola
040-5212642
mauno.ylinen@mtk.fi

Syrjälä Jenna (MTK:n johtokunnan jäsen)
Rämäläntie 412, 63900 Myllymäki
044-5533915, jenna.syrjala@mtk.fi

MTK:N VALTUUSKUNNAN ETELÄPOHJALAISET EDUSTAJAT 2017

Kohtakangas Kati
Peltomaantie 133
64900 Isojoki
040-5948289
kakoht@hotmail.com

Laukkonen Jari
Laukkosentie 424
62420 Korttesjärvi
0400-369413
jaril@japo.fi

Ojala Tero
Kurikantie 1077
61330 Koskenkorva
050-3459360
kossunpossu@luukku.com

Kankaanpää Johanna, Puheenjohtaja
Verhorannantie 48
63780 Alastaipale
040-7204322
johanna.kankaanpaa@mtk.fi

Rantala-Sarjeant Suvi
Raamatuntie 429
62130 Hellanmaa
050-5905550
suvirantala@netikka.fi

Uitto Hannu
Uitonhaaratie 32
66450 Jakkula
050-4116188
h.uitto@netikka.fi

Huhtala Arto
Perälänmäentie 209
61270 Luopajarvi
0400-489880
huhtala.artomk@netikka.fi

MAATALOUSTUOTTAJAIN YHDISTYSTEN PUHEENJOHTAJAT JA SIHTEERIT 2017

	PUHEENJOHTAJA	SIHTEERI
Alahärmä	Myllykoski Osmo , 040-5583783 Yliviitalantie 201 62300 Härmä osmo.myllykoski@pp.nic.fi	Penttala Anna , 050-66467 Ekotie 1206 62340 Kuoppa anna.k.palo@gmail.com
Alajärvi	Autio Ari , 050-5124994 Tikkasentie 157, 62900 Alajärvi arska.autio@gmail.com	Pajukangas Sakari , 050-3493122 Kaartusentie 129, 62900 Alajärvi sakari.pajukangas@japo.fi
Alavus	Sippola Jari , 040-7346681 Ponnenniementie 215 63400 Alavus As. jari.sippola@pp3.inet.fi	Salo Matti , 040-5858775 Mäkinesteeentie 31 As. 1 63340 Sapsalampi matti.salo7@gmail.com
Evijärvi	Kivijärvi Seppo , 0400-663442 Särkikyläntie 465 62500 Evijärvi seppo@kivijarvenpakkaamo.net	Kivijärvi Seppo , 0400-663442 Särkikyläntie 465 62500 Evijärvi seppo@kivijarvenpakkaamo.net
Ilmajoki	Nikkola Juha , 040-5647176 Tuomikyläntie 331 60720 Tuomikylä juha.a.nikkola@netikka.fi	Kankaanpää Timo , 050-5604258 Nikkolantie 265 60800 Ilmajoki timo.kankaanpaa@ilmajoki.fi
		Uusitalo Arto , Maaseututilit Heikkilänkuja 3 F, 0400-455508 60800 Ilmajoki, Fax 06-4247880 arto.uusitalo@maaseututilit.com
Isojoki	Piikkilä Juha , 0400-369613 Joonantie 8 64900 Isojoki juha@piikkila.fi	Savioja Marja , 040-7612997 Honkajoentie 96 64900 Isojoki marjaksavioja@gmail.com
Isokyrö	Laine Tommi , 040-5432915 Ritaalanraitti 100 66440 Tervajoki tommi.laine@netikka.fi	Vaismaa Kari , 040-5871440 Ruusupurontie 222 61500 Isokyrö kari.vaismaa@netikka.fi
Jalasjärvi	Kurikka-Oja Paula , 040-7151996 Lehtikyläntie 36 61680 Mantila paula.kurikka-oja@netikka.fi	Kasari Taina , 050-3083826 Kasarinperäntie 70 61730 Yli-Valli taina.kasari@nic.fi
Jurva	Haavisto Reijo , 040-5242053 Koivistonkuja 113 66300 Jurva reijo.haavisto@pp.inet.fi	Ristiluoma Jukka , 040-5100961 Myllärintie 201 66360 Kesti jukka.ristiluoma@gmail.com
Karjoki	Malm Jyrki , 0400-730712 Siltanevantie 32 64350 Karijoki jyrki.malm@gmail.com	Pihlajaviita Teija , 040-5658587 Luhtakuja 16 64350 Karijoki teija.pihlajaviita@pp.inet.fi
Kauhajoki	Ojala Asko , 050-3230589 Kirvesojantie 128 61950 Juonikylä asko.ojala@ssvnet.fi	Akseli Merja , 040-5450976 Nirvan-Kokontie 609 61800 Kauhajoki akseli.merja@gmail.com
Kauhava	Aro Kaija , 0400-012165 Hirvijoentie 735 B 62260 Hirvijoki aro.kaija@netikka.fi	Hautamäki Jarmo , 044-2942865 Lakianmäentie 57 62240 Huhmarkoski jarmo.hautamaki@hotmail.com
Korttesjärvi	Isomäki Jaakko , 040-5547319 Saarijärventie 561 62420 Korttesjärvi jaakko.isomaki@gmail.com	Autio Raija , 050-3230560 Alarannantie 490 62410 Rintala kleimolar@netti.fi
Kuortane	Yli-Leppälä Erno , 050-5949206 Ristisuontie 53 63120 Leppälänkylä erno.yli-leppala@kolumbus.fi	Hakola Minna , 040-7347794 Lapuantie 333 63100 Kuortane reijo.hakola@pp2.inet.fi



Kurikka	Kriikkula Marko , 040-5405471 Korpiluhdankuja 32 61230 Luopa marko.kriikkula@netikka.fi	Ihamäki Mari , 040-7673215 Saranpääntie 190 61380 Polvenkylä marikaisa79@hotmail.com
Laihia	Uitto Hannu , 050-4116188 Uitonhaaratie 32 66450 Jakkula h.uitto@netikka.fi	Kamila Timo , 040-5489190 Keskikyläntie 516 66450 Jakkula timo.kamila@netikka.fi
Lappajärvi	Ahopelto Kimmo , 040-7498770 Suvirannantie 9 62600 Lappajärvi kimmo.ahopelto@pp.inet.fi	Rauhala Minna , 050-5119844 Kärnälenkki 186 A, 62600 Lappajärvi minna.rauhala@kauhava.fi
Lapua	Aalto Teemu , 0500-860177 Alakeisalanatie 35 62100 Lapua teemu.aalto@netikka.fi	Saari Köpi , 040-5028155 Poutuntie 190 62100 Lapua kopi@nic.fi
Kristiina	Uusitalo Mikko , 040-5083332 Stenbackantie 45 64300 Lapväärtti mikko.uusitalo81@gmail.com	Hällfast Kosti , 040-5218496 Läntinen Härkmerentie 26 64460 Härkmeri kosti.hallfast@gmail.com
Lehtimäki	Kilponen Matti , 050-5220265 Korpelantie 185 63500 Lehtimäki matti.kilponen@gmail.com	Leikkari Pasi , 0400-287631 Itä-Ahtärantie 2610 63700 Ahtäri pasi.leikkari@pp1.inet.fi
Nurmo	Ylinen Aki , 0400-569987 Kukkolanatie 39 60550 Nurmo aki.ylinen@gmail.com	Ala-Luukko Kaija , 040-8323521 Isokoskentie 23 60550 Nurmo kaija.ala-luukko@proagria.fi
Peräseinäjoki	Javanainen Merja , 0400-214027 Pastontie 532 61140 Pasto, merja.javanainen1@gmail.com	Puska Sami , 050-3233761 Pastontie 68 61180 Haapaluoma sami.puska1@luukku.com
Seinäjoki	Hantula Jussi , 0400-561168 Peltosenkatu 6 60320 Seinäjoki jussi.hantula@gmail.com	Kivimäki Matti , 0500-669644 Kivimäentie 4 60200 Seinäjoki matti.k@netikka.fi
Soini	Korpela Terho , 040-5693655 Patamanperäntie 116 63880 Kukonkylä terho.korpela@gmail.com	Tohni Terhi , 044-2844017 Rintalantie 223 63800 Soini terhi.tohni@gmail.com
Teuva	Kaleva Jarkko , 050-3604850 Kaskistentie 564 64700 Teuva jarkko.kaleva10@gmail.com	Ojanperä Marja-Leena , 0400-236376 Joentaustantie 691 64720 Perälä mtk.teuva@gmail.com
Tiistenjoki	Kattelus Esa , 050-5236960 Hirvijoentie 816 62170 Lakaluoma esa.kattelus@netikka.fi	Koskiahde Markku , 050-5117428 Jokelantie 15 62185 Mäki-Paavola markku.koskiahde@netikka.fi
Töysä	Pennala Sami , 040-5540205 Keskustie 26 63600 Töysä sami.pennala@netikka.fi	Harju Timo , 040-5177635 Harjuntie 108 63600 Töysä tharju@saunalahti.fi
Vimpeli	Laakso Marja-Leena , 040-7043866 Rantakyläntie 405 62800 Vimpeli marja-leena.laakso@vimpeli.fi	Apilasaho Helena , 040-5605243 Itänurkantie 220 62860 Sahi helena.apilasaho@gmail.com
Vähäkyrö	Hakala Anne , 0400-498322 Vähäkyröntie 202 66500 Vähäkyrö anne.hakala@nic.fi	Nuuja Mariia , 040-5256473 Kalsilantie 109 66500 Vähäkyrö matilda@netikka.fi
Ylihärmä	Takala Harri , 040-5853886 Ylistarontie 139 62380 Kosolankylä harri.takala@gmail.com	Pajula Timo , 040-5032650 Pajulantie 93 62375 Ylihärmä timo.pajula@proagria.fi

Ylistaro	Aila Veli-Pekka , 0400-666031 Voitonnevantie 110 61460 Hanhikoski veli-pekka.aila@netikka.fi	Kentta Sari , 040-5266984 Vanhatie 270 61460 Hanhikoski sari.kentta@outlook.com
Ähtäri	Syrjälä Jenna , 044-5533915 Rämäläntie 412 63900 Myllymäki jenna.syrjala@mtk.fi	Leino Veijo , 0400-172563 Itä-Peränteentie 102 63780 Alastaipale posti@wejjo.net
MAASEUTUNUORET 2017		
	PUHEENJOHTAJA	SIHTEERI
ALAHÄRMÄ	Kleimola Jouni , 040-5316 163 Pohjolanatie 11 62310 Voltti jouni.kleimola(at)netikka.fi	
ALAVUS	Taipalus Tuomo , 040-7014 364 Taipaleentie 84 63370 Taipalus tuomo.taipalus(at)netti.fi	Taipalus Kristian , 040-5624 181 Soukanperäntie 388 63370 Taipalus kristian.taipalus(at)riikku.fi
ILMAJOKI	Ketelä Pasi , 040-5959697 Könnintie 849 60800 Ilmajoki pasi.ketela(at)gmail.com	Paulasaari Jari , 050-5817 731 Könnintie 290 60800 Ilmajoki jari.paulasaari(at)ely-keskus.fi
ISOKYRÖ	Annala Juha , 0400-835299 Turppalanatie 9 61500 Isokyrö juha_84(at)hotmail.com	
JALASJÄRVI	Huhtakallio Päivi , 050-5340536 Kasarinperäntie 80 61730 Yli-Valli paivi.huhtakallio(at)gmail.com	Ritamäki Sini , 040-8378 454 Ratikyläntie 17 61640 Ala-Valli kiviniemi.sini(at)gmail.com
KAUHAJOKI	Toija Antti , 040-8256841 Harjantie 111 61800 Kauhajoki antti.toija(at)suomi24.fi	Lahdenmaa Juha , 040-7726 721 Mikkiläntie 22 61800 Kauhajoki julahden(at)wippies.fi
KAUHAVA	Pääjärvi Petri , 050-5013 088 Roikantie 63 62200 Kauhava petripaajarvi(at)hotmail.com	Rintakumpu Seppo , 040-5761 374 Hatuntie 56 62200 Kauhava seppo.rintakumpu(at)netikka.fi
KORTESJÄRVI	Ojanperä Juho-Matti , 045-1325 222 Vistintie 32 62410 Rintala juhomatti(at)gmail.com	Autio Janne , 044-3591 912 Palojärventie 76 62410 Rintala janne.autio(at)netikka.fi
KUORTANE	Mäyry Mika , 040-5212 145 Hynnäläntie 843 as 1. 63230 Lentilä mikamayry(at)gmail.com	Kivenmäki Arto , 040-7055 072 Kurkisaarentie 27 63210 Niinimaa arto.ki(at)hotmail.com
LAPUA	Natri Aki , 040-7631624 Puhdonkuja 8 62180 Hellanmaa aki.natri(at)gmail.com	Paavola Annika , 050-566 5881 Lankkutie 5 A 1 62100 Lapua annika.paavola89(at)gmail.com
NURMO	Katila Tomi , 0400-977 443 Länsitie 187 A 60550 Nurmo tomikatila85(at)gmail.com	Rajala Antti , 040-6835590 Höylätie 4-6 A 60550 Nurmo antti.rajala(at)nurmolaisten.com
LEHTIMÄKI-SOINI	Kari Ville , 0500-186 054 Kätjänjoentie 266 63530 Länsikylä villekari(at)luukku.com	Tohni Terhi , 044-2844 017 Rintalantie 223 63800 Soini terhi.tohni(at)gmail.com

**JÄSENREKISTERIN HOITAJAT = muu kuin mty:n sihteeri**

ALAHÄRMÄ	Rantala Leena , 040-7286936 leena.m.rantala@live.com
ALAJÄRVI	Mäkelä Terho , 050-5615098 terho.makela@japo.fi
ALAVUS	Ikola Juha , 0400-643826 ikolju@suomi24.fi
EVIJÄRVI	Mäkinen Martti , 0400-162103 martti.makinen66@gmail.com
ILMAJOKI	Uusitalo Arto , 0400-455508 arto.uusitalo@maaseututilit.com
KORTESJÄRVI	Ritala Taina , 050-3614391 taina.ritala@netikka.fi
KUORTANE	Honkola Reijo , 0400-760348 reijo.honkola@nic.fi
VIMPELI	Laakso Marja-Leena , 040-7043866 marja-leena.laakso@vimpeli.fi
YLIHÄRMÄ	Takala Harri , 040-5853886 harri.takala@gmail.com

TUOTTAJAIN TILITOIMISTOT

TILITOIMISTO	PUHELIN	HOITAJA
Tuottajain Tilitoimisto Lähteentie 3 63300 Alavus tilitoimisto@tuotili.fi	06-5111370 040-1261397	Eveliina Rantala
Maaseututilit Heikkilänkuja 3 F 60800 Ilmajoki arto.uusitalo@maaseututilit.com	06-4246480, 4247490 0400-455508 06-4247880/FAX	Arto Uusitalo
Jalasjärven Mty:n Tilipalvelu Savelankuja 2 61600 Jalasjärvi rauno@mtj.fi	06-4568900 06-4568950/FAX	Rauno Annala
Maataloustuottajain Tilitoimisto Asemakatu 14 62100 Lapua kopi@nic.fi	06-4388466 040-5028155	Köpi Saari
Kyrönmaan Tilitoimisto Lukkarinmäentie 4 B 2 61500 Isokyrö kyronmaan.tilitoimisto@netikka.fi	06-4713526	Ulla Alanen

HYVINVOINTIVASTAAVAT 2017

ALAHÄRMÄ	Korkiatupa	Tuula	040-7157601	tuula.korkiatupa@anvianet.fi
ALAJÄRVI	Hautamäki	Jarkko	044-2844008	jarkkohau@suomi24.fi
ALAVUS	Saarijärvi	Pasi	040-8522756	mari.saarijarvi@luukku.com
EVIJÄRVI	Ranta-Aho	Matti	040-5467604	matti.ranta-aho@luukku.com
ILMAJOKI	Hannuksela	Minna	040-5583808	minna.hannuksela@netikka.fi
ISOJOKI	Junttila	Jukka	040-7384636	jukka.junttila@ssvnet.fi
ISOKYRÖ	Högnäsbacka	Merja	0400-973778	merja.hognasbacka@mtt.fi
JALASJÄRVI	Huhtakallio	Päivi	050-5340536	paivi.huhtakallio@gmail.com
JURVA	Hill	Simo	0500-238112	simo.hill@pp.inet.fi
KARIJOKI	Mäkelä	Antti	040-7247147	makela.antti.m@pp.inet.fi

KAUHAJOKI	Ojala	Asko	050-323 0589	asko.ojala@ssvnet.fi
KAUHAVA	Ylirintala	Tomi	040-5004408	tomi.ylirintala@netikka.fi
KORTESJÄRVI	Tuhkasaari	Jaana	040-5272602	jaana.tuhkasaari@netikka.fi
KORTESJÄRVI	Mattila	Jarkko	040-5859223	jarkko.mattila@luukku.com
KRISTIINA	Saloniemi	Sakari	0400-896557	sakari.saloniemi@gmail.fi
KUORTANE	Sepponen	Lina	0400-212319	lina@nic.fi
KURIKKA	Koski-Laulaja	Veikko	050-303 2094	veikko.koski-laulaja@laulajanratsutila.fi
LAIHIA	Kamila	Timo	040-5489190	timo.kamila@netikka.fi
LAPPAJÄRVI	Ahopelto	Kimmo	040-7498770	kimmo.ahopelto@pp.inet.fi
LAPUA	Hirvelä	Sari	050-3263275	sari.hirvela@netikka.fi
NURMO	Ala-Luoma	Arja	050-5706300	arja.ala-luoma@seinajoki.fi
PERÄSEINÄJOKI	Pitkäranta	Juhani	0400-292588	juhani.pitkaranta@netikka.fi
SEINÄJOKI	Jouppila	Jaakko	0500-360943	
SOINI	Tohni	Terhi	044-2844017	terhi.tohni@gmail.com
TEUVA	Rintahaka	Tapio	0400-583329	
TIISTENJOKI	Paavola	Janne	050-5404399	janne.paavola@netikka.fi
TÖYSÄ	Akonniemi	Markku	0400-262574	akonniemi@nic.fi
VIMPELI	Laakso	Marja-Leena	040-7043866	marja-leena.laakso@vimpeli.fi
VÄHÄKYRÖ	Aurala	Marja	0400-720547	marja.aurala@netikka.fi
YLIHÄRMÄ	Takala	Harri	040-5853886	harri.takala@gmail.com
YLISTARO	Yliluoma	Mikko	040-5293729	mikko.yliluoma@netikka.fi
ÄHTÄRI	Sulkava	lira	044-7000082	iirakiira@suomi24.fi

KULUTTAJAVASTAAVAT 2017

ALAHÄRMÄ	Myllykoski	Osmo	040-5583783	osmo.myllykoski@pp.nic.fi
ALAJÄRVI	Autio	Alpo	040-7364995	alpo.autio@luukku.com
ALAVUS	Mäki-Neste	Esa	0500-840925	esa.makineste@gmail.com
EVIJÄRVI	Vesala	Pertti	0400-769497	pertti.tvesala@gmail.com
ILMAJOKI	Ojala	Tero	050-3459360	kossunpossu@luukku.com
ISOJOKI	Kalliomäki	Tapio	040-5153683	tapio.kalliomaki@suomi24.fi
ISOKYRÖ	Killinen	Eija	0500-669644	eija.killinen@netikka.fi
JALASJÄRVI	Vuorela	Liisa	050-5377112	liisa.vuorela@netikka.fi
JURVA	Syrjälä	Vuokko	040-7454359	
KARIJOKI	Hautaniemi	Teija	0500-764733	teija.hautaniemi@gmail.com
KARIJOKI	Mäkelä	Auli	050-5413142	auli@kotinet.com
KAUHAVA	Rotola-Pukkila	Johanna	040-7267725	johanna@timaticollection.com
KORTESJÄRVI	Kamppinen	Matti	0500-667868	
KORTESJÄRVI	Ritala	Taina	050-3614391	taina.ritala@netikka.fi
KORTESJÄRVI	Tuhkasaari	Jaana	040-5272602	jaana.tuhkasaari@netikka.fi
KRISTIINA	Tynysmaa	Arto	040-5015527	arto.tynysmaaaa@luukku.com
KRISTIINA	Hällfast	Kaarina	0400-511184	
KUORTANE	Mäntylä	Anneli	040-5345347	anmantyla@gmail.com
KURIKKA	Kiviniemi	Jukka	040-5612333	kiviniemi.jukka@gmail.com
LAIHIA	Rinta-Tassi	Marika	0400-364838	t.m.rintatassi@gmail.com
LAPPAJÄRVI	Viianen	Hannele	050-5284191	hannele.viianen@elisanet.fi
LAPPAJÄRVI	Kujala	Ari	0400-365187	kujak@japo.fi
LAPUA	Lammi	Juha	044-3730826	juhalammi@hotmail.com
NURMO	Rantala-Sarjeant	Suvi	050-5905550	suvirantala@netikka.fi
PERÄSEINÄJOKI	Vehkaoja	Heikki	0400-268643	heikki.vehkaoja@netikka.fi
SEINÄJOKI	Katila	Tarja	050-3388878	tarja.katila@gmail.com
SEINÄJOKI	Heikkilä	Esa	040-5155065	e.heikkila@netikka.fi
SOINI	Kivimäki	Matti	0500-669644	matti.k@netikka.fi
TEUVA	Soidinmäki	Jukka	046-6214042	jukka.soidinmaki@elisanet.fi
TÖYSÄ	Ojala	Jussi	040-8221705	jussi.ojala90@gmail.com
TIISTENJOKI	Harju	Timo	040-5177635	tharju@saunalahti.fi
VIMPELI	Muilo	Matti	050-3623830	matti.muilu86@gmail.com
VÄHÄKYRÖ	Mustonen	Tanja	040-5125706	tanja73mustonen@gmail.com
YLIHÄRMÄ	Nuuja	Mariia	040-5256473	matilda@netikka.fi
YLISTARO	Takala	Harri	040-5853886	harri.takala@gmail.com
ÄHTÄRI	Toppiari	Juha-Matti	040-5635582	juha-matti.toppiari@proagria.fi
	Matinaho	Päivi	040-8312022	paivi.matinaho@gmail.com



YMPÄRISTÖASIAMIEHET 2017

ALAHÄRMÄ	Kuoppala	Jukka	050-3303002	jaakko.kuoppala@netti.fi
	Talvitie	Janne	050-3649703	talvitie.janne@suomi24.fi
ALAJÄRVI	Herttola	Johannes	050-5498419	johannes.herttola@gmail.com
ALAVUS	Vuoriluoma	Kirsi	040-5742500	
EVIJÄRVI	Tähtinen	Lauri	0400-790487	lauri.tahtinen51@gmail.com
ILMAJOKI	Kankaanpää	Timo	050-5604258	timo.kankaanpaa@ilmajoki.fi
ISOJOKI	Huhtala	Jani	0400-906021	janihuhtala2@gmail.com
ISOKYRÖ	Laine	Tommi	040-5432915	tommi.laine@netikka.fi
JALASJÄRVI	Yli-Peltola	Hannu	045-6390526	hannuyp@hotmail.com
JURVA	Niemi	Erkki	050-3090065	eoniemi@wippies.fi
KARIJOKI	Leppinen	Markku	0400-190156	markku.leppinen@nic.fi
KAUHAJOKI	Lahdenmaa	Kari	0400-882317	kari.lahdenmaa@pp.nic.fi
KAUHAVA	Sippola	Hannu	050-5176304	hannu.sippola@netikka.fi
KORTESJÄRVI	Tuhkasaari	Timo	0400-769033	timo.tuhkasaari@luukku.com
KRISTIINA	Hällfast	Kosti	040-5218496	kosti.hallfast@gmail.com
KUORTANE	Honkola	Reijo	0400-760348	reijo.honkola@nic.fi
KURIKKA	Saari	Jarkko	050-5408269	saari.jarkko@netikka.fi
LAIHIA	Pensas	Tapio	0400-266120	tapio.pensas@nic.fi
LAPPAJÄRVI	Rantala	Simo	050-5926402	simo.rantala61@gmail.com
LAPUA	Pöntinen	Timo	040-5465491	pontinen.timo@gmail.com
NURMO	Teppo	Ari	050-4100072	ari.teppo@gmail.com
PERÄSEINÄJOKI	Pärnänen	Pasi	0400-167193	pasi.parnanen@hotmail.com
SEINÄJOKI	Heikkilä	Esa	040-5155065	e.heikkila@netikka.fi
SOINI	Saarinen	Esa	0400-616943	esas4@luukku.com
TEUVA	Muotio	Arto	0400-921965	arto.muotio@pp.inet.fi
TIISTENJOKI	Rintaniemi	Samu	0400-903431	s.rintaniemi@gmail.com
TÖYSÄ	Murtomäki-Kukkola	Hanna	040-7248606	hanna.murtomaki-kukkola@alavus.fi
VIMPELI	Kangasaho	Hannu	040-5871545	hannu.kangasaho@pp.inet.fi
VÄHÄKYRÖ	Rinta	Tapani	050-3636452	tapani.rinta@agrimarket.fi
YLIHÄRMÄ	Viitala	Jorma	0500-263573	jorma.viitala@luukku.com
YLISTARO	Kangas	Heikki	040-5270651	heikki.kangas@luukku.com
AHTÄRI	Haarala	Vesa	0400-163595	vesku.haarala@gmail.com

YRITTÄJÄVASTAAVAT 2017

ALAHÄRMÄ	Huhtala	Ville	040-5382624	ville.huhtala@hotmail.com
ALAJÄRVI	Kuoppala	Jukka	044-2970278	jukka.kuoppala@alajarvi.fi
ALAVUS	Volanto	Jukka	0400-132088	avolanto@gmail.com
EVIJÄRVI	Anttikoski	Juho	0400-668727	juho.anttikoski@pp.inet.fi
ILMAJOKI	Nikkola	Juha	040-5647176	juha.a.nikkola@netikka.fi
ISOJOKI	Piikkilä	Juha	0400-369613	juhapiikkila@suomi24.fi
ISOKYRÖ	Ikola	Timo	0500-488949	posti@agro-konsultointi.fi
JALASJÄRVI	Huhtala	Arto	0400-489880	huhtala.artomk@netikka.fi
JALASJÄRVI	Mannila	Raimo	0400-369915	raimo.mannila@netikka.fi
JURVA	Närvä	Seppo	040-5432607	
KARIJOKI	Korkeamäki	Arto	040-7057716	arto.korkeamaki@pohjanmaanit.fi
KAUHAJOKI	Pihlaja	Timo	0400-736875	timo.pihlaja@gmail.com
KAUHAVA	Martikkala	Harri	040-5093348	harri.martikkala@nic.fi
KORTESJÄRVI	Isomäki	Jaakko	040-5547319	jaakko.isomaki@gmail.com
KRISTIINA	Viitala	Vesa	040-5688884	vesa.viitala@gmail.com
KUORTANE	Haapa-Aho	Jouni	0400-164297	jouni.haapaaho@gmail.com
KURIKKA	Haapoja	Jussi	050-5026582	haapojajussi@gmail.com
LAIHIA	Uitto	Hannu	050-4116188	h.uitto@netikka.fi
LAPPAJÄRVI	Hernesniemi	Antti	040-5519438	ahernesniemi@gmail.com
LAPUA	Jääteenmäki	Ismo	0500-233626	ismo.jaattenmaki@netikka.fi
NURMO	Rajakorpi	Jyrki	050-5991466	jyrki.rajakorpi@seamk.fi
PERÄSEINÄJOKI	Kanto	Hanna	050-5496920	hanna.kanto@netikka.fi
SEINÄJOKI	Mäki-Jouppi	Markus	0400-719365	omp87@netikka.fi
SOINI	Saari	Hannu	040-5108096	hannu.saari@kuusnetikka.fi
TEUVA	Korpela	Hannu	040-7530224	tk9@luukku.com
TIISTENJOKI	Paavola	Vesa	0400-163403	anna.paavola@lapua.fi
TÖYSÄ	Levelä	Liisa	0500-861176	heikki.levela@heikintupa.com
VIMPELI	Kangasaho	Hannu	040-5871545	hannu.kangasaho@pp.inet.fi
VÄHÄKYRÖ	Valkama	Hannu	0400-260502	hannu.valkama@netikka.fi
YLIHÄRMÄ	Jussila	Kari	050-5931517	jussila.kari@hotmail.com
YLISTARO	Rajamäki	Hannu	040-7733992	hannu.rajamaki@nic.fi
AHTÄRI	Kukkeenmäki	Jorma	040-5889549	jorma.kukkeenmaki@pp.inet.fi

8. MTK:N JÄSENEDET 2017

Jäsenetujen hyödyntäminen edellyttää jäsenyyden todistamista. Se onnistuu parhaiten jäsenmaksun yhteydessä postitettulla jäsenkortilla, johon on merkitty jäsentunnus.

Tuottajayhdistysten ja Metsänhoitoyhdistysten jäsenedussa on eroavaisuuksia. LähiTapiolan maatalavakuutus, EU-avustajavakuutus ja tuotevastuuvakuutus edellyttävät MTK-yhdistyksen jäsenyyttä. Seuraavat edut saavat vain maatalousyrittötoimintaa jatkavat (spv) MTK-jäsenet: Valtralta haalarit, Iskulta täkit ja tyynyt, Hankkijalta lahjakortti.

LähiTapiolan metsävakuutusetu edellyttää mhy-jäsenyyttä ja Restel-hotellien ja -ravintoloiden edut.

Tarkemmat ja päivitettyt tiedot jäseneduista löydät osoitteesta www.mtk.fi > Jäsenyyt > Jäsenedut.

VAKUUTUS JA RAHOITUS

Tuotevastuuvakuutus

MTK:n jäsenen tuotevastuuvakuutuksen tarkoituksena on korvata toiselle aiheutetut henkilö- ja esinevahingot, kun vahinko johtuu tuotteen virheellisyydestä tai puutteellisuudesta. Vakuutus ei korvaa esimerkiksi vahinkoa, joka aiheutuu vakuutetulle itselleen.

Vakuutus on voimassa kaikilla maa- ja metsätaloutta harjoittavilla tuottajayhdistysten henkilöjäsenillä. Vakuutus koskee myös maa- tai metsätilaan liittyviä maa-seutuyrityksiä.

Tuotevastuuvakuutuksessa MTK:n yhteistyökumppanina on LähiTapiola. Tarkempia tietoja vakuutuksesta saa LähiTapiolan alueyhtiöiden maatalayhteyshenkilöiltä tai LähiTapiolan toimistoista, joihin myös jätetään korvaushakemukset. Lisätietoja vakuutuksesta voi kysyä myös MTK-Etelä-Pohjanmaan toimistolta (06 416 3340).

LähiTapiolan edut MTK:n jäsenille
Omaisuusvakuutukset:

- Maatilavakuutuksesta 10 prosentin alennus. Jos maatilalla on tehty LähiTapiolan huolenpitokäynti ja maatalan turvallisuuskartoitus, etu on 15 %.
- Korotettu 15 prosentin alennus maatilavakuutuksesta on mahdollinen myös silloin, jos asiakkaalla on vähintään 10 000 euron sijoitus LähiTapiolan säästöhenkivakuutuksessa.
- Kotivakuutuksesta 10 prosentin alennus.
- Jos vakuutetulla on ollut MTK-etu eläinvakuutuksessa tai Tapiolan kaskovakuutuksessa, tämä etu säilyy toistaiseksi. Siihen on kuitenkin tulossa muutoksia. Uusiin LähiTapiolan kaskoihin ja eläinvakuutuksiin ei myönnetä jäsenetua. Vanhat vakuutukset tullaan siirtämään vuosien 2017-2018 aikana uusiin vakuutuksiin, joista ei myönnetä etua.
- MTK-etujen muutokset tulevat voimaan seuraavan vakuutuskauden alusta lukien.

Henkilövakuutukset:

- Kriisipalvelu
- Firstbeat Hyvinvointianalyysi
- Muut henkilövakuutukset:
Jos sinulla on ollut jokin Tapiolan tai Lähivakuutuksen henkilövakuutus, jossa on ollut MTK-jäsenetu, etu jatkuu toistaiseksi. Siihen on tulossa kuitenkin muutoksia. Uusiin LähiTapiolan henkilövakuutuksiin ei myönnetä MTK-etua.
- Lisätietoja vakuutuksista: www.lahitapiola.fi

OP-Pohjola-ryhmä

OP-Pohjola-ryhmä suosittelee osuuspankkejansa myöntämään MTK:n jäsenille seuraavat jäsenedut:

- Tulonkeskeytysluotto
- Lainannostokuluista 50 % alennus
- Konttorissa tehdyistä OP-sijoitusrahastojen rahasto-osuuksien kertamerkinnoista ei peritä merkintäpalkkiota
- "Kultaturva vakavan sairauden varalta"-vakuutuksesta 20 % alennus ensimmäisen 6 kuukauden ajalta
- OP-Pohjola-ryhmän Maa- ja metsälehti MTK:n jäsenille
- Osuuspankin omistajajäseninä olevat MTK:n jäsenet saavat 250 euron alennuksen normaalihintaisista myynnin arvonnalisäverollisista välityspalkkioista
- MTK:n jäsen voi saada WebWakka-kirjanpito-ohjelmasta 50 %:n alennuksen, kun se tilataan OP:n kautta
- OP-omistaja-asiakkailta on mahdollisuus kerryttää OP-bonusta jonka voi käyttää esimerkiksi pankkipalvelu- ja vakuutusmaksuihin.

Nordea

Nordean jäsenedut (MTK ja MHY) ovat uudistuneet. Kone- ja laiteinvestointeihin on saatavissa leasing- ja osamaksurahoitus. Myös muita etuja on tarjolla. Nordeassa asioivalle MTK:n maa- ja metsätalouslyrittäjäjäsenelle nimetään oma yhteyshenkilö, johon tila voi ottaa suoraan yhteyttä pankkiasioiden hoidossa. Tämän lisäksi ympäri vuorokauden puhelimitse palveleva Nordea Business Centre palvelee yrittäjiä numerossa 0200 2121.

Lisätietoja: www.mtk.fi/jasenyys/jasenedut

NEUVONTA JA LAKIAPU

MTK:n veropuhelin

Maa- ja metsätalouteen liittyvistä veroasioista saa järjestön veroasiantuntijoiden neuvontaa soittamalla MTK:n veropuhelimeen. Puhelinpäivystää talvikuukausina maanantaisin klo 9-12. Jäsenetuhintaista veroneuvontaa saa numerosta **0600 17 999**. Puhelun hinta on **1,18 euroa minuutilta** + pvm. Jäsenetuhintainen puhelu edellyttää jäsennumeron kertomista. Ei-jäsenten numero on **0600 17 222**. Puhelu maksaa **2,19 euroa minuutilta** + pvm.



Työnantaja-asioiden verkkopalvelu ja työnantajapuhelin

MTK:n jäsenet saavat Maaseudun Työnantajaliiton neuvontaa silloin, kun olet palkkaamassa työntekijää tai tarvitset ajantasaista tietoa työehdoista ja työnantajana toimimisesta.

Neuvontaa saa jäsenetuhintaan Maaseudun Työnantajaliiton puhelimesta **0600 17 444**. Puhelun hinta on **1,19 € + pvm**. MTK:n jäsentunnus kysytään puhelun alussa. Puhelin päivystästä tiistaisin ja perjantaisin 9-12.

Pääset MTK:n jäsenille tarkoitettuun verkkopalveluun MTK:n jäsenverkko Repun kautta www.mtk.fi > jäsenyys > jäsenedut > neuvonta ja lakiapu > työnantajapalvelut.

Vastuuvakuutettu EU-avustaja

MTK:n kouluttamat ja vakuuttamat EU-avustajat auttavat viljelijöitä tukihakemusten täyttämässä. Vakuutus korvaa tuenmenetyksen, joka aiheutuu avustajan virheellisestä toiminnasta hakemuksia täytettäessä. Pienin korvattava vahinko on 500 euroa. Vahinko korvataan 250 euron omavastuun ylittävältä osin aina 50 000 euron saakka.

Vastuuvakuutus on voimassa, kun sekä avustettava että avustaja ovat MTK:n jäseniä.

MTK:n asianajajarengas

MTK ja Maataloustuottajien liitot ovat solmineet asianajotoimistojen kanssa yhteistyösopimuksia.

MTK-Etelä-Pohjanmaa **suosittelee jäsenilleen laki-palveluissa Maanomistajien Arviointikeskusta**. Arviointikeskus antaa 10 % alennuksen aikaan perustuvasta palkkiosta MTK:n ja MHY:n jäsenille, lukuun ottamatta vakuutuksen tai vastapuolen korvaamia toimeksiantoja.

Maanomistajien arviointikeskuksen Seinäjoen toimiston yhteystiedot:

varatuomari Timo Torppa, Huhtalantie 2, 60220 Seinäjoki, puhelin 020 741 1066, 040 138 5890, timo.torppa@arviointikeskus.fi

ENERGIAEDUT

Neste Oililta etuja Yrityskortilla

MTK:n jäsenet saavat alennusta Neste Oil Yrityskortilla bensiinistä ja dieselistä. Jäsenalennus bensiinistä on -2,5 senttiä ja dieselistä -2,7 senttiä litralta (sis. alv). Alennus ei koske Neste Oil Express -automaattiasemia.

Teboil

Teboil antaa MTK:n jäsenille Teboil Yrityskortilla 3,19 senttiä litralta alennusta bensiinistä ja dieselöljystä. Myös voiteluaineista sekä autokemikaaleista ja pesuista saa 10 prosentin alennuksen. Alennusta saa kaikilla Teboil-huoltamoilla ja -automaattiasemilla lukuun ottamatta nettointipohjaisia Teboil Express -automaattiasemia ja raskaan liikenteen D-automaatteja.

St1

St1 tarjoaa MTK:n jäsenille lämmityspolttoöljyä ja pellettiä MTK-sopimushinnalla. St1-yrityskortilla, St1 Visa-kortilla ja St1-käteisalennuskortilla MTK:n jäsenet saavat sopimusalennuksen St1-automaatti- ja St1/Shell-palveluasemien bensiinistä, dieselistä ja polttoöljystä.

E85

E85-jäsenetu tarjoaa MTK-yhdistysten ja metsänhoitoyhdistysten jäsenille edullisen mahdollisuuden päivittää bensiinillä kulkeva henkilöautonsa bioetanolipohjaisella E85-polttoaineella toimivaksi. Jäsenetu koskee eFlexFuel-laitteiston hankintaa, muutoksastusta K1 Katsastuksessa sekä RE85-polttoaineen tankkausta St1-asemilla.

Enegia

Enegia toimii sähkön puolueettomana ammattitajana (ei sähkönmyyjänä). Yrityksen tavoitteena on auttaa MTK:n jäseniä hankkimaan sähköä mahdollisimman edulliseen hintaan nyt ja tulevaisuudessa.

VIESTINTÄ JA YHTEYDET

Jäsentietoverkko Reppu

MTK:n jäsenenä saat käyttöösi jäsenverkko Repun palvelut osoitteessa www.mtk.fi, jäsenverkko Reppu. Jäsentietoverkkoon pääset jäsentunnuksella (10 numeroa). Aloitussalasana on jäsennumeron 6 viimeistä numeroa. Repusta löydät esimerkiksi videoklippejä uudesta tukiohjelmasta ja tukihausta, pellon vuokra-sopimusmallin, puun hintatiedot, maataloustuotteiden markkinakatsaukset, sopimusmallit, työnantajapalvelut, ajantasaiset jäsenedut.

Mainio jokaiseen jäsentalouteen

Mainio ilmestyy neljästi vuodessa, ja se postitetaan jäsenmaksuun kuuluvana maatalousyrittäjäjäsentalouksiin. Mainiossa kerrotaan tietoa MTK:n toiminnasta, saavutuksista ja maaseutuelinkeinoille tärkeistä asioista järjestön jäsenten näkökulmasta. Liittojen ja yhdistysten lahjatilausten hinta vuodelle 2017 on 31,20 €, samoin opiskelijatilausten hinta. Muiden tilausten hinta on 46,90 €.

Sähköiset uutiskirjeet

MTK:n jäsenten tilattavana on yhdeksän erilaista sähköistä uutiskirjettä, joita lähetetään tilaajille säännöllisin väliajoin sähköpostilla. Tilaustoiminto ei ole kuitenkaan toistaiseksi käytettävissä MHY-jäsennumerolla.

Sähköinen jäsenkortti

Voit tilata MTK:n sähköisen jäsenkortin jäsenverkko Repusta. Sivulle kirjaututaan Reppu-tunnuksilla eli jäsennumerolla ja salasanalla. Jäsenmaksu tulee olla maksettu ennen tilausta.

Maahengen kirjat

MTK:n jäsenenä saat Maaseudun Sivistysliiton yhteydessä toimivan Maahengen kirjoista 30 %:n alennuksen. Ilmoita MTK:n jäsennumero, kun teet kirjatilausta. Tutustu Maahengen kirjoihin verkkosivuilla www.maahengi.fi.

VAATTEET, SUOJAIMET JA TURVAKENGÄT

Grolls

Grolls tarjoaa Björnkäder-työvaatteista 25 % ja muista tuotteista 10 % alennuksen MTK:n jäsenille. Edun saa sekä myymälöissä että verkkokaupasta.

Jatkajille Tulevaisuuden haalarit

Valtra tarjoaa kaikille vuonna 2017 yritystoiminnan aloittaville MTK-yhdistyksen jäsenille laadukkaat työhaalarit. Voit valita talvi- tai kesähaalarit. Bonuksen ehtona on, että sukupolvenvaihdos tehdään tai yritys-toiminta aloitetaan vuonna 2017. Sukupolvenvaihdoksesta on ilmoitettava Maaseudun Tulevaisuuden Uusia yrittäjiä -palstalla ja jatkajan on oltava MTK:n jäsen. Ilmoitus lehdessä on maksuton. Valtran traktorimyyjä toimittaa haalarit bonusehdot täyttävälle jatkajille.

VIRKISTYS JA VAPAA-AIKA

Sarka-museo

MTK 100 -juhlavuoden kunniaksi MTK-yhdistysten ja metsänhoitoyhdistysten jäsenet pääsevät Suomen maatalousmuseo Sarkaan touko-syyskuun ajan ilmaiseksi. Kokoustiloiasta saa 50 % alennuksen.

Holiday Club Resorts

Katso päivitettyt tiedot www.mtk.fi/jasenyys/jasenedut

Holiday Club kampanjatarjouksia

Katso päivitettyt tiedot www.mtk.fi/jasenyys/jasenedut

Sokos Hotellit

S-ryhmän Sokos Hotellit tarjoavat MTK:n jäsenille vapaa-ajan majoitusetuja. Tarjoukset vaihtuvat kausittain. Varauksen yhteydessä mainitse MTK:n jäsenetu. Kirjautuessa sisään näytä vastaanotossa jäsenkorttisi. Ajankohtaiset tiedot www.mtk.fi/jasenyys/jasenedut

Restel

Metsänhoitoyhdistysten jäsenet saavat Restel-hotelleissa ja -ravintoloissa alennuksia majoitushinnoista ja etuja ruokailun yhteydessä. Edut ovat voimassa 31.12.2017 asti. Majoittuessasi saat -20% hinnanalennuksen. Tarjous on voimassa torstain ja maanantaiaamun välisissä majoitumisissa kaikissa Restelin hotelleissa. Ajankohtaiset tiedot www.mtk.fi/jasenyys/jasenedut

Kylpylähotelli Kunnonpaikka

Kylpylähotelli Kunnonpaikka Siilinjärvellä tarjoaa MTK:n jäsenille majoitukseen 15 %:n alennuksen arki- ja viikonlopun normaalihintaisista majoitushinnoista (ei voimassa jouluna). Alennus on tarkoitettu vapaa-ajan majoitukseen. Todista jäsenyys, kun saavut hotelliin. Varauksen yhteydessä mainitse varaustunnus MTK16. Varaukset ja tiedustelut Kunnonpaikasta: puhelin (017) 476 560, Sähköposti [myynti\(at\)kunnonpaikka.com](mailto:myynti(at)kunnonpaikka.com)

Viking Line

MTK:n jäsenenä risteilet Viking Linella alennettuun hintaan, katso alennusreitit ja tunnukset MTK:n nettisivuilta. www.mtk.fi/jasenyys/jasenedut Lisätietoja www.vikingline.fi, p. 0600 41577 (1,75 euroa/puhelu + pvm).

MUUT EDUT JA BONUKSET

Ruokaasuomesta.fi-verkkokauppa

Ajankohtaiset tiedot www.mtk.fi/jasenyys/jasenedut

Ruokaa omasta maasta -joutsenlipputunnus

MTK:n jäsenenä saat Suomen arvostetuimman alkuperämerkin käyttöoikeuden jäsenetuhintaan. MTK:n jäsenet saavat 50 % alennuksen Hyvää Suomesta -merkkiin oikeuttavan Ruokatiedon alimmasta jäsenmaksusta. Jäsenetuhinta on siten 137,5 €/vuosi. Merkin hakuohjeet www.hyvaasuomesta.fi

K2 Turvapalveluilta ratkaisuja kiinteistövalvontaan jäsenhintaan

Katso päivitettyt tiedot www.mtk.fi/jasenyys/jasenedut

Hankkija

Hankkija tarjoaa 10 % alennuksen uusien moottorisa-hojen, näiden varaosien ja tarvikkeiden sekä metsuri-tarvikkeiden jäsenalennus on 10 prosenttia myymälän valikoimissa olevista normaalihintaisista tuotteista. Sukupolvenvaihdoksen tehneille uusille maatalousyrittäjille Hankkija tarjoaa kertaluonteisen 100 euron edun Hankkijan verkkokauppaan. Katso päivitettyt tiedot www.mtk.fi/jasenyys/jasenedut

Kultajousi

Kultajousi tarjoaa MTK:n jäsenille 20 % kaikista myymälän valikoimassa olevista tuotteista. Kalevala Koruista ja sveitsiläisistä kelloista alennus on 15 %. Alennukset lasketaan Kultajousen kuluttajahinnoista.

Can-Am-traktorimönkijän tai Lynx-moottorikelkan ostajalle etu kaupanteon yhteydessä - etu myös Spydereistä, Katso päivitettyt tiedot www.mtk.fi/jasenyys/jasenedut

Ramirent

Ramirent tarjoaa MTK:n jäsenille yleisalennuksena -35 % voimassa olevasta vuokrahinnastosta. Katso päivitettyt tiedot www.mtk.fi/jasenyys/jasenedut

Ekokem

Ekokem noutaa maatalousmuovit - aiempaa edullisempi lajitteluhinta Katso päivitettyt tiedot www.mtk.fi/jasenyys/jasenedut

K1 Katsastajat

K1 Katsastajat antaa 8 %:n alennuksen aseman halvimmasta hinnasta. Alennukset myönnetään Drive-In-asiakkaalle aseman halvimmasta Drive-In-hinnasta ja nettimaksaja- asiakkaalle aseman halvimmasta nettietuhinnasta.

Isku

MTK-yhdistysten ja metsänhoitoyhdistysten jäsenet saavat alennuksia Iskun tuotteista. Etu jatkuu ainakin vuoden 2017 ajan. Katso päivitettyt tiedot www.mtk.fi/jasenyys/jasenedut

Lisäksi Iskulta

Vuonna 2017 Maaseudun Tulevaisuuden Uusia yrittäjiä -palstalla sukupolvenvaihdoksesta ilmoittaneille jatka-japariskunnille annetaan peitto- & tyynysetit (2 settiä/



jatkaajapariskunta). Peitto- & tyynysettejä noutaessa jatkaajan on esitettävä MTK:n jäsenkortti, Maaseudun Tulevaisuuden Jatkaajat-palstalla ollut ilmoitus sekä henkilöllisyystodistus. Huom. etu ei ole voimassa Vaasan "Vepsäläinen Isku"- myymälöissä.

Valtra bonusta traktorista ja Sampo-puimurista

Katso päivitetty tiedot www.mtk.fi/jasenyys/jasenedut

Kärcher

Kärcher Oy tarjoaa MTK-yhdistysten ja metsänhoitoyhdistysten jäsenille tuntuvan alennuksen ammattikäyttöön tarkoitetuille koneille (mm. pesurit ja imurit). Katso päivitetty tiedot www.mtk.fi/jasenyys/jasenedut

Oy Aga Ab

Oy Aga Ab tarjoaa kaasuja MTK:n jäsenille jäsenetuhintaan. Jäsenalennus edellyttää jäsenkortin esittämistä. Katso päivitetty tiedot www.mtk.fi/jasenyys/jasenedut

Volkswagen

Volkswagen-hyötyautot tarjoaa MTK-yhdistysten ja metsänhoitoyhdistysten jäsenille huomattavia jäsenetuja eri malleista. Katso päivitetty tiedot www.mtk.fi/jasenyys/jasenedut

MTK-ETELÄ-POHJANMAAN OMAT MAAKUNNALLISET JÄSENEDET

Oy Woikoski Ab Hitsaus- ym. kaasut ja kaasupullot

Woikoski on ainoa suomalainen kaasuyritys, joka tuottaa teollisia, lääkkeellisiä ja erikoiskaasuja. Lisäksi tuotevalikoimaan kuuluvat hitsauskoneet ja -tarvikkeet. MTK-Etelä-Pohjanmaan alueen jäsenet saavat alennuksia eri kaasuista. Lisätietoja saa soittamalla numeroon 045 788 15400, sähköpostitse varkaus@woikoski.fi tai lähimmältä jälleenmyyjältä. Jälleenmyyjät löytyvät osoitteesta www.woikoski.fi.

Polttoöljy ja tarvikkeet E-P:n Koneyrittäjien EPK Markkinointi Oy:stä

MTK-Etelä-Pohjanmaan jäsenet saavat poltto- ja voiteluaineita sekä tarvikkeita (mm. suodattimet) jäsenetuhintaan. Polttoaineissa alennus koskee kesä- ja talvilaadun moottoripolttoöljyä moottori- ja lämmityskäyttöön sekä kesä- ja talvilaadun dieseliä. Toimituskoko on vähintään 1000 litraa polttoöljyä ja 1500 litraa dieselöljyä. Päivän jäsenetuhinnan saa kysymällä suoraan EPK Markkinointi Oy:stä 0400-29 7528 tai epk@epk-markkinointi.fi. Tiedusteluja ja tilauksia tehdessä tulee esittää MTK:n jäsennumero.

Aktiivi-ohjelmat maaseutuyrittäjille ja pk-yrityksille

MTK-Etelä-Pohjanmaan alueen jäsenet saavat alennusta ylihärmäläisen Datatech Oy:n Aktiivi-ohjelmista. Alennus on 50 % OVH ostohinnoista. Aktiivi W kirjapito-ohjelma sopii erityisesti maanviljelijöiden ja metsänomistajien tarpeisiin helpottaen tilan talouden suunnittelua. Aktiivi PeltoW on monipuolinen EU-ympäristötuen huomioiva viljelysuunnitteluohjelma. Lisätietoja ohjelmista löytyy osoitteesta www.datatech.fi. Tiedustelut ja tilaukset Datatech Oy, puh. 044-550 1431 tai aktiivi@datatech.fi. Netin kautta tilatessa muista lisätä koodikenttään MTK-E-P.

Suonentiedon maatalousohjelmat

MTK-Etelä-Pohjanmaan alueen jäsenet saavat 15 % alennuksen pysyvän käyttöoikeuden ohjelmistokokonaisuuden hinnasta (Maatalousneuvos tai Agrineuvos). Alennus ei koske vuokrasovelluksia, SaaS-palvelua (pilvipalvelu) eikä huoltosopimus- tai päivitysmaksuja. Jäsenyyden toteamiseksi on tilauksen yhteydessä annettava jäsentunnus.

Tilaukset: puh. (017) 264 2642 / myynti.

Lisätietoja: Susanna Hämäläinen 044 700 5206, susanna.hamalainen@suonentieto.fi tai myynti@suonentieto.fi

NCH Kerniteltä voitelu- ja puhdistusaineet

Tuubivaseliini K-Nate NLGI 1 ja 2- kalsiumsulfonaattirasva, myyntierän koko 24x440gr. Uusi 20kg astiako myynnissä myös.

Ever Bright (entinen Cavalier Super Plus) desinfioiva puhdistusaine, myyntierän koko 1x30 litraa tai 8x5 litraa. Toimitus kotiin hoituu Kiitolinjan kuljetuksella. Lisätietoja tuotteista osoitteesta www.kernite.fi. Tilaukset piiriedustaja Jaakko Ristimäeltä 0400-988 530.

9. LIITON TOIMINTASUUNNITELMA 2017

Maataloustuottajain Etelä-Pohjanmaan liitto MTK-Etelä-Pohjanmaa ry toimii alueensa maanviljelijöiden, metsänomistajien ja maaseutuyrittäjien etujärjestönä. Liiton toiminnan tarkoituksena on turvata jäsenistönä taloudelliset, sosiaaliset ja yhteiskunnalliset oikeudet sekä lisätä maaseudun elinvoimaa.

Liiton toimintaa ohjaa MTK-järjestön visio: **Jäsenet ja järjestö yhdessä varmistavat maaseutuelinkeinojen kannattavuuden ja arvostuksen. Vahva ja yhtenäinen MTK on merkittävä ja aktiivinen markkina- ja yhteiskuntavaikuttaja.**

MTK:n valtuuskunta on määrittänyt vuodelle 2017 koko järjestön yhteisiksi avaintavoitteiksi jäsenten yrittäjäuskon ja ammattilypeuden vahvistamisen, biotalouden edistämisen ja järjestötyön kehittämisen. Liiton vuoden 2017 avaintavoitteet ovat seuraavat:

Avaintavoite 1: Vahvistamme jäsenten yrittäjäuskoa ja ammattilypeyttä

- Viestimme maatalouden aluetaloudellisista vaikutuksista: rahavirroista, työllisyysvaikutuksista, tuottajien osuudesta elintarvikkeiden kuluttajahinnoista.
- Edistämme suomalaisen ruuan menekkiä korostamalla viestinnässä tuotantotapojen vastuullisuutta ja kotimaisuutta. Edistämme selkeitä alkuperämerkintöjä, jotka helpottavat kuluttajien valintoja vähittäiskaupassa ja ruokapalveluissa.
- Edistämme koulu yhteistyötä ja tarjoamme koululaisille mahdollisuuksia tutustua maaseudun yritysmaailmaan ja ammatteihin.
- Toteutamme Maaseutu Tutuksi -hanketta, jossa rakennamme maakuntaan kuluttajatyötä tekevien maaseutuyrittäjien verkoston. Valmennamme ja aktivoimme verkoston toimijoita kuluttajatyöhön ja luomme viestintämateriaalia työn tueksi.
- Tarjoamme yhdistysten käyttöön järjestön materiaalia kuluttaja- ja kuntapäätävävaikuttamiseen. Kerromme kunnille ja hankintarenkaille julkisten hankintojen merkityksestä alue- ja paikallistalouksille. Korostamme aluetaloudellisesti edullisia, kotimaisia vaihtoehtoja.
- Toteutamme alueellamme kuluttajatempauksia. Aktivoimme jäseniämme mukaan sähköisiin kauppapaikkoihin ja lähiruuan markkinointiin
- Toteutamme ja olemme kumppaneina jäsenten hyvinvointia edistävässä toimenpiteissä.
- Toteutamme Varavoimaa Farmarille Etelä-Pohjanmaalla -hanketta, jossa tuemme ja autamme maatilayrittäjiä jaksamiseen, työkykyyn ja talouteen liittyvissä vaikeuksissa yhdessä yhteistyökumppanien kanssa.

Avaintavoite 2: Lisää tuloja biotaloudesta

- Vaikutamme biotalouden toimintaedellytyksiin. Edistämme innovaatioiden ja investointien syntymistä Etelä-Pohjanmaalle. Osallistumme biotaloutta edistävien hankkeiden ja ohjelmien suunnitteluun sekä toteutukseen, jotta ne palvelevat jäseniämme parhaalla mahdollisella tavalla.
- Vaikutamme metsäalan toimijoiden kanssa toimintaympäristöön niin, että se palvelee biotalouden toimijoita mahdollisimman hyvin (maankäyttö, ympäristöpolitiikka, omaisuuden suoja, rakentaminen, kaavoitus, strategiat, ohjelmat, kilpailu- ja hankintalain soveltaminen, rahoitus, asuminen ja liikkuminen).
- Viestimme ja esittelemme eri foorumeilla esimerkkejä biotaloutteen perustuvasta kasvusta ja investoinneista. Edistämme lyhyiden toimitusketjujen kehittämistä yhdessä metsänhoitoyhdistysten kanssa tuottajien, teollisuuden ja kuluttajien välillä.
- Vaikutamme siihen, että biotalouden kehittymistä hidastavaa ja yrittäjyyttä rajoittavaa hallinnollista taakkaa kevennetään. Toimimme yrittäjien oikeudellisen aseman vahvistamiseksi.
- Edistämme omalta osaltamme sitä, että maa- ja metsätaloutta sekä maaseutua koskevat päätökset toimeenpannaan Suomessa tavalla, joka tukee jäsentemme toimeentuloa ja hyvinvointia sekä edistää maaseudun vihreiden elinkeinojen kehittämistä.
- Nostamme esille alueemme maatalouden erityispiirteitä ja ongelmia ja edistämme näihin liittyviä tavoitteita kansallisessa päätöksenteossa.
- Pidämme yhteyttä oman alueemme päätöksentekijöihin varmistaen, että päättäjillä on ajantasainen kuva valmisteltavien uudistusten sisällöstä, vaikutuksista ja etenemisestä.
- Vaikutamme ratkaisuihin, jotka liittyvät viljelijöiden tulotasoon ja yritystoiminnan kannattavuuteen sekä yleisiin toimintaedellytyksiin maaseudulla.
- Turvaamme maatalouden jatkuvuutta EU:n maatalouspolitiikan muutoksissa ja edistämme uusien ratkaisujen ja selviytymiskeinojen aikaansaamista.
- Valvomme maa- ja metsätalousyrittäjien sosiaalietuuksia. Edistämme jäsentemme hyvinvointia ja työsäjäksämistä ja edesautamme kuntoutustoimintaa.
- Vaikutamme reilujen kauppatapojen ja sopimuskäytäntöjen vakiinnuttamiseksi elintarvikeketjussa.
- Toimimme vuorovaikutuksessa osuuskuntien hallinnon ja osuuskuntien omistamien hankinta- ja jalostusyritysten kanssa. Teemme yhteistyötä maatalouden ja maaseudun kehittämiseen osallistuvien tahojen kanssa.



Avaintavoite 3: Yhdessä tehden ja toimien MTK:n seuraavalle satavuotiskaudelle

- Aktivoimme ja kehitämme yhdistystoimintaa hyväksi havaittujen toimintamallien mukaisesti. Toimimme yhdistysten aktivoijina ja tukena viestinnässä, järjestötyössä ja jäsenten palvelemisessa. Järjestämme tapahtumia ja koulutuksia, joissa innostetaan järjestöjäsenyyteen ja -uskollisuuteen.
- Vahvistamme yhdistysten kanssa MTK-yhdistysten jäsenten jäsensuhdetta. Vahvistamme jäsenten kokemusta jäsenyyden hyödyistä ja jäsenten osallistumista edunvalvontaan. Viestimme aktiivisesti.
- Osallistumme aktiivisesti MTK:n 100-vuotisjuhla-liittokokouksessa käsiteltävän tulevaisuusasiakirjan valmisteluun
- Juhlimme järjestön 100-vuotista toimintaa, julkaisemme liiton historiikin ja järjestämme tilaisuuksia jäsenille ja sidosryhmille.
- Järjestämme yhdessä yhdistysten ja muiden kumppaneiden kanssa maaseutuaiheisia kuntavaalitulaisuuksia. Kannustamme jäseniä ehdokkaiksi ja äänestämään kuntavaaleissa.
- Vaikutamme maakuntahallinnon uudistamiseen, jotta se palvelee jäseniämme parhaalla mahdollisella tavalla. Vaikutamme toimivan ja asiakaslähtöisen maaseutuhallinnon, lomitustoimen ja ympäristöterveydenhuollon muodostamiseen maakuntahallintoon maaseutuelinkeinojen ja yrittäjien hyvinvoinnin edistämiseksi.
- Osallistumme aktiivisesti järjestön kehittämiseen. Arvioimme edunvalvonnan tulevaisuuden rakenne- ja toimintamalleja.
- Edistämme toimivalla työnjaolla MT-liittojen, MTK-aluevastaavien, MTK-yhdistysten ja MHY:n yhteistoimintaa, joka tiivistää paikallista edunvalvontaa.
- Kehitämme valiokuntien työskentelyä ja yhteistoimintaa.
- Kehitämme maaseutunuorten toimintaa.
- Pidämme huolta toimihenkilöiden osaamisesta ja jaksamisesta.

